

Kimi emekli maaşını kimi buzağısını bağışladı...

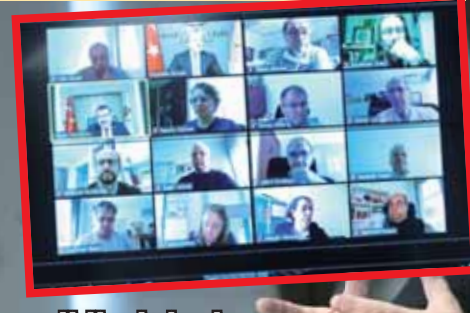

Hamdu Sena, yeni doğum yapmış keçiyi sırt çantasına, yavrusunu ise köpeğinin sırtına bağladığı okul çantasına koyarak ahıra götürdüğü fotoğrafıyla biliniyor.

MİLLİ Dayanışma Kampanyası büyüyor. Kampanyada 846 milyon 606 bin 155 lira toplandı. 76 yaşındaki Mehmet Başol emekli maaşını, PKK saldırısında annesiyle şehit düşen 11 aylık Bedirhan bebeğin anneannesi Suudiye Demir de iki çeyrek altın bağışladı. 15 yaşındaki Rizeli Hamdu Sena Bilgin üç buzağısını, 12 yaşındaki Malatyalı Sefa Karagülle kamp çadırı almak için biriktirdiği parayı kampanya için verdi. **10'da**

SAĞLIKTA DEVRİMİN AYAK SESLERİ

Koronavirüs krizini bilim insanlarımızın öncülüğünde fırsata çevirebiliriz. Savunma sanayinde yarattığımız iklimi, hızla sağlık alanına taşımamız gerekir

Çalışma yürüten ekipler Bilim ve Sanayi Bakanlığı öncülüğünde projelerini anlatmıştı.

Bilim bize lazım mı?

MANEVİYATİ harcamamak adına bilimsellik ile ilişkinizi teknolojinin ürünlerine yönelik bir tüketimcilik arzusunun indirerseniz, bilimin ürünlerini de sonsuza dek ithal etmek zorunda kalırsınız.

ATAKAN HATİPOĞLU'nun yazısı 11'de

BİLİM insanlarımız hazır. Ekiplerini kurdular, cansiperane çalışıyorlar. Ama ciddi bir altyapı eksikliği var. Yatırım yapmak zorundayız. Daha fazla laboratuvar, araştırma merkezi açmalı, projelere destek vermeli, altyapımızı güçlendirmeli, gençlerimizi kanallara etmeli, sanayici ve yatırımcıyı yönlendirmeliyiz. Yıllarca kenara ittiğimiz temel bilimcilerimizi sahaya çıkarmalıyız. Kendi bilgi havuzlarımızı oluşturmamız, literatüre katkı sunmalıyız. Yeni dünyaya öncülüğün etkili yolu bu.

TEVFİK KADAN'ın haberi 8'de

VATAN
EMEĞİ
NAMUSU

Aydınlık

KURULUŞ: 1921

4 NİSAN 2020, CUMARTESİ

2.5 TL

İŞSİZLİK SALGININA İLAÇ

Korona salgını çalışma yaşamındaki sorunları katladı. Vatan Partisi İşçi-Sendika Bürosu, Cumhurbaşkanına, sendikalara, işçi sınıfına, Türk milletine seslendi: Olağanüstü dönemler olağanüstü çözümlerle aşılar.

İŞTE 35 MADDELİK AYRINTILI ÇÖZÜM PROGRAMINDAN ÖNE ÇIKANLAR:

TÜSİAD

Doğrudan gelir desteği verilmeli

TÜSİAD Başkanı Simone Kaslowski, destek paketlerinin milli gelirin yüzde 10 seviyesine ulaşması gerektiğini söyledi. Kaslowski, "Salgın durumunda devletin herkese elini uzatması, dolayısıyla haneyine doğrudan destekler de gündeme gelmeli" dedi. **6'da**

Acil olmayan bütün harcamalar durdurulmalı.

İşten çıkarmalar yasaklanmalı.

Zorunluluk dışındaki tüm işler 15 gün ertelenmeli.

İşsiz kalmış tüm işçilere işsizlik ödeneği verilmeli.

Büyük bir işsizlik dalgası kapıda. Yeni kaynaklar yaratılmalı.

Ücretsiz izin yasadışıdır. Zorla imzalatılan dilekçeler geçersiz sayılmalı.

İşsiz kalanların faturaları ve kredi taksitleri faizsiz ertelenmeli.

Sağlık kurumlarının tamamı kamuya aktarılmalı.

Ulusal ilaç fabrikası bir an önce yeniden açılmalı.

Sağlıkta performans uygulamasına kalıcı olarak son verilmeli.

"Pandemi Hastaneleri" belirlenmeli.

Üretimi-hizmeti sürdüren işyerlerinde önlemler eksiksiz alınmalı.

TAMAMI SAYFA 5'TE

230 partiden eşgüdüm çağrısı

100'DEN fazla ülkede iktidar veya iktidar ortağı olan 230 siyasal parti ortak bir mektup yayımlayarak, koronavirüsü yenmek için daha yakın işbirliği yapılmasını istedi. Partiler içinde Türkiye'den yalnızca Vatan Partisi yer aldı. İnsan yaşamının her şeyin üstünde tutulması gerektiği belirtilen açıklamada, "Çağdas bilim ve teknoloji sonuna kadar kullanılmalıdır. Toplum gücü harekete geçirilmeli. Başka ülkelere karşı şiddet ve ayrımcılıkla mücadele edilmelidir" denildi. **15'te**

Geri adım attılar

YAYINLARINDA 'Merkezi Hükümet ve Yerel Hükümet' ifadelerini kullanan FOX TV ve Halk TV'den geri adım geldi. FOX'tan Fatih Portakal, dilinin sürçüğünü açıklarken Halk TV editörü Serkut Bozkurt da, kasit olmadığını söyledi. **10'da**

Giriş çıkış yasak maske zorunlu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Bilim Kurulu Toplantısı'nın ardından koronavirüsle mücadelede alınan yeni tedbirleri açıkladı. İşte o önlemler:

30 BÜYÜKŞEHİR ile Zonguldak'a araç giriş çıkışı kapatıldı. Bu durum 15 gün sürecek, gerekirse uzatılacak. 65 yaş üstüne sokağa çıkma kısıtlaması sürerken, 20 yaş sınırı geldi. 1 Ocak 2000 ve üstü tarihli doğumular sokağa çıkamayacak. İşyerlerinde, pazarlarda, marketlerde maske takmak zorunlu oldu. Kalabalıklar oluşturulmayacak, üç adımlık sosyal mesafe korunacak. Öte yandan Prof. Dr. Cemil Taşoğlu'nun adı Okmeydanı Eğitim Araştırma Hastanesi'ne verildi. **10'da**

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI:

İstanbul'da hayatı 15 gün durduralım

UZMANLARA göre yaşamsal ihtiyaçları üretkenler hariç diğer işgücünde kısıtlamaya gidilmeli. Fakat bu süreçte evde kalanlar hem ekonomik hem de ruhsal olarak desteklenmeli.

ÖZLEM KONUR USTA'nın haberi 9'da

Yoksula yorgan olmak için hayatını ortaya koyanlar

DOĞU PERİNÇEK'in yazısı 8'de

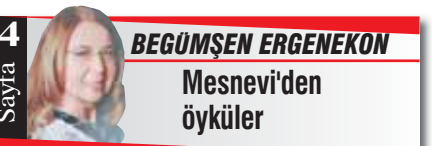
HAFTANIN TÜRKÜSÜ

YARIN AYDINLIK'TA

Hatice Kurt

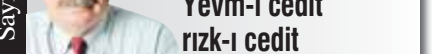
HATİCE Kurt cinayetinin suçlusu yalnızca eline silah alan Ali Rıza Havuz değildir. Bir kadının ahlakını sosyal medya hesabı üzerinden sorgulatan, kadınlara sahip olunabileceğini düşündüren, saygıyı ve sevgiyi tüketen, bireycileştiren, insan hayatını önemsizleştiren kültürel yapı suçlunun ta kendisidir.

MELTEM AYVALI'nın yazısı 10'da

BEGÜMŞEN ERGENEKON

Mesnevi'den öyküler

YILDIRIM KOÇ

Yevm-i cedit rızık-ı cedit

HÜSEYİN HAYDAR

Li'yi gördüm düşümde

PASİF AŞILAMA BAŞLATIYORUZ

FÜSUN İKİKARDEŞ'in haberi 9'da

SÜPER LİG EN ERKEN HAZİRANDA BAŞLAYACAK

SPOR'da

Amerika neden 'VUHAN VIRÜSÜ' demekle ısrarcı

Emperyalist güçler her zaman ellerindeki kanı başkalarının üzerine silerek arınmak ister. Böylece tarih sayfalarında temiz kaldıklarını sanırlar. Ancak tarih, araştıranlar ve aydınlar için gerçeklerin her zaman varlığını koruduğu bir alandır

SEVİL TAPKIN

Vatan Partisi Öncü Kadın Avrupa Temsilcisi

G7 ülkelerinin dışişleri bakanları toplantısındaki bir olayı basın kuruluşlarının çoğu vermemeyi tercih etti. Amerika COVID-19 olarak anılan virüsün adının 'Vuhan Virüsü' olarak adlandırılması konusunda ısrar etmiş (1) bu nedenle toplantı sonucunda bir ortak açıklama yapılamamıştı. Aslında ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo bu isteğinde tamamen yalnız kalmıştı. Bilindiği gibi Çin 11 Mart'ta Global Research'te Larry Romanoff imzasıyla yayınlanan makalede Japon ve Tayvanlı uzmanların sunduğu önemli verilere dayanarak koronavirüsünün ilk kez Amerika'da çıktığı ve Amerikan askerleri tarafından Wuhan'a getirildiği iddia etmekte, bu durum Çin ve Amerika arasında gerginliği yol açmaya devam etmektedir.

Günümüzde her ne kadar liberal kesim inkar etse de Amerika hegemonyasının sona erdiği artık birçok kesim tarafından açıkça ilan edilmektedir. Her ne kadar Atlantikçi cephe de saf tutanlar ısrarla Çin'e yönelik kara propagandaya var güçleriyle devam etseler de insanlar üzerinde çokta başarılı olmadıkları aşikardır.

Halkla iç içe olanlar, onlara tepeden bakmak yerine kulak verenler bu gerçeği görür.

İSPANYOL GRIBİ

İspanyol gribi olarak anılan grip nedeniyle 50 milyon insanın hayatını kaybettiği, biliniyor. Bu rakam dünya nüfusunun yüzde 2,5 ila 5'ine takül etmektedir. Bu süreçte hem Türkiye'de hem de Almanya kaynaklarından iki iddia oldukça önemli. Biri tarihçi yazar Sinan Meydan'ın Güncelmeysan adlı internet sayfasında 16 Mart tarihinde yayımlandı. 'Savaşlardan çok Salgınlar Öldürdü İspanyol Gribi'(2) başlıklı yazısından: "I. Dünya Savaşı sonlarında ABD'den Avrupa'ya savaşmaya gönderilen Amerikalı askerler İspanyol Gribini Avrupa'ya buluşturdular. Bu gribe "İspanyol Gribi" denilmesinin nedeni, Amerika ve Avrupa'da I. Dünya Savaşı'nda basına sansür uygulanmasıdır.

Savaş girmeyen İspanya'da sansür yoktu. Grip haberleri İspanyol medyasından dünyaya yayıldığı için bu öldürücü pandemik gribe "İspanyol Gribi" adı verildi.

SALGIN KAYNAĞI VE PSİKOLOJİK SAVAŞ

Diğer bir iddia ise Almanya'nın en çok okunan internet sayfası zeit.de'de yayınlanan bir makale. Makeleyi kaleme alan kişi Jakop Simmank yazının başlığı "Hiç böyle bir salgın olmadı"(3) şeklinde. Buradaki iddia ise özetle bu virüsün aslında Fransa'da bulunan Etaples adındaki İngiliz askeri üssüne kadar uzanan bir hastalık olduğu yönünde, Simmank'ın bazı kitaplara dayanarak ortaya attığı iddiaya göre ise bu virüs göç yapan kuşlar aracılığıyla İspanya'ya taşındığı görülmüştür.

Aslında bahsi geçen konularda hem Türkiye hem Avrupa kaynaklı birçok yazı ve makale var. Sadece ikisini örnek verdik. Görüldüğü gibi salgın konusu bile bir emperyalist yalan propaganda çalışması haline geliyor.

Genelde doğruları söyleyenler komplo teorileri üretmekle itham edilirler ancak bu söylemlerde bulunanların Türkiye'den Av-

rupa'ya uzanan yazılardaki tarihi bulguları incelemek gibi bir derterli yoktur.

YENİ BİR DÜNYA KURULUYOR

Konu başlığına geri dönersek; Amerika'nın neden ısrarla virüsün adını tarihe Çin virüsü olarak geçirmek istediğini daha iyi anlamış oluruz sanıyorum.

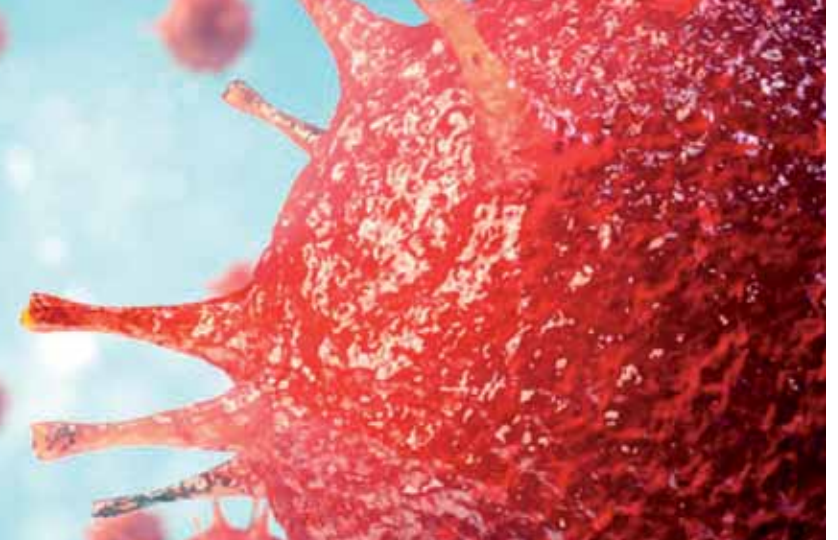
Emperyalist güçler her zaman ellerindeki kanı başkalarının üzerine silerek arınmak ister. Böylece tarih sayfalarında temiz kaldıklarını sanırlar. Ancak tarih, araştıranlar ve aydınlar için gerçeklerin her zaman varlığını koruduğu bir alandır. İstedikleri kadar gerçekleri örtmeye çalışsınlar bir gün mutlaka su yüzüne çıkar. Tıpkı Amerika'nın Kızıldelilere yaptığı katliamların asla örtülemediği gibi, tıpkı Amerika ve Avrupa ülkelerinin siyahilere yaptığı zulümler gibi... Hiç kuşku yok ki gelecekte bugünleri araştıran aydınlar Batı Asya'da yapılan zulümlerin altında da bu güçlerin eli olduğunu görecek ve ne pahasına olursa olsun üzerinin örtülmesine izin veremeyecekler. 2 Eylül 2015 tarihinde 3 yaşındaki Aylan bebeğin Bodrum sahiline vurulan cansız bedeni gözümüzün önünden gitmemektedir.

ÖNÜMÜZDEKİ TARİHİ FIRSAT VE OLANAKLARIMIZ

Aslına bakarsanız koronavirüsü salgını sonrası dünya yeni bir düzene doğru evriliyor. Avrupa Birliği her yönüyle sorgulanıyor ve Atlantik cephesinin çöktüğü bir tarih yazılıyor. Kamucu devletler yükselişe geçti, halkına değer veren yönetimler tüm dünyanın takdirini kazanıyor, gıpta ediliyor. Çin, Küba ve Rusya halkçı tutumları nedeniyle insanların yüreklerinde güven oluşturuyor. Kesin olan ise yeni dünyada Türkiye'nin öncü konumda olacaktır. Olguları sıralarsak: **1) İpek Yolu Projesinin Avrupa'ya açılan kapısıdır** **2) Batı Asya'nın Avrupa'ya açılan kapısıdır.** **3) 6 Ok ilkesiyle Batı Asya'daki Müslüman ülkelerin öncüsüdür.** **4) Toprakları üretim için en yatkın ve bereketli ülkesidir** **5) Vatan Partisi gibi geleceği gören ve öncü bir partiye sahiptir** **Uzun lafın özü "Yeni bir dünya kuruluyor ve Türkiye'de o yeni dünya düzenindeki öncü konumuna yerleşiyor."**(4)

DİPNOT:

- (1) <https://aydinlik.com.tr/haber/g7-den-abd-nin-wuhan-virusu-ifadesine-ret-203785>
- (2) <http://www.guncelmeysan.com/pano/savaslardan-cok-salginlar-oldurdu-ispnyol-gribi-sinan-meydan-t49040.html>
- (3) https://www.zeit.de/wissen/gesundhe-it/2020-03/sars-cov-2-pandemien-geschichte-spanische-grippe?utm_source=pocket-newtab
- (4) Nisan 1964 Tarihinde Türkiye'nin Kıbrıs'a çıkarma yapmaya hazırlandığı süreçte İnönü Time dergisine bir demeç verir, bu demeçte batının ittifak anlayışı sorgulanmaktadır, çünkü NATO Türkiye'nin Kıbrıs barış hareketına karşıdır. İşte verilen demeçte Başbakan İnönü siyasi literatüre geçen, "Yeni bir dünya kurulur, Türkiye'de orada yerini alır" sözü o günlere aittir. Yukarıdaki söyledikleri ekler ise günümüz koşullarını daha net anlatması içindir.

GEÇEN ASIR BAŞIMIZIN BELASI SITMA İDİ-2

Ethem Bey'in kaleminden Aydın'daki sıtma mücadelesi

ERCAN DOLAPÇI

"Üç günden beri köylerdeyim. Aydın köyleri her sene sıtma yüzünden pek çok zayıt vermiştir. İlk ziyaret ettiğim nahiyeye merkezden yaptığım tetkikata nazaran bundan on sene evvel 14 bin nüfusu olan Koçarlı nahiyesi ve bu seneki nüfusu umumiye 9 bine tenzil etmiştir. Bu yekün meyânında mübadeleye tabi olan yerli Rumlardan ancak bin iki yüz kişi hicret etmiş kalan nüfusun bir kısmı Harbi Umumide, yarınsından fazlası da sıtma yüzünden ölmüştür.

İşgal görmeyen bu arazi üzerinde nazari dikkati ehemmiyetli surette celp edecek zaiyat yekünundan bir fert olmadığını katıyetle söyleyebilirim. 1920 senesinde Hilal-i Ahmer dispensar tabibi olarak çalıştığım bu nahiyede muntazam surette tuttuğum istatistiklerde sıtmanın nasıl esaslı bir surette bu havayılı istila ettiğini günden güne şiddetini ve tahribatını nasıl tevsii ettiğini bu seneki ve geçen seneki tetkikatımla dahi iyi öğrenmiş oluyordum. (...)

Cumhuriyet idarenin sıhhatini idare eden ellere hayatlarını tevdi eden halk, çok acınacak bir halde yardım beklemektedir. Erzurum felaketi zan ederim ki bu sıtma belasından daha feci değildir. (...) Yeni doğan çocuklar sinirli, babalar alkolik, anneler de hastalıklı olurlar. (...) Küçük köyleri birleştirmek 300 haneli büyücek merkezi köyler ihdat edilmeli ve buralarda mektepler, sıhhiye memurlarının veya hut mücadele hekimlerinin nezareti altında ama küçük bir acizhane ve revir tesis edilmelidir. Halk aydınlatılmalıdır. (...)

Sıtma mücadelesinde bu sene hekim namzetlerinin pek çok yardımı olacağına hiç şüphe etmiyorum. Nitekim bu sene Koçarlı nahiyesine tabi Dede Köyü'nde tıbbiye mektebinden mezun gelen genç bir tıbbiyeli hanımın bu köyün sıtmalılarını bir hekim kadar anlayışlı bir kabiliyetle tedavi etmiş ve bu köy halkının yarı yarıya sıtması ölümünden kurtarmıştır. Henüz tahsil hayatında tıp dershanesinde bulunan bu aziz hemşireye karşı memleket namına şükran duymamak mümkün değildir." (Akşam, 12 Ekim 1924, s.3.)

"4 Aralık: Dün gece yarısı bir hasta için uyanabildim. Şehrin en uzak bir yerinde

Resim 10. "Sıtma" başlıklı broşürün kapağı
Resim 11. "Sıtma Geliyor" başlıklı broşürün kapağı

muhacir mahallesinde bulunan ve çok fakir olan hastanın davetine, havanın şiddetli soğuşuna ve yağmuruna rağmen derhal icabet ettim ve kapıdan beni bekleyen rehberimle beraber yıkık duvarlar, akarsular ve çamaşırlar arasında insanların gece gece tepindikleri yollardan yürüdük. Beni almaya gelen, hastamın oğuluyla annesi hakkında izahat veriyordum. On günden bire yarıyormuş, bugün yarın iyi olur diye ümit etmişler. Hastalık ilerlemiş, nihayet bu gece de çok ateş gelince hemen bana koşmuşlar. (...)

Bu sene Menderes Nehri üzerinde sondaj yapılıyordu. Ne netice alındığını bilemiyorum. Fakat yolcular yine taşkından şikâyet ediyorlar. Binlerce kilometrelik ovanın birçok aksamından köylüler istifade edemiyorlar. Bilmem ki bu nehir ne zaman tethir ederek çok menbit olan arazimizi su altından kurtaracağız? Ve halkımız da rahat rahat seyahatlerine devam edebilecekler. Yeni vekillerimiz, ümit ederim ki bu uğurda kıymetli yardımlarda bulunacaktır." (Akşam, 10 Aralık 1924, s.2.)

İSPANYOL SALGINI

"Yeni seneye birçok hastalıklar içinde kavuştuk. Avrupa saadet ve neşe ile dolu bayramlar yaparken bizim zavallı felaketzedelerimiz aşıktan ve sefaletten, hastalıktan ölüm tehlikeleri geçiriyorlar. İstanbul'da veba (...) korkusu içinde yüz binlerce halk, hayatını hekime teslim etmiş, hastalığın zail olmasını bekliyor. Anadolu

ıçerileri büsbütün başka bir sefalet manzarası içinde baştan başa hastalıklarla nüfusu umumiyesini günden güne kaybediyor. Yazın sıtma kurbanları viran eden Aydın halkı, şimdi de on günden beri İspanyol salgını ve ihtilatı olan zatelleri ile uğraşıyor.

Önde birtakım çalışması olmayan, bir kaşık sıcak süt ve çorbadan mahrum bulunan bu zavallı halkı himaye edenin bir müessesesi-i hayriye yok. Cemiyet-i hayriyeler hep İstanbul'a münhasır kalmıştır. Çünkü İstanbul'da bu cemiyetleri himaye eden zenginler var.

Memleketimiz ise baştan başa fakir ve sefalet içinde kıvrandığı için himayesine ait teşkilat yapamıyor. (...)

On günden beri İspanyol salgını devam ettiği halde sıhhiye dairesi henüz hastalık hakkında küçük bir tedbir ihtiyatı vaz edememiştir. Halkın sıhhatine karşı bu kadar lakaydı kimse görmüyor, hiç kimse tenkit ve muvaheze etmiyor. (...)

Sıhhiye Vekâleti sıtma mücadelesi için kuvvetli yardımı evvelâ Aydın vilayetine tahsis etmelidir. Öyle zannediyorum ki muhacerat, (...) ve aşıktan, hastalıktan Aydınlılar kadar sefalet çekmiş ve harap olmuş hiçbir vilayet yoktur. Menderes'in bataklıklarının kuruturken vilayetin muhtelif mahallerinde ve köy merkezlerinde açacağı dispensarlar, seyyar acizhaneler kilidli doktor ve hasta bakıcılarla ve böyle kimselerle ilkbahardan daha evvel işe başlanmalıdır." (Akşam, 24 Ocak 1925, s.3.)

BİTTİ...

İspanyol Gribi ile Kovid-19 arasındaki ilginç benzerlikler

ÖNDER EGGE

İSPANYOL, El Pais gazetesinde Daniel Mediavilla imzası ile Kovid-19 ile 1918 İspanyol Gribi salgınını karşılaştıran ilginç bir yazı yayınlandı. Bu yazının, Heather Galloway'ın yaptığı 28 Mart 2020 tarihli İngilizce uyarılamasından düzenlediğimiz dikkat çekici notlar, "Tarih teker-rürden ibaret midir?" klišesini gündemde tutuyor.

1918 salgınına karşı alınan önlemler, dezenfeksiyon ve sosyal uzaklaşma çabaları, İspanya'da bir yılda 147.000'den fazla insanı öldüren bir hastalığın yayılmasını durdurmak için yetersiz kalmıştı.

100 yıldan uzun bir süre önce, İspanya'daki ilk tepki, hafife almaktı. 22 Mayıs 1918'de İspanyol "ABC" gazetesinin ön sayfasında grip benzeri fakat daha hafif semptomları olan yeni bir hastalıktan bahsedildi. Aynı ay, Madrid belediyesi, yıllık San Isidro şenliklerini düzenledi ve salgının kitlesel başlaması için mükemmel olan koşulları sağladı. O günlerin popüler operetindeki son derece akıld kalıcı bir şarkı "Soldado de Nápoles" (Napoli Askeri), gazetelerin haberlerinde yeni gripten çok

daha fazla yer kaplıyordu.

I. Dünya Savaşı devam ederken, çatışmaya karışan ülkeler, düşmana bir avantaj sağlamaktan kaçınmak için hastalık hakkında gerekli raporları vermemişlerdi. Ancak savaşta tarafsız kalan İspanya, hastalığı nitelendirmekte serbestti. Ancak, İspanyollar yeni ve ölümcül bir virüs ile karşı karşıya kaldıklarını rapor ettiklerinde, iş isten geçmişti. Bu yüzden dünya çapında 50 milyondan fazla insanı öldüren 20. yüzyıl pandemisine, kökeni İspanya'da olmasa bile "İspanyol Gribi" adı verildi.

CARPICI BENZERLİKLER

2008 yılında, yaklaşımda olan başka bir endişe kaynağı pandemi tehdidinin virologlar ve epidemiyologlar arasında tartışıldığı günlerde, Barcelona'daki Clinic hastanesinin şu anki epidemiyoloji bölüm başkanı Antonio Trilla, günümüzdekiler ile hem önemli farklılıklar hem de carpıcı benzerlikler gösteren 1918 grip salgını hakkında bir açıklama yayınladı ve koronavirüs krizinden bahsetti.

Mevcut virüste olduğu gibi, 1918'deki salgın da hemen önlemler alınmaması nedeniyle daha

da kötüleşmiş ve sağlık görevlilerinin düzensiz tepkileri ve hükümetlerin kararsız politikaları halkın hükümetlere olan inancını ortadan kaldırmıştı. Ancak o dönem yıkıcı bir savaşın son günlerinin yaşandığı bir dönemdi. Koronavirüs gibi, o zamanki grip salgını da hem Kral Alfonso XIII, hem de Başbakan Manuel Garcia Prieto'nun hastalanmasıyla, ünvan tanımadığını göstermişti.

1918'de, İspanya sakinlerinin yarısı okuma yazma bilmiyordu ve bebek ölüm oranı günümüzün en yoksul ülkelerinin iki katı idi. Ancak salgına uygulanan karşı alınan birçok önlem bugün kullanılanlara benzerdi. Üniversiteler ve okullar kapatıldı, kara ve demiryolu seyahati kontrol edildi. Virüsün yayılmasını kontrol altına almak için demiryolu hatları boyunca dezenfeksiyon ekip-

leri konuşlandırıldı. Kısıtlama yapma konusunda isteksiz olan yerel yetkililer de vardı; örneğin Valladolid kentinin Belediye Başkanı, bunlardan birisiydi. Eylül ayında fiestaları (şenlikleri) iptal etmeye sıra geldiğinde ayaklarını sürdü. Çünkü, bu yasaklamanın şehrin iş doku üzerindeki olumsuz finansal etkisinden korkuyordu.

Benzer şekilde, doktorların hastanın hayatta kalmasına yardımcı olmak adına, yapabileceği çok az şey vardı. Birkaç deneysel aşı test edildi ve doktorlar, sürekli halka tavsiyelerde bulundular.

Antonio Trilla, "İspanyollar, doktorların ve bilim adamlarının olup bitenler hakkında bir ipucuna sahip olup olmadığını merak ediyorlardı." Bilim salgını ile ilgili herhangi bir konuya net cevap veremediğinden, birçok İspanyol Tanrı'ya sığındı. Kilise ve katedraller dolmaya başladı. Zamora kentindeki ayinlerde Piskopos Álvaro Ballano, cemaate "Virüsün insanlığın kötülük ve günahlarının bir sonucu olduğunu ve bu yüzden ilahi adaletin tecelli ettiğini", söylemekteydi. Madrid ve diğer kentlerde devam eden kalabalık ayinler salgının süratle yayılması için çok elverişli bir araç oldular. Sağlık otoritelerinin kiliselere halk alınmaması görüşü karşısında ise piskoposlar ve papazlar büyük tepki gösterdiler. Sonra pek çoğu bu hastalığa yakalandı ve hayatını kaybetti. Bugün ise, piskoposlar sadece sağlık otorite-

lerinin tavsiyelerine saygı duymakla kalmıyor, aynı zamanda cenaze törenlerine katılımı yakın aile üyeleri ile sınırlandırmasını öneriyorlar.

DOKTORLARIN MÜCADELESİ

1918'deki enfeksiyonun ilk aşaması, koronavirüs ile bulduğumuz yere eşdeğerdi ve aslında en ölümcül seviyesinde değildi. Yazın gelişile, salgın azaldı, ancak sonbaharda adeta intikam duygusu ile geri döndü. Sağlık sistemi bunalımdı. Kırsal kesimde birçok insan yaşıyordu ve buralardaki doktor sayısı oldukça azdı. Ancak, öldüklerinde yerlerine yenisi atanıyordu. Şimdi olduğu gibi, tıp öğrencileri ve emekli doktorlar hastalıkla mücadele için işe alındılar.

İspanya'daki resmi ölüm rakamları korkunçtu. Pandemi, 1918'de 147.114 kişiyi öldürdü; Ertesi yıl 21.245 can aldı ve 1920'de 17.825 kişiyi öldürdü. İspanyol nüfusu 20. yüzyılda iki kez büyük kayıp verdi. 1918'deki pandemide, 83.121 kişi olarak net bir kayıp yaşadı. Bu tarihten yaklaşık yirmi yıl sonra da 1939 tarihindeki İspanya İç Savaşı nedeniyle 50.266 kişi hayatını kaybetti.

Günümüzde ise 28.03.2020 itibarı ile İspanya'da Kovid-19 nedeniyle can kaybı 5 bin 690 sayısına ulaştı. İspanya Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre, vaka sayısı ise 64 bin 59'dan 72 bin 248'e yükseldi.

PKK'DAN TEMİZLENDİ

turizmin merkezi olacak

Kato Dağı eteklerindeki Zümrüt Kaplıcaları'nda tatil köyü projesi yapılacaktır. Başarılı operasyonlarla PKK terör örgütünden temizlenen bölgede yapılacak çalışmalar yerel halka da ekmek kapısı olacak. Proje için 4,5 milyon liralık bütçe ayrıldı

SIRNAK'ın Beytüşşebap ilçesinde Kato Dağı eteklerindeki Zümrüt Kaplıcaları turizme kazandırılacaktır.

Yıllarca terörün gölgesinde kalan, kararlılıkla devam eden operasyonlar sayesinde huzurun tesis edildiği Beytüşşebap'ın yaylaları, dereleri, kaplıcaları, vadileri ve yemyeşil doğasının turizme açılması için çalışmalar yürütülüyor.

Bu kapsamda ilçedeki termal turizmi geliştirmek isteyen Kaymakamlık, merkeze 7 kilometre uzaklıktaki Ilıcak köyünde bulunan, 39 derecelik sıcak suyuyla dört mevsim vatandaşların ilgisini çeken Zümrüt Kaplıcaları modern bir tesise dönüştürmek için harekete geçti.

4,5 MİLYONLUK BÜTÇE

Doğal kaynak suyu ile kar, yağmur ve güneş altında kaplıca keyfini daha da konforlu hale getirmek için hazırlanan "Zümrüt Kaplıcaları Tatil Köyü Projesi"nin hayata geçirilmesi için çalışma başlatıldı. Dört dönüm alanda, kamp, çocuk oyunları, piknik alanları ile kadın ve erkekler için kapalı ve açık havuzların bulunacağı 4,5 milyon lira bütçeli projenin Dicle Kalkınma Ajansı (DİKA), Şırnak İl Özel İdaresi ve Beytüşşebap Belediyesinin katkılarıyla yıl sonuna kadar tamamlanması hedefleniyor.

ESNAFA DA YARAR SAĞLAYACAK

Kaymakam İsmail Pendik, "Yaz ve kış aylarında günlük ortalama 300 kişinin geldiği bir yer. Modern bir tesisle bu sayı katlanarak artacak. Bu projeye bölgemiz artık turizmle anılan bir yer haline gelecek" dedi. Pendik, bunun esnafa,

vatandaşa, ülkeye katkı sağlayacağını bildirdi.

HER MEVSİM AYRI GÜZEL

Vatandaşlardan Sakin Berk, yaz ve kış aylarında kaplıcanın ilgi gördüğünü söyledi. Özellikle kış aylarında kaplıcanın karlar arasında daha güzel bir görünüme kavuştuğunu ifade eden Berk, "Kato Dağı altındaki bu doğa harikası kaynak suyunun mükemmel bir yanı var. Suyu

harika. Türkiye'nin birçok yerinden insanlar buraya geliyor. Suyu şifalı. Kışın ayrı yazın ayrı güzel" dedi.

Serkan Ceviz, kaplıcanın özellikle yöredeki vatandaşlarca tercih edildiğini aktardı.

Kış aylarında kaplıcanın sıcak suyu sayesinde soğuk havanın hissedilmediğini anlatan Ceviz, "Hava soğuk olsa da su sıcak olduğu için fark edilmiyor. Herkesin tercih edeceği güzellikte" diye konuştu.

ANTALYA'da yaşayan Cumali Bora, bilimsel araştırmalarla antioksidan özelliği yüksek olduğu tespit edilen "Cistus" bitkisinden de faydalanarak 250 çeşit sabun üretiyor.

Akdeniz bölgesinde kendiliğinden yetişen "Cistus" (Laden) adlı çiçeği keşfeden Bora, çiçek hakkında yaptığı araştırmada, bitkinin güçlü bir antioksidan olarak kullanıldığını öğrendi. Bunun üzerine bu bitki ile zeytinyağı, kekik, lavanta, portakal, keçi sütü, çekirdek yağı, çörek otu yağı ile ilçede yetişen papaya ve avokado aromalı sabun üretmeye başlayan Cumali Bora, ürettiği sabunlara da Alanya ve Gazipaşa yöresine ait isimler verdi.

3 GÜN BOYUNCA PİŞİYOR

Ürettiği sabunları satmak için ilçe merkezinde iş yeri açan Cumali Bora, "50 kiloluk sabununu bir kaç saatte yapmıyorum. 3 gün boyunca pişiriyor, uğraşıyorum. Kendimi aslında sabuncu olarak görmüyorum. İsimi bir aşka, sanata dönüştürdüğümü düşünüyorum" ifadelerini kullandı. Bora, müşterilerinin büyük bir bölümünü yabancıların oluşturduğunu da kaydetti.

Ceviz aşılamaları başladı

TÜRKİYE'nin önemli ceviz üretim merkezlerinden Kırşehir'in Kaman ilçesinde, mevsimin uygun hale gelmesiyle yerli ve yabancı çeşitlerde aşılama ve çoğaltma çalışmaları başladı.

Kaman Cevizi Üreticileri Kooperatifi Başkanı Arif Göçmen, Kaman-1, Kaman-5 gibi yerli cevizlerin yanında yabancı tür cevizlere de aşı yaptıklarını söyledi. Aşılanacak fidanların ve anaç bahçelerinin iyi seçilmesi gerektiğini vurgulayan Göçmen, yanlış aşılamaların üreticiye zaman kaybettireceğine dikkati çekti: "Ağaçların bahçede görüp istedikleri tarzda olup olmadığını anlamaları onların yararınadır. Çünkü üreticinin yapacağı bir yanlış fidanı alan kişinin en az 7-8 yılına neden olur. Kaman cevizini diye aldığı ceviz farklı çıkabilir. Bunun telafisi de yine 7-8 yılı bulacağı için kişinin 15 yılının gitmesine neden olur."

Göçmen, il dışından Kaman cevizini fidanları için yoğun talep aldıklarını dile getirerek, doğru aşı ve doğru yerde bu uygulama yapılırsa ceviz üretiminin Kaman ilçesinde büyük ekonomik kazanç getireceğini söyledi.

TEKİRDAĞ Namık Kemal Üniversitesi (TNKÜ) tarafından yerli ve milli 3 ekmeklik ve 1 makarnalık buğday çeşidi geliştirildi.

Üniversiteden yapılan açıklamaya göre, Tarla Bitkileri Bölümü Tahriller ve Yemeklik Tane Baklagiller Anabilim Dalı öğretim üyeleri Prof. Dr. Kayhan Korkut, Prof. Dr. İsmet Başer, Prof. Dr. Oğuz Bilgin ve Doç. Dr. Alpay Balkan tarafından yerli ve milli kaynaklar kullanılarak melezleme ıslahı ile geliştirilen buğday çeşitleri, TNKÜ Ziraat Fakültesince test edildi.

Buğday çeşitlerinin üretim ve satış hakları 5 yıllığına çeşitli firmalara devredildi. Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölüm Başkanı Prof. Dr. Başer, şunları kaydetti:

"Makarnalık buğday çeşidi 'NKÜ Ziraat', ortalama dekara tane verimi 650-900 kilogramdır. Özellikle protein oranı, sarılık değeri ve irimik verim değerleri açısından oldukça iyidir. Trakya, Akdeniz, Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu ve Güney Marmara bölgelerinde ekimi tavsiye edilmektedir. Ekmeklik buğday çeşitleri olan 'NKÜ Lider'in ortalama dekara tane verimi 630-850, 'NKÜ Ergene'nin 640-790, 'NKÜ Asiya'nın 630-840 kilogramdır. Bu ekmeklik buğday çeşitleri yüksek verim ve kalite özellikleriyle ön plana çıkmaktadırlar."

Yeşil Köşk bağımlılıkla mücadele edecek

EGE Üniversitesi (EÜ), bağımlılıkla mücadelede destek amacıyla tarihi Yeşil Köşk'ü Yeşilay'ın hizmetine sundu.

Bornova ilçesinde 19'uncu yüzyılın son çeyreğinde bir tüccar aile tarafından yaptırılan köşk, 1949'da hazineye devredildi. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zirai İşletmecilik ve Ekonomi Kürsüsü olarak hizmet vermeye başlayan köşk, bir dönem konukevi olarak da kullanıldı. Son olarak üniversitenin akademik ve idari personeli ile öğrencilerine kafeterya ve restoran olarak hizmet veren 3 katlı 10 odalı tarihi yapı, bağımlılıkla mücadele kapsamında Yeşilay'a tahsis edildi.

Yeşil Köşk, Yeşilay'ın ülke genelindeki 41'inci danışmanlık merkezi olarak geçen ay hizmet vermeye başladı. Merkezde konusunda uzman yaklaşık 20 psikolog ve sosyal hizmet uzmanı görev yapıyor.

VERİLER YÜZÜMÜZÜ GÜLDÜRÜYOR

Yeşilay Genel Başkanı Mücahit Öztürk, 100'üncü yılını kutlayan Yeşilay Cemiyetinin bağımlılıkla mücadelede yurtiçi ve yurtdışında önemli çalışmalara imza attığını söyledi. Gençleri ve çocukları bağımlılıktan uzak tutmak adına eğitim ve programlar düzenlediklerini belirten Öztürk, şöyle konuştu: "2013 yılından sonra sadece önleyici alanda değil bağımlı bireylere psikososyal destek vermek alanında çalışmalar yapmaya başladık. İlk pilot çalışmamızı İstanbul'da yaptık. Başarısını görünce tüm Türkiye'de uygulamaya başladık. Ülke genelinde 41'inci merkezimizi Ege Üniversitesi ile yaptığımız ortak çalışma ile İzmir'de hizmete soktuk. Bu konuda yaptığımız çalışmalarda elde ettiğimiz veriler yüzümüzü güldürüyor. Yeşil Köşk, bağımlılıkla mücadelede önemli bir görevi yerine getirmiş olacak."

Enerjinin tarihine ışık tutuyor

KAYSERİ'nin Bünyan ilçesinde, Mustafa Kemal Atatürk'ün kuruluş kararnameini imzaladığı ve Kayserili girişimcilerin teşebbüsü ile 1928 yılında Alman-Çek mühendisler tarafından kurulan Türkiye'nin çalışır durumdaki en eski hidroelektrik santrali elektrik üretmeye devam ediyor.

Enerji üretiminde kullandığı suyu, 7 kilometre uzaklıktaki Pınarbaşı kaynağından alan santral, Türkiye'nin çalışır durumdaki en eski hidroelektrik santrali olma özelliğine sahip. Hidroelektrik santralinde görevli makine teknisyeni Mehmet Paksoy, 26 yıldır santralde görev yaptığını söyledi.

Santralde bulunan tribün, dinamo ve voltaj panellerinin orijinalliğinin bozulmadan korunduğunu belirten Paksoy, "Burada 1926 yı-

linda kurulma aşamasına başlandı. 1928 yılında da üretime geçmiş bir elektrik santrali. Bünyan, Sümerbank ve Havaikmal merkezinin enerji ihtiyaçlarını karşılaması için Mustafa Kemal Atatürk tarafından kuruluş kararnamesi imzalandı ve Kayserili girişimcilerin teşebbüsü ile kuruldu. Kurulduğu günden beri kesintisiz üretime devam etmektedir" ifadelerini kullandı.

Aylık ortalama 350 bin kilovatsaat üretim yapıldığını aktaran Paksoy, yıllık da su kaynağının değişiminden dolayı 3 milyon kilovatsaat enerji ürettiklerini vurguladı. Paksoy ayrıca 7 kilometre uzaklıktaki kaynaktan gelen suyun basıncıyla elektrik enerjisi ürettiklerini ve hidroelektrik santralinin arıza yapması durumunda yedek olarak çalıştırabilecekleri ma-

kinelerin yer aldığını dile getirdi.

TARİHİ MAKİNALAR

Hidroelektrik santralinde 5 personelin çalıştığını aktaran Paksoy, "Şu an ürettiğimiz enerjiyi Bünyan'a veriyoruz. Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla 1926 yılında kurulma aşamasına başlanan santralimiz 92 yıldır kesintisiz Bünyan halkına enerji vermektedir" dedi. Santralde kullanılan makinelerin tarihi olduğunu ve hala üretime katkı yaptığını hatırlatan Paksoy, enerjinin tarihine de ışık tuttuklarını söyledi.

Paksoy ayrıca, santralde yer alan minyatür Kız Kulesi'nin de kuruluş yıllarında İstanbul'dan ilçeye gelen bir mühendis tarafından deniz ve İstanbul özlemine gidermek için yapıldığını, o günden beri mühendisin hatırasının hidroelektrik santralinde yaşadığını söyledi.

Gökkuşuğu

Dr. Begümşen
ERGENEKON

MEVLANA'da Müslümanlık şiiriyetin en ileri şekliyle ifade edilir. Çünkü Müslümanlık şeklin değil, mananın itikadıdır. Mesnevi aruz fa'ilatun fa'ilatun fa'ilun kalıbıyla yazılmış olup 6 cilt ve 25 bin 618 beyittir. Varlıkta birlik anlayışını bazı hayali veya gerçek hikayelerle; insanlar arasında olduğu kadar hayvanlar arasında da geçen olaylarla, öğretici olması için temsilen anlatan bir eserdir.

AKILLI PAPAĞAN

Hindistan'a gitmesi gereken tüccar herkesten ne istediğini sordu. Sıra güzel papağanın arzusuna gelince, o: "Oradaki papağanlara söyle siz serbestçe gezip dolaşırken, benim kafeslerde kapalı olmam, doğru mudur? Bir sabah vakti beni de hatırlayın da, birazcık mutlu olayım..." Tüccar, Hindistan'a varmış. Gördüğü papağanlara kendini tanıtarak, kendi papağanının söylediklerini nakletmiş. Ancak, sözü biter bitmez, papağanlardan biri anında düşüp ölmüş. Tüccar memleketine dönünce olanları dinleyen papağan da kafesinin içinde titremiş, sonra hareketsiz kalıp ölmüş. Tüccar çok üzül-müş. Kafesi açarak ölü papağını pencerenin kenarına bırakmış. Bırakır bırakmaz, papağan canlanıp uçmuş. Tüccara demiş ki: "Hindistan'daki papağan, selamımı alınca, ölmüş gibi yaptı. Yani bana dedi ki, 'Kafesten kurtulmak istiyorsan, öl' Ben de onun dediğini yaparak kurtuldum."

HAYVANLARIN DİLİNİ ANLAYAN ADAM

Bir adam Hz. Musa'ya "Hayvanların dilinden anlamak istiyorum" der. O itiraz eder, adam vazgeçmez. "Hiç olmazsa evdeki horoz ve köpeğin dilinden anlayayım" diye yalvarınca dileği yerine getirilir. Adam memnundur. Ertesi gün yere düşen bir ekmek parçası için horoz ve köpek kavgışır. Horoz: "Merak etme yarın efendimizin eşiği ölecek et yersin" der. Adam gidip eşiği satar. Köpek hayıflanır: "Et yiyecektim ama eşek gitti", Horoz da: "Yarın at ölecek, daha çok et yersin" der. Adam, bunu duyunca atı da pazarda keyifle satar. Oysa köpek kızarak horozu yalancılıkla suçlar. Horoz: "Kızma, yarın efendimizin kölesi ölecek bol bol helva yersin" dediğini duyan adam bu kez kölesini satar. Artık cebi harcayacağı paralarla dolmuştur. Köpek hiddetten köpürür "Senin yalanlarından bıktım" der horoza. Ama o soğuk kanlı "Ne yazık ki, artık sıra efendimize gelmiştir. O ölünce he-

Mesnevi'den öyküler

pimizin karnı doycak" der. Bunu duyan adam ağlar, sızlar, dövünür, başını taşlara vurur ama ne çare? İş işten geçmiştir.

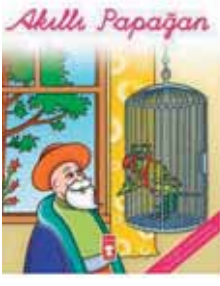
AYIP SENİ BULUR

Dört Hintli birlikte namaza durur. Biri namazda iken müezzine sorar: "Ezan okundu mu" Yanındaki atılır: "Ezan okunmasa idi, şimdi namazda olur muyduk" Üçüncüsü, "Konuştuğunuz için namazınız bozuldu", dördüncüsü "Şükürler olsun ki, ben boşu boşuna konuşup da namazımı bozmadım" der. Halbuki kim birinin ayıbını görürse, o ayıbı kendisinde bulur. Ya da, sende o ayıp yoksa da yine emin olma; çünkü o ayıbı bir gün sen de yapabilirsin; o ayıp seni de bulur.

AĞZINA YILAN KAÇAN KİŞİ

Bir gün akıllı bir atlı, uymakta olan bir kişinin ağzına yılan kaçmakta olduğunu görür. Kurtarmaya vakit bulamayınca şiddetlice birkaç topuz vurur. O topuzun acısıyla uyanan adam bir ağacın altına kaçar. Atlı kişi adama: "Ey dertli kişi, bunları ye!" der. "Beyim, ben sana ne yaptım, bana kastın ne? Vur kılıcını karnıma dök! Ne mutlu senin yüzünü görmeyene. Din-sizler bile kimseye suçsuz, günahsız, az çok bir şey yapmayana böyle sitemi caiz saymazlar" der. Ağzından kanlar akarken "Yarabbi cezasını sen ver" diye, atlı kişiye lanet eder, durur. Atlı ise "Bu ovada koş!" diye onu dövmektedir. Adam can acısıyla hem koşar, hem de düşer. Karnı toktur, uykulu ve gevşemiş bir halde-dir. Ayağında ve yüzünde yaralar çıkmıştır. Ama atlı akşama kadar adamı çekip durdu. Nihayet adamın safrası kabarıp ve öğürmeye başlar. Ve o kara bir yılan da içinde çıkar, gider. Yılanı gören adam tüm dertlerini unutup der ki: "Sen bir Cebrael'sin, ölüydüm, bana yeni bir can bağışladın. Sen beni anneler gibi aramaktayken, ben eşekler gibi senden kaçıyordum." Halbuki bir eşek, sahibinden eşekliği yüzünden kaçır. Oysa sahibi, iyiliğinden dolayı onun peşine düşer. Ondan faydalanmak için değil, bir kurt veya bir canavarın parçalamasından kurtarmak için arar.

Sonuçta Mevlâna der ki: "Güneş gibi ol şefkatte, merhamette. Gece gibi ol ayıpları örtmekte. Akar-su gibi ol keremde, cömertlikte. Ölü gibi ol öfkede, asabiyette. Toprak gibi ol tevezuda, mahviyette. Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol."

Taşeron sağlıkçıların hayatı tehlikede**EMEK SERVİSİ**

TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, CHP Sözcüsü Ünal Demirtaş, 23 gündür kişisel koruyucu donanımları tamamlanmayan sağlık çalışanlarının sorunlarını Meclis gündemine taşıdı.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın yanıtlaması istemi ile verdiği soru önergesinde Ünal Demirtaş; tüm sağlık çalışanlarının büyük bir risk altında çalıştığına vurgu yaparak, kişisel koruyucu donanımlarında yaşanan eksikliklerin derhal tamamlanması gerektiğine vurgu yaptı. Demirtaş, "Sağlık çalışanları bu kritik süreçte fedakarca çalışarak toplumsal bir sorumluluğu yerine getiriyor. Karşılığın üç gün alkışlamak olmamalı. Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlık personelinin kullanması gereken kişisel koruyucu donanımların standartları, tüm sağlık çalışanları için derhal sağlanmalıdır" dedi.

601 sağlık çalışanının koronavirüse yakalandığı hatırlatan Demirtaş, şöyle sürdürdü:

"Hizmet verdikleri sırada ve devamında ihtiyaç duyulan kişisel koruyucu donanım malzemelerinin virüsün yayılması hızı göz önüne alınarak gerekli ve yeterli miktarda temininin dışında, bu standartlarda devamlılığın sağlanabilmesi için belli miktarda stok da oluşturulması ge-

Hastanelerdeki temizlik, yemekhane, görüntüleme ve laboratuvar hizmetlerinde çalışan işçilerin çoğu, 4/D'li ya da taşeron şirket çalışanı. Salgın nedeniyle iş yükleri artan çalışanların koruyucu ekipmanları olmadığı belirtiliyor. Bu kişiler, son düzenlemeler ile yapılan ilave ödemelerden de yararlanamadı

rekmettedir. Ancak bu konuda çok ciddi eksikliklerin yaşandığı, kişisel koruyucu donanım malzemeleri eksikliklerinin yapılan resmi açıklamaların aksine bir türlü giderilmediği ifade edilmektedir."

TAŞERON SAĞLIK ÇALIŞANLARI ZOR DURUMDA!

Demirtaş, Bu süreçte, hastanelerin hemen hemen hepsinde temizlik, yemekhane, görüntüleme ve laboratuvar hizmetlerinde taşeron şirket üzerinden çalışan işçilerin olduğunu, belirterek şunları kaydetti:

"İş güvencelerinin olmaması nedeniyle 4/D'li ve taşeron şirket çalışanları sorunlarını da dile getirememektedir. Salgın nedeniyle iş yükleri çok artmıştır. Hastalarla doğrudan teması çok fazla olan sekreteryaya, güvenlik, laboratuvar, temizlik gibi alanlarda hizmet veren işçilerin kişisel koruyucu ekipmanları yoktur. Bu kişilerin koruyucu ekipmanı olmadan çalıştırılması, hem çalışanların sağlığı hem de toplum sağlığı açısından büyük bir risk teşkil etmektedir. Asgari ücretin biraz üzerinde ücretler karşılığında insan üstü bir çaba ve özveri ile hastanelerde hasta bakıcı, temizlikçi gibi görevlerde hizmet veren bu işçilerimiz koronavirüsle toplumsal mücadelenin önemli bir parçasıdır. Ancak bu mücadelede en fazla yalnız bırakılan ve önemsenmeyen kesim de maalesef onlar olmuştur. Doktor, hemşire gibi çalışanlara son düzenlemeler ile yapılan ilave ödemelerden de, bu sağlık çalışanları yararlandırılmamışlardır."

İlk üç ayda kadın cinayeti yüzde 22 düştü**AYDINLIK/ ANKARA**

AİLE içi ve kadına yönelik şiddet olaylarıyla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalar, alınan önlemler sonuç vermeye başladı. 2020 yılının ilk 3 ayında kadın cinayetlerinde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22 oranında düşüş sağlandı.

Türkiye'nin kanayan yarası olan aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarının engellenmesine yönelik 2019 yılında tedbirler alınmış, hayata geçirilmişti. Bu kapsamda 75 maddelik "2020-2021 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı"nın yürürlüğe girmiş, yine İçişleri Bakanlığı da 2020 yılının ilk gününde bu konuda adli önleyici ve koruyucu tedbirleri içeren genelgeyi 81 il valiliğine göndermişti. İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, tüm bu tedbirler, yapılan bilgilendirme faaliyetleri, yürütülen eğitimler sonuç vermeye başladı. 2019'un ilk üç ayında 82 kadın cinayeti meydana gelirken, bu yılın aynı döneminde 64 kadın cinayeti meydana geldi.

TEDBİR KARARI YÜZDE 82 ARTTI

Şiddet mağduru kadınların daha etkin korunması için 6284 sayılı Kanuna istinaden kolluk tarafından ge-

çikmesinde sakinca bulunan hal kapsamında; şiddet uygulayanlara yönelik önleyici tedbir kararı verilebiliyor. 2019'un ilk 3 ayında şiddet uygulayanlara yönelik 94 bin 852 önleyici tedbir kararı verilirken, bu yıl bu karar yüzde 66 artarak 157 bin 367 oldu. Yine şiddet mağdurlarına yönelik 2019 yılının ilk üç ayında 11 bin 419 koruyucu tedbir kararı verilirken, 2020 yılının aynı döneminde yüzde 82'lik artışla 20 bin 784 tedbir kararı verildi.

2019 yılı Kasım ayı ile 2020 yılı Mart ayını kapsayan 5 aylık dönemde Polis Merkezi Amirliklerinde ve Jandarma Karakollarında görev yapan 107 bin 419 kolluk personeline "aile içi ve kadına karşı şiddetle mücadele" konusunda eğitim verildi. Söz konusu eğitimlere koronavirüs sebebiyle uzaktan eğitim modeliyle devam ediliyor. 2020 yılı sonuna kadar 250 bin kolluk personeline daha eğitim verilmesi planlanıyor.

İnfaz düzenlemesi görüşmeleri başladı**AYDINLIK/ ANKARA**

AK Parti ve MHP gruplarının ortak hazırladığı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin TBMM Adalet Komisyonundaki görüşmelerine başlandı.

İçerisinde infaz düzenlemesine ilişkin değişikliklerin yer aldığı "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" geçtiğimiz gün TBMM Başkanlığına sunulmuştu. Teklifin Adalet Komisyonundaki görüşmelerine de dün başlandı. Ko-

misyon, Başkanvekili ve AK Parti Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç başkanlığında toplandı. Koronavirüs tedbirleri kapsamında komisyon toplantısı, biraz daha büyük bir alana sahip olan TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu salonunda gerçekleştirildi. Teklif üzerinde AK Parti Grup Başkanvekili Cahit Özkan değerlendirmelerde bulundu. Teklifin komisyonundan geçmesi sonrasında önümüzdeki hafta Salı günü TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi bekleniyor.

AK Parti ve MHP milletvekillerinin imzasını taşıyan kanun tek-lifi, 11 farklı kanunda değişiklik içeriyor ve 70 maddeden oluşuyor.

Teklif göre denetimli serbestlikten yararlanma süresi 1 yıldan 3 yıla çıkacak. 30 Mart 2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından kasten öldürme; üst soya, alt soya, eşe veya kardeşe, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumdaki kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve sonu-nu nedeniyle ağırlaştırılmış yaralama, işkence, eziyet suçu ile cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar kapsam dışı kalacak.

MEDENİYETLERE YÖN VEREN UYGARLIKLAR

Tarihi yeniden okuma zamanı

10 KİTAP

**Sümerler
Eski Yunan
Roma Cumhuriyeti Tarihi
Hint Uygarlığı
Mısır
Çin
İnkalar
Mayalar
Aztekler
Türk Uygarlığı**

**10 Kitap
59 TL
+Kargo**

0212 245 81 81

VATAN PARTİSİ'NDEN KOVİD-19'A KARŞI EKONOMİK ÖNLEM ÖNERİLERİ

Ekonomiyi ve emekçiyi koruyacak 35 MADDE

İşçi-Sendika Bürosu, Kovid-19 salgınıyla derinleşen krize karşı ve en çok etkilenen kesim olarak emekçileri koruyacak 35 maddelik çözüm önerisini açıkladı. Ekonomik sorunlardan çıkmanın yolunun devletçilik, kamuculuk ve toplunculuk olduğu vurgulandı

EMEKE SERVİSİ

VATAN Partisi İşçi-Sendika Bürosu, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle alınması gereken ekonomik önlemleri içeren bir öneri paketi hazırladı. Olağanüstü koşulların olağanüstü tedbirlerle aşılabacağı vurgulanan açıklamada emekçileri koruyacak önlemler öne çıktı. Salgınla daha da derinleşen ekonomik sorunlardan çıkmanın yolunun devletçilik, kamuculuk ve toplunculuk olduğu vurgulanan açıklamada kaynak yaratmak için öneriler de yer aldı.

Açıklamada şöyle denildi: "Kamuyu ve toplumu hiçe sayan, özel çıkarı, şahısların köşe dönmesini esas alan programlar, bütün dünyada iflas etmektedir. Liberal ekonominin merkezlerinden, İtalya, İspanya, Almanya, Fransa ve Amerika'da kamuculuk sesleri yükselmektedir. Merkezi devletlerdeki gedikleri onarmak, sorunlara kamu yararı, halk yararı gözüyle bakmak kaçınılmaz olmaktadır.

"Küresel virüs salgınından da, salgın öncesi başlayan ve salgınla daha da derinleşen ekonomik sorunlardan çıkmanın yolu da devletçilik, kamuculuk ve toplunculuktur. Kapitalizmin merkezlerinde bile yeniden keşfedilen budur. "Ülkemizle iktidardan da salgına karşı bu yönde gayret içine olduğu görülmektedir. Ancak sorunlar ciddidir ve büyümektedir. Cesur ve atak olmak gerekmektedir."

Bu kapsamda çalışanları korumak için şu çağrı yapıldı: "Kamu sektörü ve özel sektörde işten çıkarmalar yasaklanmalı, zorunlu mal ve hizmet üretimi dışında tüm işler en az 15 gün süreyle durdurulmalıdır. Çalışmanın durdurulduğu süre içinde işçilerin ücretleri işveren tarafından tam olarak ödenmelidir.

"4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda gerekli değişiklikler yapılarak, işsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanmak için işçi açısından gerekli olan koşullar kaldırılmalı, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren işsiz kalmış tüm işçilere işsizlik ödeneği ödenmelidir."

KAYNAKLAR

VERİMLİ KULLANILMALI

Vatan Partisi İşçi-Sendika Bürosu, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Ak Parti iktidarı, TBMM, sendikalar, işverenler, işçi sınıfına önerileri ve çağrıları şöyle sıraladı:

1 Ekonomik kriz de, virüs salgını da ciddidir. Büyük kuvvetleri, büyük olanakları seferber ederek çözülebilir. Kaynakları verimli kullanmak, acil olmayan bütün harcamaları durdurmak gerekmektedir. Örneğin koronavirüs ve ekonomi krizinin yakıcı çözümler beklediği bugünkü koşullarda, kaynakların Kanal İstanbul'a ayrılması, çok yanlış bir tercih ve uygulama sanı bulunmuyor.

2 Öncelikle sağlıktaki köklü tedbirleri zaman geçirmeden almak lazımdır. İnsan sağlığı para kazanma aracı olamaz, olmamalı. Özel sağlık sistemi terk edilmeli, şirketlerin ve vakıfların elindeki sağlık birimleri kamuya aktarılmalıdır.

3 Genel Sağlık Sigortası uygulamasına

son verilmeli, devlet hastanelerinin herkese parasız sağlık hizmeti veribilmesi sağlanmalıdır.

4 Yurttaşlardan randevu, muayene, tedavi ve ilaç için katkı payı alınmasına son verilmelidir.

5 Sosyal Güvenlik Kurumumuzun ilaç fabrikasının kapatılmış olması, insan sağlığının vurguncuların ve yabancı ilaç tedarikçilerinin insafına bırakılması demektir. Milletin sağlığı, sağlık tüccarlarının eline bırakılmaz. Sosyal Güvenlik Kurumumuz bünyesinde ulusal ilaç fabrikası bir an önce yeniden açılmalı ve genişletilmelidir.

SAĞLIKTA PERFORMANS SİSTEMİNE TÜMÜYLE SON VERİLMELİ

6 Kamusal görevlerde toplum yararı, verimlilik ve mutluluk esas olmalıdır. İnsanları birbirleriyle yarıştıran "performans sistemine" son verilmeli, kolektif emek ve kolektif verimlilik bütün kamu kurumlarında hayata geçirilmelidir.

7 Her ne kadar pandemi sürecinde sağlıktaki performans uygulaması geçici olarak askıya alınmış olsa da en önde cephe-de savaşan sağlık çalışanlarımızın pandemi sonrasında da bu baskından uzak çalışması önemlidir. Bu nedenle sağlığı performans uygulamasına kalıcı olarak son verilmelidir.

8 Sağlık Bakanlığının açıkladığı "ek ödeme", sağlık çalışanlarının sadece bir kısmı içindir. Takdir edilen virüs riski altında çalışmak ise sağlıkçıların tamamı risk altındadır. Takdir edilen yüksek efor ise hastanelerdeki bütün görevliler insan üstü efor harcamaktadır.

Çalışanlar arasında ayırım yapmak, döner sermaye dağıtımındaki haksızlığı daha da büyütecektir. Devlet aklı da kabul etmez bunu, vicdan da. Sağlık çalışanlarına düşünülün işleştirmesi ve döner sermaye olanakları, ayrımsız bütün sağlık çalışanlarını kapsamalıdır.

9 Hastanelerde 696 Sayılı Kararname kapsamında çalışanlar, öncesinde olduğu gibi, salgına karşı mücadelede de diğer personellerle omuz omuza çalışmaktalar. Ancak hiçbir şekilde en altlar ve büyük haksızlıklara uğramaktalar. Bu kesime yapılan haksızlıklar artık son bulmalı, öncelikle gerçek manada kadroya geçirilmeliler. Sağlık sektöründeki "en alt-katiler" uygulaması artık son bulmalıdır.

10 Virüsle mücadelenin bir dönemi kapı sayacağı dikkate alınırsa, uzmanlaşma ve başarı için, ihtiyaç duyulan her yerde yalnızca korona hastalarını tedavi edecek "Pandemi Hastaneleri" belirlenmelidir. Böylece, kronik hastalar ve acil tedavi gerektiren diğer sorunlar için öbür hastanelerden yararlanma da sürebilecektir. Böylece diğer hastalara ve sağlık çalışanlarına Kovid-19 bulaşma riski düşürülecektir.

11 Belirginleşerek önümüze gelen salgın sırasında da ertelenemez olan diğer sorun, eğitimdeki çok başlılıktır. Eğitim milli bir görevdir, silahlı kuvvetler kadar önemlidir. Eğitim ve öğretim özel amaçlara ve özel çıkara terk edilemez.

Bütün okulların Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesi şarttır, hızlı bir programla uy-

gulanmalıdır.

12 Öğretmenler arasında hukuka, Türk milletine ve insanlığa yakışmayacak çifte muamele söz konusudur. Virüs salgını yüzünden tatil edilen okullardaki kadrolu öğretmenlerin ücretleri devam ederken, "ücretli öğretmenlerin" ücretleri devam etsin mi etmesin mi tartışması bile yapılabilmektedir. 83 bin ücretli öğretmenin karşılaştığı bu durum, eğitim sistemimizdeki faciayı göstermektedir.

Ücretli öğretmenler kadroya geçirilmeli, bütün öğretmenler aynı statüye ve haklara kavuşturulmalıdır. Yeni atamaların tamamı artık kadroya yapılmalıdır.

İŞYERLERİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

TC Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 23 Mart 2020 tarihinde "İşyerlerinde Koronavirüse (Covid-19) Karşı Alınması Gereken Önlemler" başlıklı bir genelge yayınladı. Toplu çalışan fabrika ve büro gibi yerlerde alınması gereken önlemler sıralanıyor. Yerinde düşünceler. Ancak hayata geçmesi ve işyerlerinde salgını önlemesi mümkün görünmüyor.

13 Bakanlık önlemleri sadece işveren, işyeri doktoru, iş güvenliği uzmanı ve varsa temsilciden oluşan heyetlere bırakmaktadır. Uygulamayı denetlemek için görevlendirilen bir devlet birimi söz konusu değil. Uygulanmaması halinde bir yaptırım söz konusu değil. Temenniler manzumesi niteliğindedir.

Oysa toplu çalışan yerlerde sadece bir kişinin virüse yakalanması, hem oradakileri, hem de onların ailelerini tehdit eden katlamalı bir sorun olacaktır. Durum, sokağa çıkan birinin taşıdığı riskten çok daha fazla ciddidir.

14 Bakanlık fabrika, atölye ve bürolarda salgını önlemede, mülki amirleri ve belediye başkanlıklarını yetkilendirmeli ve sorumlu kılmalıdır.

15 İş müfettişlerinin sayısının hızlı bir denetim için yetmediği ortadadır. Olağanüstü dönemler olağanüstü tedbirler gerektirir. Görevi ve yetkisi tanımlanmış yeterli sayıda "fahri müfettiş", zaman geçirilmeden devreye sokulabilir.

16 İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları, işverenin ücretli çalışanlardır. Bu nedenle görevlerini layıkıyla yerine getirmeleri mümkün olamıyor. İşverenlerden sağlanacak primlerle bir fon kurulması, işyeri hekimlerinin ve iş güvenliği uzmanlarının ücretlerini işverenden değil, bu fondan alması sağlanmalıdır. Aksi halde bakanlık genelgeleri de, iş güvenliği de, iş sağlığı da sözde kalmaktadır.

17 Sektörleri, iş türlerini ve üretim koşullarını tanıyanlar bilir ki, sağlığa uygun olmayan kimi işyerleri, sosyal mesafenin mümkün olmadığı kimi çalışma koşulları söz konusudur.

Yüzde 34'e varan kaçak işçi de kayıt dışı işletmelerde ve sağlıksız koşullarda çalışmaktadırlar.

Sayıları üç milyonu geçen yabancı kaçak işçilik de dikkate alındığında, çalışma koşullarını ve işçinin karşı karşıya olduğu virüs ris-

kini anlamak mümkün olabilir.

Sadece kayıt dışı işçiliğin olduğu yerlerde değil, orta ve küçük işletmelerin büyük kısmında da, üretim alanları, servis, yemekhane, soyunma odası, dinlenme odası, tuvalet gibi alanlarda sosyal mesafenin ve yeterli hijyenin sağlanabilmesi, işçi sağlamlığı eğitilmesi dahi yetmeyecektir.

18 Toplumla ilişkinin yoğun olduğu işlerde, örneğin kargo, market ve banka çalışanları, elektrik, su ve doğalgaz sayaç okuma görevlilerinin kendileri de virüse karşı korunması, virüsün yayıcısı olma riskini de taşımaktalar. Bu tür çalışma koşullarını özel olarak ele almak gerekmektedir.

19 İtalya'da bütün fabrikaların durdurulması da düşünülmüş, sonuç alıcı önlemlere gerek olduğu açıklar.

20 Kamuda çalışmanın en alt seviyeye düşürülmesini gerekli kılan zorunluluk, özel sektörde de "elzem olmayan mal ve hizmetlerde" bir süre üretime ara verilmesini, nöbetleşe çalışma, yarım zamanlı ve uzaktan çalışma gibi seçeneklerin devreye sokulmasını gerektirmektedir.

21 Üretimi-hizmeti sürdürmek durumunda olan işyerlerinde, Bakanlığın "İşyerlerinde Koronavirüse (Kovid-19) Karşı Alınması Gereken Önlemler" başlıklı genelgesinin tavsiye uygulamaları sağlanmalı.

22 Hamile, süt izni kullanan, engelli, 50 yaş ve üzerindeki çalışanlar, 12 yaşından küçük çocuğu olan anne veya babadan biri, ücretli izinli sayılmalıdır.

23 Tüm işyerlerinde risk değerlendirmesi ve acil durum planları yenilenmeli, tüm çalışanlara virüs salgını bilgilendirmesi ve eğitimi yapılmalıdır. İşyerlerinde koronavirüs testinin yapılması dahil tüm sağlık önlemleri artırılarak azami düzeye yükseltilmelidir.

İşyerlerinin büyük kısmında işçilere maske, sabun, eldivenin hâlâ verilmediği, sosyal mesafe ve hijyen kurallarının dikkate alınmadığı bilinen bakanlık genelgesinin süratle uygulanması sağlanmalıdır.

VİRÜS SALGINI, İŞÇİ HAKLARINDA GERİYE GİDİŞE NEDEN OLMAMALI

25 Büyük bir işsizlik dalgası gelmektedir. Salgına karşı tedbir olarak kapatılan işyeri sayısı, İçişleri Bakanlığının verileri ile 149 bin 382'dir. Ortalama 2 kişinin çalıştığı düşünülmüş, en az 300 bin işçi işsiz kalmıştır.

Organize sanayi siteleri büyük ölçüde kepenk kapatıldı. İşçiler işten çıkarılıyor ya da ücretsiz izne gönderiliyor. AVM'ler, şubeleri de olan büyük giyim mağazaları kepenk kapatıldı. İşçiler işten çıkarılıyor ya da ücretsiz izne gönderiliyor. Başta metal, tekstil, deri, seramik, tuğla, inşaat, gemi sanayi, enerji, turizm, gıda, olmak üzere çok sayıda sektörde orta ve küçük işletmelerde işçiler ya işini kaybetti, ya da ücretsiz izne çıkarılıyor. Otuz büyük ilde şehirlerarası ulaşımın durması, şehir içi ulaşımı sürdüren özel otobüs, minibüs, taksinin boşa çıkması, boş kalan oteller, otomobil fabrikalarının üretimlerini as-

kıya alması ile onlara üretim yapan işletmeler, çok sayıda işçiyi ücretsiz izne çıkarmakta ya da işten atmaktadır.

Çiçek, simit, mısır satıcıları, boyacılar, kağıt toplayıcıları gibi gündelik çalışanlar salgından bu yana evlerine ekmeğe götüremez durumdadır. Salgın öncesinden farklı olarak, salgın geçinceye, ekonomi düze çıkıncaya kadar, işini kaybedenin başka yerde işe girme şansı yoktur. Sonuç olarak, büyük bir işsizlik dalgası ve hukuk dışı ücretsiz izinlerle milyonların aç kalması gibi bir sorun önümüzdedir.

İşsizlik, Sayın Cumhurbaşkanından siyasi partilere, meslek odalarından sendikalara kadar topyekûn kafa yorulması gereken bir sorundur, salgın kadar ciddidir.

SERVET VERGİSİ

26 Krize giren bu sektörlerin veya işletmelerin desteklenmesi yerindedir, şarttır. Ancak İşsizlik Fonu'nun dışında başka kaynaklar yaratmak, servet vergisi gibi tedbirleri düşünmek gerekmektedir.

27 Ekonomi ve sağlık sebebiyle yaşanan bunalımı fırsat sayan kimi işverenlerin işçilerin çalışma koşullarını ve ücretlerini törpülemeye kalkmasına fırsat verilmemelidir. Tazminatı işçi çıkarmaların el-

28 verişli zemini sayanlara fırsat verilmemelidir.

29 Belediyelere bağlı imtiyazlı şirketlerde, KİT'lerde, PTT ve İller Bankası gibi özel bütçeli kuruluşların alt işverenlerinde görülen zorla ücretsiz izin uygulamasından vazgeçilmeli, dönüşümlü çalışma gerçekleştirilmeli.

30 İşsiz kalan, ücretsiz izne çıkarılan ve gelir kaybına uğrayanların elektrik, su, doğalgaz, iletişim faturaları, kredi kartı ve tüketici kredisi taksitleri, ek faiz bindirilmeden salgın süresince ertelenmelidir.

31 Salgınla mücadele dönemindeki karantına hali, SGK ve Bakanlık tarafından "hastalık hali" kapsamına alınmalı ve bu sürede çalışanların gelir kaybı önlenmelidir.

32 Ücretsiz izin yasadışıdır. İnzalamak zorunda kalan işçi işten atılma korkusu ile inzalamaktadır. Bakanlık, işverenleri uyarmalı, işçilerin mağduriyeti engellenmelidir.

33 Kısa çalışma ödeneği için yapılan düzenleme yerinde olmuştur. Benzer bir düzenleme İşsizlik Sigortası Yasasında da gerekmektedir. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları yumuşatılmalıdır. Son üç yıl içinde 120 gün sigortalı olarak çalışan ve son 60 günde aralıksız sigortası bulunanların yararlanabileceği hale getirilmelidir.

34 İşsizlik ödeneği süresi arttırılmalıdır. İşsizlik Sigortası Fonunda 131 milyar TL bulunmaktadır. O paranın amacına uygun olarak işini kaybeden ya da gelir kaybı yaşayanlar için kullanılması halinde, geniş işçi kitlelerinin ihtiyacını aylarca karşılaması mümkündür.

35 Suriye ile ilişkiler bir an önce düzeltilerek, misafir konumundaki Suriyelilerin ülkelerine dönüşü sağlanmalıdır. Böylece kayıt dışı yabancı işçilik yükü de epeyce hafifleyecektir.

Yıldırım KOÇ

"YEVİM-i cedit, rızık-ı cedit", "yeni gün, yeni azık" demek. Osmanlı'nın son dönemlerinde işçileri anlatırken bu ifade de kullanılmış. Kastedilen, kıyıda köşede binlikmiş parası olmayan, her gün ancak kazandığını yiyen insanlardı. Diğer bir deyişle, yaşamını işgücü satışıyla kazanan işçiler.

Türkiye tarihinin en büyük ekonomik krizini yaşıırken, bir de koronavirüs vurdu. Birçok işyeri kapandı; ne yazık ki kapatmalar veya daralmalar devam edeceğe benziyor. İşsizlik ödeneği veya kısa çalışma ödeneği gibi önlemler, hem miktar olarak yeterli değil, hem de bu süreçte sıkıntı içine düşen işçilerin tümünü kapsamıyor. Bu krizlerin işçi sınıfı üzerindeki etkileri, geçmişte görülmemiş boyutta olacağı benziyor.

Bu farkın bir nedeni, krizin boyutu. İkinci ve en az birinci kadar önemli olan, işçi sınıfının yapısında son on yıllarda yaşanmış olan değişim.

40 YIL ÖNCE

Böyle bir ekonomik ve tıbbi kriz 40 yıl önce yaşansaydı, etkilerinin sınırlı kalmasının bir ne-

Yevm-i cedit, rızık-ı cedit

deni, halkımızın önemli bir bölümünün köylerde yaşamayı ve geçimini kendisine ait tarla ve bahçelerden sağlaması olurdu. Ayrıca kentlerde yaşayan işçilerin epeyce bir bölümünün de köyle bağı devam ediyordu. İşçilerin gıda ihtiyaçlarının bir bölümü, köydeki aileden geliyordu. Hatta birçok işçi, yıllık ücretli iznini köyünde çalışarak geçiriyordu. Ayrıca ihtiyaçlar sınırlıydı. Kapitalizmin toplumu saran virüslerinden biri olan gösterişçi tüketim günümüzdeki kadar etkili değildi. İnsanlar daha sade yaşıyorlardı. Bu nedenle de borçları yoktu.

BUGÜNKÜ DURUM

Bugün yaşamını bir başkasına ait işyerinde çalışma karşılığında aldığı ücret veya aylıkla kazananların gelir getirici bir işte çalışanlara oranı yüzde 70 civarında. Bu oran her geçen gün daha da artıyor.

Geçmişte işçilerin epeyce bir bölümünün köyden ek geliri varken, günümüzde birçok işçi, köyde kalan ve tarımsal üretim ciddi biçimde gerilediği için gelire ihtiyacı olan yakınına para gönderiyor. Köyden gelen yardım tersine dönmüş durumda. Diğer bir deyişle, mülksüzleşme süreci çok daha ileri safhalarda.

Eskiden olmayan bazı harcamalar insanların

boğuyor.

Bunların bir bölümü gerçekten yeni ihtiyaç, bir bölümü gösterişçi tüketim.

Önce ihtiyaçlara bakalım.

"Eledim eledim höllük eledim, aynalı beşikte bebek beledim" diye bir türkü vardır. Gençler "höllük" bilmez. "Belemek" ise "beşşeye yatıp bağlamak" demek. Höllük, bebeğin beşikte altına serilen dezenfekte edilmiş topraktır. Son olarak 1970'lerin başında görmüştüm. Toprak eleniyor ve fırına veriliyor mikropplarından arındırılıyor. Beşşeye yerleştirildikten sonra üzerine bir tülbent yayılıyor. Çocuk çıplak olarak üzerine yatırılıyor. Çocuk işedığında pislik filan olmuyor. Böyle bir yöntemin aileye maliyeti sıfırdır.

40-45 yıl önce bebek büyütülürken t-bezi kullanılırdı. Bebeğin altına önce tülbentten bir parça konur, üzerine t-bezi dedğimiz bir bez bağlanır; onun üzerine de naylon bir kütlet geçirilirdi. Tülbendi ve t-bezini defalarca yıkar ve kaynatıp yeniden kullanırdınız. Böyle bir uygulamanın maliyeti çok düşüktü.

Günümüzde hazır bezler var. Kullanması çok kolay, ancak maliyeti hiç de azımsanacak kadar değil. Bebeğiniz varsa, zorunlu olarak hazır bez kullanacaksınız. Bütçenizin küçümsemeyecek bir bölümü, bebek bezine ve bebekler için

gerekli olan diğer harcamalara gidecek.

40 yıl önce evde ya telefon olmazdı, ya da kablolu bir telefon bulunurdu. Telefonda da öyle uzun uzun konuşulmazdı. Şimdi evde her yetişkinin elinde bir akıllı telefon var. Birçok evde internet bağlantısı da kullanılıyor. Bütün bunlar masraf kapısı. Hem bunların kullanımı için, hem de aygıtların taksidisi için para bulacaksınız.

Eskiden tüplü televizyon vardı. Şimdi daha ileri teknoloji televizyonlar alacaksınız.

Eskiden çamaşır leğende yıkanır. Sonra merdaneli ve ardından sentrifüjli çamaşır makinaleri geldi. Şimdi her şey otomatik. Kurutma aletleri bile var.

Eskiden yemekler gününbirlik yapılır, kahvaltılar tel dolapta saklanırdı. Masrafı yoktu. Şimdi derin donduruculu buzdolaplar ve ayrıca derin dondurucular var.

Bütün bunlar, evlerin elektrik tüketimini artırdı.

Eskiden sobayla ısınılırdı. Pek rahat değildi; ancak nispeten ucuzdu. Şimdi doğalgazla ısınıyoruz ve doğalgaz fiyatları dövizle endeksli olduğundan ısınma maliyeti arttı.

Eskiden çocuklar okula yürüyerek giderdi. Şimdi kентler çok büyüdü; kentli nüfusun oranı çok arttı. Çocukları okula servisle gönderiyoruz; tabii bir de servis parası ödüyünüz.

Eskiden devlet okulları parasızdı; velilerden para da toplanmazdı. Şimdi özel okullar bir felaket. Devlet okullarında da velilerin katkısı bek-

leniyor.

40 yıl önce devlet hastaneleri ve SKK hastaneleri, insanlara hasta gibi muamele ederler, "müşteri" gibi görüp soymaya kalkmazlardı. Katkı payları da ya yoktu, ya çok azdı. Şimdi sağlık giderleri de çok arttı.

Bunlar ihtiyaç diyebileceğimiz ek harcamalar.

Bir de özellikle araba merakı var. Eskiden köyde biri traktör aldı mı, bazı kişiler, "biz onlardan aşağı mı kalacağız" diyerek, ihtiyaç yokken traktör alır, hava atmaya çalışırdı. Günümüzde araba merakı da öyle. Eşim ve ben araba kullanmıyoruz; yürüyoruz ve toplu taşımadan yararlanıyoruz (tabii şimdi evden çıkmıyoruz). Ancak birçok işçi, sanki gelir garantisi varmış gibi, ciddi borçlara girerek araba aldı. Benzin, sigorta ve bakım masrafları da eklenince her ay süredir bir gider oluştu. 40 yıl önce böyle bir durum söz konusu değildi. İşten çıkan veya başka biçimde gelir kaybına uğrayan işçinin öncelikli korkusu, evine ve arabasına haciz gelmesi. Kullanılabilir durumdaki mobilyasını gereksiz yere değiştiren, ucuzluktan yararlanacağı diye evini eşyayla dolduran çok sayıda insanımız var.

Bu nedenle de insanlarımız tüketici kredisi ve kredi kartı borcuna batmış durumda.

Bütün bu nedenlerle, bu krizin yevm-i cedit rızık-ı cedit'ler üzerindeki etkileri çok çok büyük olacak.

6.6927
dolar7.2241
avro2142TL
Cumhuriyet altını89.349
BİST - 10011.95
faiz\$ 33.44
b. petrol

Periskop

Uğur
CİVELEK

ucivelek@aydinlik.com.tr

Yazlarına bir süreliğine ara vermiştir.

TUSIAD: Doğrudan gelir desteği verilmeli

TÜSİAD Başkanı Simone Kaslowski, koronavirüs sürecine ilişkin açıklama yaptı. AAYA konuşan Kaslowski'nin değerlendirmeleri özetle şöyle oldu:

■ Küresel risklere mücadelede uluslararası işbirliği gerekli.

■ Döviz likiditesinde sorun yaşanmaması için FED ile swap hattı açılmalı veya alternatif dış kaynak bulunmalı.

■ Desteğe paketleri milli gelirin yüzde 10'u seviyesine ulaşmalı.

■ Bilim Kurulu'nun virüsün yayılım hızını azaltmak için tavsiyelerine uyulmalı.

■ Artık bilim insanlarının uyarılarını hem devletler hem de iş dünyası daha da fazla dikkate almalı.

■ Ülkemizde istihdamı korumak ve özellikle küçük işletmeleri, esnafı, ticaret erbabını, kendi işinde çalışan kişileri desteklemek açısından yeni adımlara ihtiyaç var. Her ne kadar vergi ertelemeleri ve finansmana erişim açısından kolaylıklar sağlansa da burada bankacılık sektörü kaynakları tek başına herkese yetmeyecektir.

■ Kredi Garanti Fonu, teminat göstere-meyecek durumda olan küçük işletmeler için kritik. Ancak burada maliyet avantajı olduğu için simdiden firmalar arasında bir yarış başladı, limitler yetmiyor.

■ Kısa çalışmaya ödeneğine başvuru koşulları bir miktar kolaylaştırıldıysa da bu imkandan son 3 yılda en az 450 gün SGK primi ödemiş olma koşuluna uyabilen çalışanlar yararlanabilecek. Bu dönemin koşulları dikkate alınarak, süre şartlarının daha fazla çalışana kapsayacak şekilde hafifletilmesi düşünülebilir.

■ Kayıt dışı çalışanlar bu desteklerden yararlanma şansına sahip değil. Salgın durumunda devletin herkese elini uzatması, dolayısıyla hanehalkına doğrudan destekler de gündeme gelmeli.

■ Vergi kolaylıkları sadece "mücbir sebep" tanımındakilere sağlandı. Bu yeterli değil. Desteklerin işletmelerimizin olağan faaliyetlerinin sürdürülebilirliği anlayışıyla formüle edilmesi gerek.

Cirosu belli bir oranın üzerinde düşen herkese kolaylık sağlanmalı. Ayrıca seçilen sektörlerin tedarik zincirlerinin nasıl etkilendiği de mutlaka hesaba katılmalı.

■ Uzun vadede yatırım ortamına zarar verebilecek serbest piyasa uygulamalarının uzak bazı düzenlemelerden de kaçınılmalıdır. Örneğin bankacılıkta yapılacak düzenlemeler Basel kriterlerinden fazla uzaklaşmamalı, ticaret kanunu ve şirketlerin sermaye yapılarına ilişkin kararlar alınacaksa yatırımcı beklentilerini olumsuz etkilememesine dikkat edilmeli.

■ Bu salgınla mücadele için her türlü senaryoya hazırlıklı olmak zorundayız. Bu durumda ekonomik açıdan da daha büyük destekler gerekebilir.

■ Destekleri tasarlarken mümkün olduğunca geniş bir şekilde çalışan kesimin yararlanmasını sağlamak önemli.

■ Uluslararası kurumlar yetersiz kaldı. Uluslararası işbirliğinin ne kadar büyük bir ihtiyaç olduğu hatırlandı. G20'nin bu anlamda daha aktif olması, daha bağlayıcı ve net kararlar alabilen bir kurum haline gelmesi gerek.

■ Yapay solunum cihazı, tıbbi destek ekipmanları, test kabirleri ve yoğun bakımda gerekli teçhizatların üretimini üstlendik.

Diğer yandan TÜSİAD üyeleri için finansmana erişim, vergi ve istihdamın en öncelikli konular olduğunu belirten Kaslowski, gelirlerin ciddi oranda düşmesine rağmen hem istihdamı korumaya hem de borçlarını döndürmeye çalıştıklarını da sözlerine ekledi.

Erkan: Dijitalleşmenin önemini ortaya koydu

TURKCELL Genel Müdürü Murat Erkan, "Evde Hayat Var" kampanyası kapsamında evlerden çalışan şirket personeliyle internet üzerinden buluştu. Turkcell açıklamasına göre, Erkan, Turkcell'in şirket içine özel video platformu Pickcell üzerinden yaptığı canlı yayında, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele kapsamında attıkları adımları ve bundan sonrasına yönelik planlarını paylaştı.

Mevcut durumun dijitalleşmenin önemini bir kez daha ortaya koyduğunu dile getiren Erkan, son yıllarda bu alanda köklü yatırımlar yaptıklarını hatırlatarak, "Teknolojik atılımımız ve çevreli yönetim modelimizle bu tür durumlara karşı her zaman hazırlıklı olduğumuzu bir kez daha ortaya koyduk." değerlendirmesinde bulundu.

Üreticiye ve halka para dağıtılmalı

Şirketlere, tarım kesimine ve günlük gelirle yaşayan 5.5 milyon kişiye kaynak aktarılmasını öneren iktisatçı Prof. Dr. Fisunoğlu, 'Bu yapılmazsa ciddi sıkıntılar yaşarız. Bugün şirketlerden esirgenen kaynak, yarın iflas eden şirketlerin sahibi olacak bankalara aktarılır' uyarısı yaptı

MEHMET ULUĞTÜRKAN / ADANA

KORONAVİRÜS krizinin ekonomileri sarstığı şu günlerde hemen her kesim "Ne yapmalı?" sorusuna yanıt arıyor. Bu kapsamda gazetemizde iktisatçıların görüşlerine yer vermeyi sürdürüyoruz. Ekonomi Gazetecileri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, Adana'nın tecrübeli gazetecilerinden Mehmet Uluğtürkan, iktisatçı Prof. Dr. Mahir Fisunoğlu ile gelişmeleri değerlendiren bir söyleşi yaptı. Söyleşide önerilerin yer aldığı kısmi dikkatinize sunuyoruz.

ÜÇ HAFTADA 60 MİLYAR GİDER

■ Türkiye, üç hafta sıkı bir sokağa çıkma yasağı uygulasa, bu ekonomide geri dönülemez sonuçları mı doğurur?

Türkiye için üç haftalık sokağa çıkma yasağının gelir kaybı 60 milyar dolara yaklaşır. Bu kaybı göze alabilir miyiz? Pandemi kısa sürerse diyelim ki hazirana kadar 'zarar' daha az olabilir. Uzarsa hükümetin firmalara ve kişilere 'para' vermesi gerekebilir. Aksi takdirde iflas eden şirketler bankaların üzerine kalır. Simdi şirketlerden esirgenen kaynaklar, o zaman bankalara verilme durumunda olacak. 1929 Krizi sırasında iflas eden çiftçilerin çiftliklerinin ticari bankalara kalması gibi yani... Bankaların bu iş-

letmeleri ne yapabilir ki? Yapılması gereken, üretim yapan ve istihdam kapasitesi olan firmaların desteklenmesi olmalı. Bu firmaların objektif kısıtlarla seçilmesi, güven verici bir adım olacak. Bu yolla istihdamın ve dolayısı ile hanehalkının bir kısmı da korunmuş olacak.

TARIMIN DURMASI FELAKET OLUR

■ Önerilerinizi somutlaştırsak...

Tarım kesimi şu an ekim dikim hazırlığında ve desteklenmesi gereken önemli bir kesimdir. Özellikle küçük çiftçilerin hem krediye ulaşmaları hem mazot-gübre-tohum/fide girdilerine ulaşmalarında, acil olarak büyükşehir belediyesi bölgesinde, belediyelerle tarım kredi kooperatifleri ve il/ilçe tarım müdürlüklerinin işbirliğine gidilmeli. Çiftçilerimizin zor koşullarda bile bu ülkeyi aç bırakmadıklarını unutmayalım. Tarımın durmasına izin vermek felaket olur.

FATURA YÜKÜ AZALTILMALI

■ Öncelik tarım kesimi diyorsunuz ama zor durumda olan başka kesimler de var.

Türkiye'de 'günlük gelirle' yaşayan 5.5 milyon kişi olduğu sanılmaktadır. Bu insanlar sokak satıcıları ya da birkaç kişinin çalıştığı aile işletmeleridir. Bu insanlara ula-

Tüketiciler fatura düzenlemesine tepkili

EKONOMİ SERVİSİ

YENİ tip koronavirüs (Kovid-19) salgını yüzünden işletmeleri kapanan, işinden olan, geliri düşen vatandaşlara fatura şoku geldi. Tüketici birlikleri başta olmak üzere birçok iktisatçı halkın sabit giderlerinin azaltılması anlamında elektrik, su ve doğalgaz faturalarının bir iki ay ötelenmesini önerirken, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) yaptığı düzenlemeyle kıyasen fatura uygulamasına geçildiğini açıkladı. Kurumdan yapılan açıklamaya göre, idari kararlar sebebiyle satış okumalarının durdurulduğu ve satış okuma yapan çalışanların sosyal mesafelerini koruyamayacağı durumlarda, elektrik ve doğal gaz faturalarında "kıyasen" düzenleme yapılacak. Söz konusu uygulama, üç ay süreyle yürürlükte kalacak.

FAZLA OLURSA İADE

Bu kapsamda, satış okunamayan tüketiciler için mevsimsellik de dikkate alınarak tüketimin son iki yılın ilgili aynaya ait tüketim ortalamaları üzerinden veya tüketicinin geçmiş tüketimi olmaması durumunda kendi beyanına göre kıyasen faturalandırma yapılacaktır. Satışları okunamayan tüketicilere kıyasen oluşturulan faturalar posta, kargo, SMS veya e-posta gibi yöntemlerle ulaştırılacaktır. Sadece satış okuması yapılamayan tüketiciler için okuma yapıldığı tarihte mahsuplaşma işlemi yapılacaktır. Mahsuplaşma işlemi sonucunda tüketicinin alacağı oluşması halinde defaten, tüketiciye borç oluşması halinde ise satış okunmadığı fatura dönemi kadar taksitlendirme yapılacaktır. Tüketicilere ilişkin fatura hesaplama yöntemi EPDK tarafından takip edilecek ve tüketicinin mağdur edilmesine izin verilmeyecektir. Tüketiciler, kendi fatura ve tüketim miktarlarına ilişkin bilgileri şirketlerin ve kurumların internet sitelerinden veya e-Devlet üzerinden kontrol edebilecek. Öte yandan, genelge kapsamında faaliyeti durdurulan işletmelerin satış okumaları ertelenecek. Mahsuplaşma işlemine yönelik olarak tüketici itirazları EPDK tarafından değerlendirilecek ve dağıtım şirketlerinden kaynaklanacak yanlış bir uygulama durumunda söz konusu şirketler hakkında so-

ruşturma başlatılacak ve mevzuatta belirtilen yaptırımlar uygulanacak.

ERTELENSİN, TAKSİTLENDİRİLSİN

Düzenlemeye ilişkin açıklamanın ardından binlerce vatandaş sosyal medya hesaplarından uygulamayı eleştirdi. "Doğalgaz ve EPDK" Twitter gündeminde üst sıralara yerleşirken 35 binden fazla tweet atıldı. Aydınlık'a ulaşan iş insanları "Fabrikalar kapalı, üç aya göre hesaplamaları skandal" ifadelerini kullandılar. İşletme sahipleri de geçen yıllarda açık olan işletmenin kullandığı enerji ile bu yılın aynı olmayacağını, ayrıca sonradan iade yapılacak olsa bile zaten gelirliz dönemde fazladan fatura kesilen esnafa ek yük bindirileceğini söylediler. Kamuyuundaki genel görüş ise faturaların kıyasen yazılması değil, üç ay süreyle ertelenip, sonraki dönemde taksitle ödenmesi yönünde

şılması gerekmektedir. Muhalefet partilerinin 'herkese yardım' konusu dikkate alınmak durumundadır. Ancak bu imkân olmadığına göre, faturalardaki vergi yükü ertelenip fatura yükü azaltılmalıdır. Bu kiş-

lerle yoksullara yardım için Türkiye bu konudaki tecrübeleri kullanmak durumundadır. Sosyal yardım fonları, Kızılay'ın yanında belediyeler de yardım programı içinde yer almalıdır.

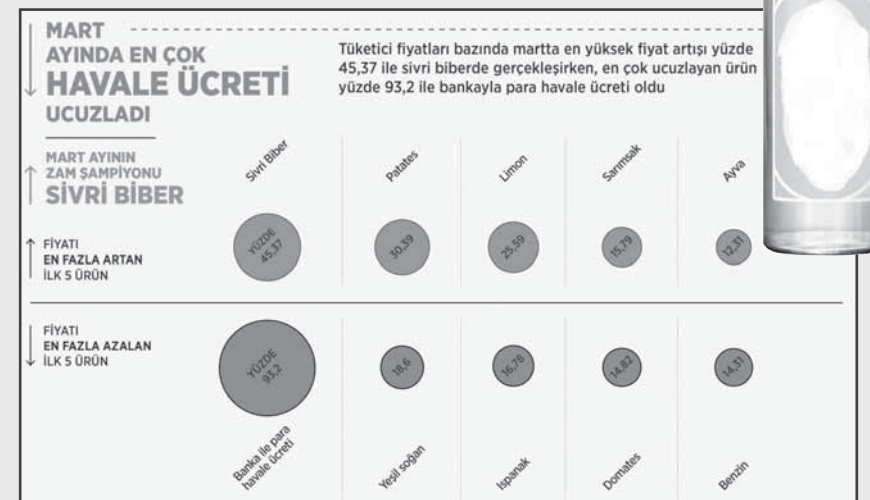
Paranın dövize kayması önlenmeli

■ Hangi kesimi konuşsak sonuç kaynaksızlığa geliyor. Başka çareler yok mu?

Kaynak yaratmak için kısa zamanda bir vergi reformu yapılamaz. ABD Merkez Bankası ile 'swap' işlemi yapılamaz. Yüksek rezervi olan bir ülke de olmadığımızı göre, Merkez Bankası kaynaklarına başvurmadan önce hükümet, bankalarda şahıslara ait 120 milyar ABD doları hesabını, İşsizlik Fonu'nu, Özel Emeklilik Fonu'nda biriken kaynakları kullanmayı düşünebilir mi? Belirttiğimiz kaynakların bazıları hükümete ait değilse de her ikisinde toplam 240 milyar lira olduğu tahmin ediliyor. Toplumda gerekli uzlaşma sağlanarak bu kaynakların bir kısmı acil olarak firmalar için kullanılabilir. Bu varlıkların ve DASK'ın önemli kısmı hazine tahvillerine bağlıdır. Hazine bunları Merkez Bankası'na göstererek nakit alabilir.

Varlık Fonu hakkında fazla bilimiz yok. Kovid-19 maliyetini karşılamak için maaş ve diğer ödemelerde belirli oranlarda, geçici ve zorunlu kesinti yapmayı düşünebilir mi? Sanayi, ticaret ve ziraat odalarının ve TOBB'un birikmiş kaynaklarının olmaması mümkün mü? Merkez Bankası kaynaklarını kullanmak, yani Hazine'nin Merkez Bankası'ndan borçlanması bir çözümdür; ancak paranın dövize kaymasını önleyici önlemleri gerektirir. Merkez Bankası net rezervlerinin düşük olması, tasarrufların düşüklüğü diğer olumsuzluklar. Bu dönemde ve böyle bir tabloda parasal genişleme 'dünyanın sonu' değildir. Ayrıca IMF'nin 1 trilyon dolarlık yardım paketi var ve yüzde 1 faizle veriyor, değerlendirilebilir. Bütçenin yeniden düzenlenmesi ve harcamaların yeniden tanımlanması düşünülmelidir.

Marketler enflasyona kolonya tuttu!

RECEP ERÇİN

MART ayı enflasyon verilerinde en çok merak edilen kalemler maske, dezenfektan, makarna ve kolonya fiyatları oldu. TÜİK'in açıkladığı Mart 2020 fiyatı en çok artan ürünler listesinde bu ürünler yer almadı. Oysa bir gün önce İstanbul Ticaret Odası'nın açıkladığı İstanbul'da fiyatı en çok artan ürünler listesinde kolonya yüzde 72,4'lük zamlarla en başta yer aldı. Konuyu TÜİK yetkililerine sorduk. Kurumun ürün fiyatlarını marketlerden topladığını belirttiler ve yeniden kontrol etmelerine rağmen marketlerde fahiş bir fiyat artışının gözlenmediğini bildirdiler.

İTO BAKANLIĞA BAŞVURACAK MI?

Buna göre TÜİK'in fiyat araştırmasına göre kolonyadaki fiyat artışı ülke genelinde yüzde 1.94 düzeyinde kaldı. Yetkililer hammadde fiyatındaki artışın nisan ayında kolonya fiyatlarına yansıtılabileceğini bildirdiler. Bununla birlikte İTO'nun baz aldığı ürün satıcılarının kimler olduğu dikkat çekti. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, dün, "Fahiş fiyat uyguladıkları iddiasıyla şu anda yaklaşık 7 bin 400 firma daha inceleme altında, savunmalarını istedik" açıklaması yaptı. İTO'nun fiyat aldığı satıcıları Bakanlığa

bildirip, bildirmediği merak konusu.

TÜİK'in ürün sepetinde el dezenfektanı, maske bulunmuyor. Çünkü bu ürünler normal zamanlarda yoğun talebi olan maddeler kapsamında değil. TÜİK sepetindeki diğer sağlık ürünleri martta yüzde 3.79, ilaçlar yüzde 6.85 zamladı. Makarnadaki fiyat artışı yüzde 1,4'te kaldı.

PAHALILIKTA DÜZELME YOK

Mart ayında enflasyon sepetinde yer alan 418 maddeden, 98 maddenin ortalama fiyatında düşüş olurken, 32 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 288 maddenin ortalama fiyatı ise arttı. Buna göre sepetin yüzde 68'i zamlandı. Altınbaş Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emre Alkin, "Hayatımızı idame ettirmeye yetecek 25-26 kalem mal var. O kalemlerdeki fiyat artışları bizleri doğrudan etkiliyor. Fiyatı en çok artan ürünlere baktığımızda da birebir bu mal ve hizmetleri görüyoruz. Buradan hareketle enflasyonist bir baskı görmesem de içinde bulunduğumuz şartlar nedeniyle hayat pahalılığında gözle görülür bir düzelme beklemiyoruz" dedi. Aylık enflasyon yüzde 0,57, yıllık yüzde 11,86 oldu. Aylık bazda en fazla zamlanan iki grup yüzde 2,78 ile sağlık, yüzde 1,95 ile de gıda ve alkolsüz içecekler oldu.

SZO Başkanı Selim Kamacı:

Kamacı, koronavirüs nedeniyle elde kalan tarım ürünlerinin içeriye dağıtılacağını söyledi. Çiftçinin zorluklar yaşadığını belirten Kamacı gelişmelerin 'eşitlikçi, paylaşımcı, barışçı, insan odaklı, sosyal düzenin önemini' öne çıkardığını belirtti

İhraç ürünleri iç piyasaya gelecek

Selim
Kamacı

çirmelidir. Bu noktada milli bir yönetimin oluşturulması ve göreve başlatılması önem arz etmektedir.

Kamacı tarım ihracatına ilişkin de "Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ihracatın, dış ticaretin durumu ayındır. Diğer sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe, seralar da dahil olmak üzere ihracat için ürettiğimiz bütün ürünlerimiz elde kalmış durumda. Elimizde kalan ürünlerimizi iç piyasalarda tüketmek zorunda kalacağımız görülmüyor" dedi.

TESK: Esnafa destek artırılmalı

AYDINLIK / ANKARA

TÜRKİYE Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, taksiciden, kahveciye, fırıncıya, kuaförden bakkala tüm esnafı kapsayan desteklerin artırılmasını istedi.

Palandöken yaptığı açıklamada, Kovid-19 virüsü nedeniyle ülke ve vatandaşın zor günlerden geçtiğini söyledi ve "Devlet desteği bu noktada esnafımıza nefes aldırdı. Bu desteklerden esnafımız faydalanmayı ertelememeli" şeklinde konuştu. Esnaf ve sanatkarın sokağın ışığı olduğunu vurgulayan Palandöken, "Esnafımız akşamları sokakları aydınlatır, sabahları sokağın sesi, hareketi, ışığıdır. Işığımız sönmessin. Bu ışığın sönmemesi için devletimizin verdiği desteklerden esnafımız faydalanmalı. Zor zamanlardan geçtiğimiz bu günlerde taksiciden, kahveciye, fırıncıya, kuaförden bakkala tüm esnafımızı kapsayan destekler artırılmalı" dedi.

Fatura ve prim ödemeleri ile akaryakıtta indirim talep eden Palandöken, şöyle devam etti: "Fakat elektrik, su, doğalgaz faturalarında, Bağ-Kur prim ödemelerinde ve akaryakıtta kayda değer bir indirim sağlanması tüm esnafımıza nefes alacak önemli bir destek olacaktır. Esnafımızın işyerindeki ışığının sönmesi evdeki ışığının da sönmesi anlamına geliyor. Bu nedenle ailesiyle birlikte 10 milyonluk bir nüfus olan esnafımıza nefes kapsamlı başka desteklerin de devam etmesi ekonomimize de esnafımıza da can suyu olacaktır."

HÜSEYİN GÜLER / HATAY

KORONAVİRÜS nedeniyle çiftçilerin ve üreticilerin yaşadığı sorunları Samandağ Ziraat Odası Başkanı Selim Kamacı ile görüştük. Kamacı, "Kapitalist, emperyalist, bencil, vahşi sömüren, kan ile beslenen düzen sona ermiştir. Eşitlikçi, paylaşımcı, barışçı, insan odaklı, sosyal düzenin önemi öne geçmiş bulunmaktadır" dedi.

■ 65 yaş üstü çiftçilerimizin tarlalarda çalışması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Kalabalık şehirlerde insanların iç içe ve birbirlerinize çok yakın olmak zorunda kaldıkları büyükşehirler, merkezi alanlar, kalabalık alanlar ve yerlerin sıkı takipte olmasını gayet normal karşıyorum. Ancak kırsal alanlar, tarla ve bahçelerde üretime katkı sağlayacak, tarlasında ürünü bulunan ve yardımcı bulamayan çiftçilerimiz için Bilim Kurulu'nun ayrıca bir ça-

lışma yapması gerektiğini düşünüyorum. Zira önümüzdeki günlerde, sağlık anlamında aldığımız tedbirlerin başarılı bir seviyeye gelebilmesinin diğer bir ayağı, yaşamın ana maddesi olan gıda ve suyu yeterli ölçüde sağlayabilmemize bağlı.

İzole edilmiş bir Türkiye'de beslenme ihtiyacını elde edemeyen, sağlayamayan vatandaş evinde kalması için zorlayamazsınız. Bu noktada salgının yanında bir kaosa sürüklenme söz konusu olabilir. Zira; normal günlerde dahi evine, çocuğuna gıda satın alamayan milyonlarca vatandaşımız zaten mevcuttur. Ayrıca 5 milyon mülteciyi de göz önünde bulunduramaz gerekmektedir.

'ÜRÜN MÜBADELESİ GÜNLERİNE DÖNÜYÖRÜZ'

■ Gıda tehdidi var mı? Sıkıntı yaşar mıyız? Yakın tarih itibarıyla ülkemizde gıda temini-

ninde sıkıntı yaşayacağına ihtimal vermiyorum. Ancak ileri tarihlerde önlem alınmazsa sıkıntılar yaşamamız mümkündür. Bu gelişmeler noktasında çiftçi ve köylü geçmişte Atatürk'ün önemseddiği ve adlandırdığı gibi milletin efendisi ünvanını tekrar kazandığı bir süreçte girmiştir. Kapitalist, emperyalist, bencil, vahşi sömüren, kan ile beslenen düzen sona ermiştir. Eşitlikçi, paylaşımcı, barışçı, insan odaklı, sosyal düzenin önemi öne geçmiş bulunuyor. 'Komşumuzun derdi bizimde derdimizdir' dediğimiz günlere dönüyoruz. 'Komşum açken, benim beslenmem doğru olmaz' dediğimiz, ürünlerimizi mübadele ettiğimiz günlere dönüyoruz. Aradan biraz zaman geçtikten sonra savaşların, rekabetin gıda ve su için olacağı çok net ve açıktır. Bu noktada Türkiye vakit kaybetmeden çok acil bir şekilde birliği, beraberliği sağlayacak, halkı aydınlatmak yerine birleştiren ve birbirini sevdiren politikaları hayata ge-

'Sizin için tarladayız'

AHMET AYĞÜN ATA / KARACABEY

KARACABEY'de çiftçiler yaşamı durma noktasına getiren koronavirüse inat üretime devam ediyor.

Ziraat Odası İlçe Başkanı Erhan Erdem, tüm insanlığı yaşamsal derecede etkileyen koronavirüs dolayısıyla dünyanın ve Türkiye'nin zor günler geçirdiğini belirtirken, gerekli önlemleri alarak durmadan üretime devam ettiklerini söyledi.

Koronavirüs nedeniyle gerekli önlemleri aldıklarını söyleyen Karacabey Ziraat Odası Başkanı Erhan Erdem, "Devletimizin koronavirüse karşı aldığı önlemlere uyarak çiftçisiyle, hayvancısıyla, sanayicisiyle ve tarımdaki tüm paydaşlarla sonuna kadar üretime devam diyoruz. Yapacağımız üretim ülkemiz ve dünyamız adına bereketli olsun" ifadelerini kullandı.

Tarım işçilerinin alınan önlemlere uyarak çalışmaya devam edebileceğini vurgulayan Başkan Erdem, "Bölgemizde çalışacak tarım işçi-

leri ile ilgili yetkililerden edindiğimiz bilgilere göre herhangi bir sıkıntı yaşanmayacak. Tarım işçilerinin tarlaya giderken, gelirken ve yaşadığı ortamlarda hijyen kurallarına, konaklayacağı alanlardaki mesafeye dikkat etmeleri gerekiyor" şeklinde konuştu.

Karacabey çiftçisinin her zaman olduğu gibi en iyisini üretmeye devam edeceğini vurgulayan Erhan Erdem, "Karacabey çiftçileri binlinci bir şekilde tarımda önder olmuş olan çiftçilerdir. Karacabeyli çiftçilerimiz, devlette ve ulusuna her zaman en iyisini üretmiş, yararı insanlardı. Dünya üzerinde koronavirüs salgını nedeniyle zor durumlar yaşanırken, biz ülkemiz adına bu yıl da Karacabey çiftçileri, sanayicisi,

işçisi ve tarım paydaşlarımızla bu zorlukların üzerinden geçerek çalışarak ve üreterek en iyi şekilde çıkacağımıza inanımımız tamdır" ifadelerini kullandı.

Erdem vatandaşları evde kalmaya çağırırken çiftçilerin ise besin gereksinimini karşılamak için büyük bir özveriyle üretmeye devam ettiğini bildirdi: "Salgınla mücadele ettiğimiz bu süreçte gıdaya erişimde sıkıntı yaşamıyorsak, çiftçilerimizin gösterdiği fedakarlık sayesinde. Üreticiyiz, üretmek zorundayız. Karacabeyli çiftçiler olarak, kendimiz, ailemiz, çocuklarımız, geleceğimiz ve ül-

kemiz için üretmeye devam edeceğiz. Allah'ın izniyle bu koronavirüsünü de atlatacağız. Biz sizin için tarladayız sizde evde kalın Türkiye."

T.C. ÖDEMiŞ İCRA DAİRESİ

2018/4505 ESAS

TAŞINMAZIN AÇIK ARTIRMA İLANI

Satılmasına karar verilen taşınmazın cinsi, niteliği, kıymeti, adedi, önemli özellikleri :

Taşınmazların Satış Yeri : Ödemiş Adliyesi İcra Dairesi Mezat Salonu

1 NO'LU TAŞINMAZIN

Özellikleri : İzmir İl, Beydağ İlçe, 272 Ada, 25 Parsel, EĞRİDERE Mahalle, Kurusu Mevkii, Taşınmazın kuzeyi, kısmen batısı ve doğusu orman olup, diğer cepheleri komşu parsellerle çevrilidir. Parsel 6.512,09 m2 yüzölçümünde olup, tapu kaydında tarla vasfındadır. Taşınmaz fiiliyatta İncir bahçesi olarak kullanılmaktadır. Taşınmaz malikinin hissesi tamdır. Taşınmaz meyilli(%25) olup, arazi kullanım kabiliyeti açısından IV.sınıf tarım arazisidir. Çevresi tamamen aynı özellikler gösteren arazilerle kaplıdır. Taşınmazın yolu ve suyu yoktur. Taşınmazın içerisinde muhtelif yaşlarda 80 adet incir ağacı ve 20 zeytin ağacı bulunmaktadır.

Yüzölçümü : 6.512,09 m2

Arsa Payı : 1/1

İmar Durumu : Tarla vasfındadır.

Kıymeti : 70.320,90 ₺

KDV Oranı : %18

Kaydındaki Şerhler : Ödemiş Sulh Hukuk Mahkemesi 2015/369 Esas sayılı dosyasından ihtiyati tedbir şerhi vardır.

1. Satış Günü : 13/05/2020 günü 10:00 - 10:05 arası

2. Satış Günü : 09/06/2020 günü 10:00 - 10:05 arası

2 NO'LU TAŞINMAZIN

Özellikleri : İzmir İl, Beydağ İlçe, 226 Ada, 50 Parsel, YUKARIAKTEPE Mahalle, Çitlenbik Mevkii, İncir Bahçesi Niteliğinde Taşınmaz Nolu Taşınmazın kuzeyi dere olup, doğusu dere, diğer cepheleri komşu parsellerle çevrilidir. Parsel 41.569,73 m2 yüzölçümünde olup, tapu kaydında incir bahçesi vasfındadır. Borçlunun hissesi tamdır. Taşınmaz fiiliyatta tarla vasfını korumaktadır. Taşınmaz meyilli(%35) olup, arazi kullanım kabiliyeti açısından IV.sınıf tarım arazisidir. Çevresi tamamen aynı özellikler gösteren arazilerle kaplıdır. Taşınmazın yolu ve suyu yoktur. Taşınmazın içerisinde muhtelif yaşlarda 373 adet incir ağacı, 77 adet zeytin ağacı bulunmaktadır.

Yüzölçümü : 41.569,73 m2

Arsa Payı : 1/1

İmar Durumu : İncir bahçesi vasfındadır.

Kıymeti : 396.567,84 ₺

KDV Oranı : %18

Kaydındaki Şerhler : Ödemiş 1.Asiye Hukuk Mahkemesi 2019/824 Esas sayılı dosyasından ihtiyati tedbir şerhi vardır.

1. Satış Günü : 13/05/2020 günü 10:20 - 10:25 arası

2. Satış Günü : 09/06/2020 günü 10:20 - 10:25 arası

3 NO'LU TAŞINMAZIN

Özellikleri : İzmir İl, Beydağ İlçe, 687 Parsel, ÇİFTLİK Mahalle, Beyler Mevkii, Taşınmazın batısı kadaströ orman olup, doğusu dere, diğer cepheleri komşu parsellerle çevrilidir. Parsel 8.000,00 m2 yüzölçümünde olup, tapu kaydında tarla vasfındadır. Borçlunun hissesi tamdır. Taşınmaz fiiliyatta tarla vasfını korumaktadır. Taşınmaz meyilli(%15) olup, arazi kullanım kabiliyeti açısından IV.sınıf tarım arazisidir. Çevresi tamamen aynı özellikler gösteren arazilerle kaplıdır. Taşınmazın yolu ve suyu yoktur. Taşınmazın içerisinde 10 yaşlarında 15 adet zeytin ağacı bulunmaktadır.

Yüzölçümü : 8.000,00 m2

Arsa Payı : 1/1

İmar Durumu : Tarla vasfındadır.

Kıymeti : 105.500,00 ₺

KDV Oranı : %18

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr/de

Kaydındaki Şerhler : Tapu kaydında görüldüğü gibidir.

1. Satış Günü : 13/05/2020 günü 10:40 - 10:45 arası

2. Satış Günü : 09/06/2020 günü 10:40 - 10:45 arası

4 NO'LU TAŞINMAZIN

Özellikleri : İzmir İl, Beydağ İlçe, 185 Ada, 1 Parsel, EĞRİDERE Mahalle, Bölükler Mevkii, Taşınmazın kuzeyi dere olup, doğusu dere, diğer cepheleri komşu parsellerle çevrilidir. Parsel 9.396,07 m2 yüzölçümünde olup, tapu kaydında tarla vasfındadır. Taşınmaz fiiliyatta tarla vasfını korumaktadır. Taşınmaz malikinin hissesi tamdır. Taşınmaz meyilli(%15) olup, arazi kullanım kabiliyeti açısından II.sınıf tarım arazisidir. Çevresi tamamen aynı özellikler gösteren arazilerle kaplıdır. Taşınmazın yolu ve suyu yoktur. Taşınmazın içerisinde muhtelif yaşlarda 18 adet kestane ağacı, 15 adet kiraz ağacı, 17 adet ceviz ağacı ve 1 adet elma ağacı bulunmaktadır.

Yüzölçümü : 9.396,07 m2

Arsa Payı : 1/1

İmar Durumu : Tarla vasfındadır.

Kıymeti : 135.748,91 ₺

KDV Oranı : %18

Kaydındaki Şerhler : Ödemiş Sulh Hukuk Mahkemesi 2015/369 Esas sayılı dosyasından ihtiyati tedbir şerhi vardır.

1. Satış Günü : 13/05/2020 günü 11:00 - 11:05 arası

2. Satış Günü : 09/06/2020 günü 11:00 - 11:05 arası

Satış şartları :

1- İhale açık artırma suretiyle yapılacaktır. Birinci artırmanın yirmi gün öncesinden, artırma tarihinden önceki gün sonuna kadar esatis.uyap.gov.tr adresinden elektronik ortamda teklif verilebilecektir. Bu artırmada tahmin edilen değerin %50 sini ve rüchanlı alacaklılar varsa alacakları toplamını ve satış giderlerini geçmek şartı ile ihale olunur. Birinci artırmada istekli bulunmadığı takdirde elektronik ortamda birinci artırmadan sonraki beşinciğünden, ikinci artırma gününden önceki gün sonuna kadar elektronik ortamda teklif verilebilecektir.Bu artırmada da malın tahmin edilen değerin %50 sini,rüchanlı alacaklılar varsa alacakları toplamınıve satış giderlerini geçmesi şartıyla en çok artırana ihale olunur. Böyle fazla bedelle alıcı çıkmazsa satış talebi düşecektir.

2- Artırmaya iştirak edeceklerin, tahmin edilen değerin % 20'si oranında pey akçesi veya bu miktar kadar banka teminat mektubu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı isteğinde (10) günü geçmemek üzere süre verilebilir. Damga vergisi, KDV,1/2 tapu harcı ileteslim masraflarınaalıcıya aittir. Tellâlik Harcı, taşınmazın ayından doğan vergiler satış bedelinden ödenir. (Alacakları rehinli olan alacaklıların satış tutarı üzerinden rüchan hakları vardır. Gümrük resmi ve akar vergisi gibi Devlet tekliflerinden muayyen eşya ve akardan alınması lazım gelen resim ve vergi, rehinli alacaklardan sonra gelir.)

3- İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgilerin (*) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını özellikle faiz ve giderlere dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile (15) gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicil ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaktır.4- Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133 üncü maddesi gereğince ihale feshedilir. İhaleye katılıp daha sonra ihale bedelini yatırmamak sureti ile ihalenin feshine sebep olan tüm alıcılar ve kefilleri teklif ettikleri bedel ile son ihale bedeli arasındaki farktan ve diğer zararlarından ve ayrıca temerrüt faizinden müteselsilen mesul olacaklardır. İhale farkı ve temerrüt faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairemize tahsil olunacak, bu fark, varsa öncelikle teminat bedelinden alınacaktır. 5- Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup gideri verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir. 6- Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 2018/4505 Esas sayılı dosya numarasıyla müdürlüğümüze başvurmaları ilan olunur.04/03/2020

(İİK m.126)

(*) İlgili tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.

* : Bu örnek, bu Yönetmelikten önceki uygulamada kullanılan Örnek 64'e karşılık gelmektedir.

BASIN: 1157286 (www.bik.gov.tr)

Doğu
PERİNÇEK

dogu.perincek@vatanpartisi.org.tr

PROF. Dr. Cemil Taşçıoğlu ve Dilek Tah-talı'nın şehit düşmesinden beri, dilimde Sefil Se-limî'nin o müthiş deyişi var:

*Belki bir yoksula yorgan ederler
Çul yanmasın Sefil Selimî yansın.*
Yoksula yorgan olmak için kendi hayatını or-taya koyanlar şehit değildir de nedir?

Sağlık çalışanlarımız, bugün halk sağlığı için ön cephede savaşıyorlar. **Dr. Hikmet Çevik**'in deyişiyle sığın hücumunda tehlikenin üzerine koşuyorlar.

EL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Bu savaş, yalnız insanın vücut sağlığı için de-ğildir, aynı zamanda ruh sağlığı içindir, erdem-lilerin dünyası içindir.

Özel çıkar mı, kamu çıkar mı?

Prof. Cemil Taşçıoğlu, bu soruya hayatıyla ya-nıt verdi:

*Her maharet mevcut eloğlu elde,
El yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

KUL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Ben mi, başkası mı?

Prof. Cemil Taşçıoğlu, bu soruya da hayatıyla yanıt verdi:

*Hor görme Rahman'ın kudreti kulda,
Kul yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

DİL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Ben mi toplum mu?

Cemil Taşçıoğlu'nun bu soruya yanıtı da Se-fil Selimî erkânındandır:

*Nefesler olmasa inler mi neyler?
Parmaklar olmasa el yalnız neyler?
Herkesi yan yana tatlı dil eyler,
Dil yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

TEL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Ben mi biz mi?

Cemil Taşçıoğlu'nun yanıtı sazin teli gibi ölümlü-süzdür:

Sazi birkaç tane tel inletiyor,

MERHABA KAMUCULUK - 11 Yoksula yorgan olmak için hayatını ortaya koyanlar

Tel yanmasın, Sefil Selimî yansın.

PUL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Mutluluğumuzun kaynağı mal mülk peşinde koşmak mıdır, yoksula vatana millete hizmet mi? Cemil Taşçıoğlu hocamızın yanıtı, bir yazmaya bir oyaya dizilmektir:

*Yere atma tepelerin, ezilir,
Kıymeti zay olur, rengi bozulur.
Bir yazmaya, bir oyaya dizilir,
Pul yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

DAL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Hekimin acı çeken hastasına duyduğu so-rumluluk nasıl anlatılır? Hekim ahlaki nasıl tanımlanır? Cemil Taşçıoğlu, "kuşlar acı çekmesin" diye kendisini fedâ ederek o tanımlı yapmıştır:

*Ağaçlar dikilir bir orman olur,
Herkes bir ev yapar bir derman bulur.
Kuşlar acı çeker yuvası kalır,
Dal yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

KİL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Sıradan insanların hayatımızdaki yeri nedir? Öğrencilerinden ve hastalarından öğreniyor-ruz. Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu, bizlere ayak ta-kımının kılına hanel getirmeyen erenlerin kültü-rünü emanet ederek gitti:

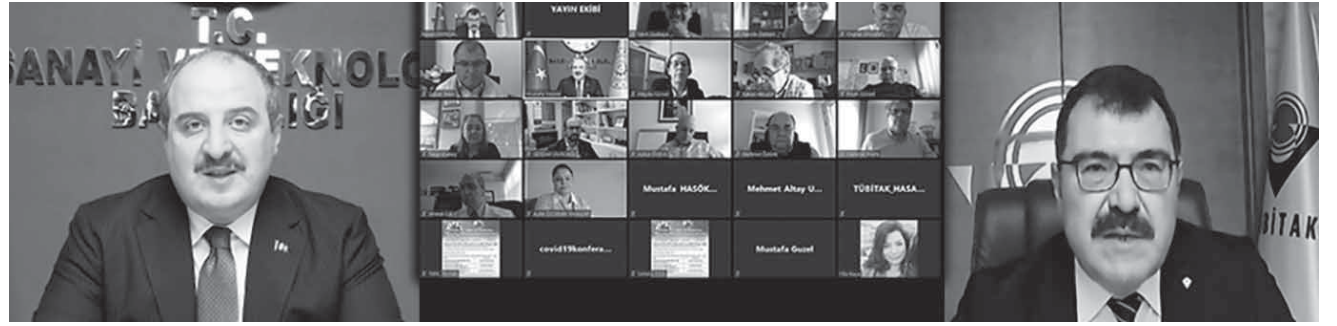
*Baş ayağa bağlı, ayak da başa,
İçitme kimseyi, yaşa, hoş yaşa,
Çok güzel yakışır kipriğe, kaşa,
Kıl yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

YOL YANMASIN SEFİL SELİMÎ YANSIN

Ben mi, yol mu?

Prof. Cemil Taşçıoğlu, bir yol eri. İster Yunus Emre'nin yolu deyin, ister Refik Saydam'ın, o yol Atatürk'ün yoludur:

*Yolcuları menziline getirir,
Hasreti hasrete karşı getirir.
Belki bir âşığı dosta götürür,
Yol yanmasın, Sefil Selimî yansın.*

'Kovid-19 Türkiye Platformu' koordinasyonunda 'Aşı ve İlaç Geliştirme Sanal Konferansı' düzenlendi. Konferansa Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank (solda) ve TÜBİTAK Başkanı Hasan Mandal (sağda) da katıldı.

TÜBİTAK'TAN İLAÇ GİBİ KONFERANS

Türkiye'nin birikimi gün yüzüne çıkıyor

Tefvik
KADAN

sedazır direk çürüten bu in-sanlar, artık daha fazla des-teklenmeyi hak ediyor.

Çünkü insanlığın ölü-nü bilim açacak.

Marx'ın dediği

gibi, insanlık

önündeki so-runları çözerek

ilerliyor. Türki-

ye, geçen yıllar-da

üzerinde his-settiği terör teh-didine karşı dün-

yada eşi benzeri

görülmemiş bir

mücadele verdi. Hız-la

bu soruna odakla-narak savunma sa-nayinde

alternatif pek çok çözüm üre-tti.

Yerlilik ve millilik, adeta yarışa

dönüştü ve bu iklim, mücadelede başarıyı

getirdi. Şimdi aynı iklimi sağlık sektöründe

de yaratmak zorundayız. Daha fazla labar-otuar,

araştırma merkezi açmalı, projelere

destek vermeli, altyapımızı güçlendirmeli,

gençlerimizi kanalizetmeli, sanayici ve ya-tırımcımızı yönlendirmeliyiz.

Yıllarca kenara

ittigimiz temel bilimcilerimizi sahaya çı-karmalıyız.

Kendi bilgi havuzlarımızı oluş-turmalı, literatüre katkı sunmalıyız.

Yeni dünyaya öncülüğün en hümanist yolu bu.

YÜZLERCE BİLİM İNSANI

MESAI BAŞINDALAR

"Türkiye'nin bilimsel birikimi var" derken

slogan atmıyoruz. Onlarca üniversitede, ko-ronavirüs pandemisinden çok daha önce baş-layan yüzlerce çalışma bulunuyor.

Geçen gün

Bilim ve Sanayi Bakanlığı uhdesinde, TÜ-BİTAK öncülüğünde gerçekleşen Aşı ve İlaç

Geliştirme Konferansı da bunu gösteriyor.

Türkiye'nin çeşitli üniversitelerindeki

araştırma gruplarının liderleri; aşı, ilaç ve al-ternatif tedavi yöntemleri noktasındaki ça-lışmalarını sundular.

Bakin Türkiye'de ne-ler oluyor:

1) Moleküler modelleme ve bilgisayar

destekli ilaç tasarımı üzerine çalışan Prof. Dr. Serdar Dürdağı, ilaç geliştirilmesi nok-tasında; SARS-CoV-2'nin ACE2'yle etki-leştiği kısımlar (spike) ile replikasyonu sağ-layan enzimler (main protease) üzerine yo-ğunlaştıklarını söylüyor.

Bu kapsamda 7922

molekül üzerinde yaptıkları incelemelerde, 6 bileşiğin Kovid-19 main proteaz inhibi-törleri olarak kabul edilebileceğini keşfet-mişler.

Dürdağı, bu bileşiklerin literatürde

olmadığını söylüyor.

2) Prof. Dr. Ercüment Ovalı ve ekibi,

plazma aktarımı üzerine çalışıyor. Bakan-lıktan onayı da aldılar.

Konvelsan plazma de-ğişimiz, bağışık insanların kanının diğer in-sanların tedavisi için kullanılması.

Prof. Ovalı, "Elimizdeki en etkili tedavi yöntemi

Türkiye, tüm dünyayı kasıp kavuran yeni tip koronavirüs (Kovid-19) krizini büyük bir fırsata çevirebilir. Tam da insanlık bilime sarılmışken, içimizdeki 'gizil gücü' ortaya çıkarmak, dünyaya öncülük hedefimizde yeni kapılar açabilir.

bu" diyor. İsteği ise hızla plazma konusunun bir standarda bağlanması, donör çağrısı yapılması ve yaygın testle asemptomatik vakalardan plazma üretilmesi.

3) Prof. Dr. İhsan Gürsel ve ekibi ise, im-mün koruyucu ajan olarak sağlıklı bireylerde CpG ODN'lerin kullanımı ile hastalardaki sitokin fırtınasını engellemek için immün-

baskılayıcı A151 ODN tedavisine

odaklanmış. Bu, dünyada az

kullanılan yeni bir yöntem.

İhsan Hoca'nın anlattık-larına göre, vücudu,

patojen vermeden

bir patojen varmış

gibi kandırabiliriz.

Vücut, CpG ver-dikten 3 gün son-ra

neredeyse yüz-de 100 korumaya

ulaşılabilir. 14

güne kadar etkisi

sürüyor. Böylelikle

sağlık çalışanlarımızı

da koruyabiliriz.

4) Prof. Dr. Şaban

Tekin ve ekibi, Kovid-19'a

karşı nötralizan antikor geliş-tirilmesi üzerine çalışıyor.

ScFv de-nilen bu tedavi ajanı ile virüsün ACE2'ye

bağlanması engellenmeye çalışılıyor.

Kap-samlı bir çalışma yürütüyorlar. Proje yılso-nuna kadar tamamlanacak.

5) Prof. Dr. Ahmet Gül ve ekibi, anti-si-tokin tedaviler üzerine yoğunlaşmış

durumdalar.

Vuhan'daki deneylerden

yola çıkarak

Tosilizumab

ve CAR-T

hücre tedavi-sinin sitokin

fırtınasına

olumlu etki-le-rini incelemiş-

ler. Rekombi-nan IL-1Ra

üretmeye ça-lışıyorlar.

6) Prof. Dr.

Aykut Özkul ve

ekibi ise Grif-fithsin temelli

antiviral yakla-şım geliştirilmesi

ve terapötik et-kinliğinin sorgu-

lanması konu-lu çalışmayı yürü-tüyor.

Bunun temel

kaynağı kırmızı

algler ve bunlar,

karşıdaki proteine

yüksek bir bağlan-ma

özellikli gösteri-yor.

Ekip, virüsün spike proteinlerini primer

dönemde bağlayabileceklerini düşünüyor.

7) Aşı oturumunda ise 6 değerli sunum

yapıldı. Geleneksel aşıda, etkinliği azaltılmış

yada ölü virüsler kullanılıyor.

Prof. Dr. Mehmet Öztürk ve ekibi ise virüsün tama-mını değil spike proteinini hedefliyor.

9 ayda

sonuç almak için var güçleriyle çalışıyorlar.

8) Dr. Hakan Bulut ve ekibi de DNA ve peptid aşılari üzerine çalışıyor. Koronavirüsün çok sayıda mutasyona uğradığını be-lirtiyorlar.

Bu yüzden ülke içinden örnekler alınmasının önemine dikkat çekiyorlar.

CD8 lenfositleri ile enfekte hücrelerin öl-dürülebileceğini belirtiyorlar.

9) Prof. Dr. Nesrin Özören ve ekibi, ASC

zerreciklerinden yeni nesil bir aşı geliştir-meye çalışıyor.

Bir makrofaj bu zerreci-ği yuttuğu anda lizozom da bir degrelasyon

başlıyor. 37 gün kalıyor ve bu, bozulmayan

aşı teknolojisi olarak değerlendiriyor.

10) Prof. Dr. Mayda Gürsel ve ekibi ise

aşının FAZ-1 klinik deneylere hazırlanma-sı ve sağlıklı bireylerin enfeksiyondan ko-runması üzerine çalışıyor.

Eğitilmiş bağışıklık üzerine BCG aşısının önemli etkileri oldu-ğunu kaydediyor.

11) Doç. Dr. Mert Döşkaya ve ekibi, an-tijen keşfi ve DNA aşısı üzerine çalışıyor.

Virüsün genom dizilimini çözüm antijen be-lirleyecekler.

Buna göre aşığı oluşturup

klinik testlerini geçecekler.

12) Prof. Dr. Osman Erganiş ise en hız-lı

çözümün inaktif aşılar olduğunu kayde-diyor.

Nötralizasyon testlerinde başarılı

olan antikorların korunmada da etkili ol-duğunu belirtiyor.

KONFERANSTAN ÇIKANLAR

Konferansı izlediğinizde, ilk oluşan in-tiba, Türkiye'de kendi alanlarında yetkin on-larla

bilim grubu olduğu yö-nünde.

Hepsi o kadar heyecan-lı ki, anlatırken sesleri

titiriyor.

Bu grupların bir araya gelmesi belki de en büyük

kazanç.

Eksikliklerin ortaya çıkması çok önemli bir

adım.

Devletin tüm prose-dürleri ortadan kaldırıp iş-leri

hızlandırmaya muaz-zam.

Gençlerin konferan-sa ilgisi ise her şeyden de-ğerli.

Şimdi onların heyecanlarını somut katkılarla

desteklememiz gerekiyor.

BSL-3'se BSL-3, BSL-4'se

BSL-4. Melek yatırımcılar

iş başına.

BAKAN'A BÜYÜK BİR ALKIŞ

Bu birliktelikteki en

büyük alkışı ise Sanayi

ve Ticaret Bakanı Mus-tafa Varank hak edi-yor.

Konferansa bizzat

katılması, iş odaklı ak-siyoner tavır, açık çek

dağıtması, birleştirici

davranması, küresel

zorluklara karşı da po-ma

ziyison alması takdirle sayan.

Bürokrasi-yi ortadan kaldırıyor, çalışmak isteyen yet-kin

kişilerin neredeyse hepsine ön açıyor.

Bilim insanlarımızın desteğe duyduğu 'aç-lık

da gerçekten bir şeyler üretebilecekle-rini

göstereyor.

Tabii ki bir teşekkür de TÜBİTAK'a.

Türkiye hepinize güveniyor.

Birden fazla hastaya yetebilecek solunum cihazı aparatı geliştirdiler

TÜRK bilim insanları, 3 bo-yutlu yazıcı ile yeni tip koronavi-rüs (Kovid-19) ile mücadelede ola-sı

ihtiyaç durumuna karşı yoğun bakım şartlarında birden fazla has-tanın

ihtiyaçını karşılayabilecek so-lunum cihazı aparatı geliştirdi.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Rektörü Prof. Dr. Cevdet Erdöl, Gülhane Medikal ve Tasarım

Üretim Merkezi'nde (METÜM) yapılan üretime ilis-kin

bilgi verdi. METÜM'ün 3 boyutlu yazıcı ve tita-nyum

malzemeden vücut yedek parçaları ürettiğini an-latan

Erdöl, tıbbin ihtiyacını karşılamak için plastik mal-zemelerden de üretim yapıldığını söyledi.

Türkiye'nin Kovid-19'la mücadelesine destek olmak amacıyla yo-ğun

bakım koşullarındaki hastaların solunum ihtiya-çlarını

karşılamanı sağlayan cihazların daha fazla hastada kullanılabileceği için aparat imal ettiklerini bil-diren

Prof. Dr. Erdöl, "Bunlarla ilgili verileri Bakanlı-ğımıza

aktardık. İhtiyaç olursa biz bu üretimi yapmaya ve Sağlık Bakanlığımıza ücretsiz olarak vermeye ha-zırız.

Bunu şu anda başarmış durumdayız" dedi.

Gülhane Medikal ve Tasarım Üretim Merkezi (ME-TÜM)

Müdürü Prof. Dr. Simel Ayyıldız, aparatların 3 boyutlu yazıcı

kullanılarak yapıldığını kaydetti.

Yeni tip koronavirüs vakalarının arttığı ülkelerde solunum

cihazının da birden fazla hastada kullanılmasına ih-tiyaç

duyulduğunu belirten Ayyıldız, şöyle devam etti:

"Ülkemizde şu an böyle bir ihtiyaç yok. İlerleyen dö-nemde

bir ihtiyaç olur ya da bizden bir ihtiyaç talep eden yerler olması

durumuna karşı biz de Sağlık Bi-limleri Üniversitesi Gülhane Medikal Tasarım ve

Simel Ayyıldız

Üretim Merkezi olarak bir solunum cihazının birden fazla hastada kullanılması sağlayan bir aparat ta-sarlayıp ürettik." Prof. Dr. Ayyıldız, üretilen mater-yallerin yoğun bakım ve genel cerrahi uzmanların bizzat kendilerinin hastalarda kullanıp kullanama-yacaklarını değerlendirdiklerini belirterek, "şu bilgile-ri aktardı: "Solunum cihazını birden fazla hastada kul-landırabilmek için çeşitli çalışmalar yapmaya devam ediyoruz. Şu an için ürettiğimiz ürün, en fazla 2 has-tada çok elzem durumlarda ihtiyaç duyulursa kul-lanılabilir. Ürettiğimiz aparat, solunum cihazında ya bilinci yerinde olan hastalarda oksijen desteği sağla-mak için ya da entübe edilmiş yani uyutulan

Salgının merkezi İstanbul'da sıkı önlemler için geç değil

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın açıkladığı rakamlar salgının en çok İstanbul'da yayıldığını gösteriyor. Peki İstanbul için alınması gereken özel bir önlem var mı? Halk sağlığı uzmanları yaşamsal meslekler dışındaki alanların kısıtlanması, evde kalacak insanların işsiz kalması ya da yaşayacakları ekonomik zorluklara karşı önlem alınması gerektiğini söylüyor

KOVİD-19 vakasının en fazla olduğu il İstanbul için alınması gereken önlemleri için uzmanlarına sorduk. Halk sağlığı uzmanları, her bölgenin kendine has önlemler gerektirdiğine, bunun için verilere göre hareket edilmesinin önemine işaret ettiler. En temel ihtiyaçlar dışında üretimin durması gerektiğini ifade eden uzmanlara göre, bu süreçte işçi ve esnafın ekonomik olarak desteklenmesi ve risk grubunun ihtiyaçlarının karşılanması kurallara uyumu kolaylaştırır. Uzmanlar, İstanbul için daha sıkı önlemler alınması görüşünde.

özlemkonur@aydinlik.com.tr
Özlem KONUR
USTA

YAŞAMSAL MESLEKLER DIŞINDAKİLER KISITLANMALI

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği Başkanı Adnan Menderes Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Pınar Okyay: Verilere bakmamız gerekiyor, hangi bölgelerde kümelenme var? Temas kaynağı nedir? Öncelikle evrensel kuralların uygulanması gerekiyor. Biz buna 4T diyoruz: Temas, Tecrit, Tedavi ve Test. Kovid-19 vakalarını bulduğumuzda olası temaslarını çok iyi bir şekilde sorgulayıp erken dönemde tespit ederek, izolasyon önlemi almalıyız. Tecriti hastalar için, karantınayı da şüpheli vakalar için kullanıyoruz. Evde karantinada ev ortamının hazırlanması çok önemli. Karantina tedbirlerinin insana iyi anlatılması gerekiyor. Tedavide en çok üzerinde durmamız gereken önlem, sağlık çalışanlarının korunması. Doktor, hemşire sayısı açısından OECD ülkelerinin ortalamasının altındayız. Bir sağlık çalışmasının yetiştirilmesi çok uzun zaman alıyor. Ekipmanlarla birlikte çalışma saatleri gibi koşullar açısından da dikkat edilmeli. Hızlı tanı kitlerinin kullanımına ilişkin algoritmalar netleşmeli, Bilim Kurulu bunun üzerinde çalışıyor. Sağlık çalışanlarının durumu hızla tespit edilip hasta olanlar izole edilmeli. Evde kalabilmeleri için insanlara ekonomik destek sağlanmalı. Eczaneler, fırınlar, besin zincirini sağlayan lojistik taşımacılık gibi yaşamsal desteğimizi sağlayan meslekler dışındaki alanların kısıtlanması gerekiyor. Burada koşul evde kalanların, ihtiyaçlarının ve güvenliklerinin sağlanması. Bu mesleklerde çalışanlara ilişkin de özel önlemler alınarak işgücünden düşmelerinin önüne geçilmeli. Evrensel kuralları yerelde nasıl kullanılacağı verilere bağlı olarak belirlenir. Önümüzdeki 1 ay içinde yerelde verileri okuyarak oluşan kümelerle göre yaşamı kısıtlayıcı önlemler alınmalı.

EKONOMİK DESTEK SART

HALK Sağlığı Uzmanları Derneği Yönetim Kurulu üyesi ve Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Dr. Öğretim Üyesi Melike Yavuz:

İstanbul, İzmir, Ankara gibi vaka yoğunluğunun fazla olduğu illerde daha kısıtlayıcı önlemler alınmalı. Diğer illerde koruyucu çalışmalara önem verilmeli. Herkes hastanelerin kapasitesini artırmaya odaklanıyor oysa toplumda yayılmasını engellemeye odaklanmalıyız. Yayılmasını engellemediğimiz sürece ne kadar artırırsanız da kapasite yetmeyecektir. Mevcut vaka sayısı İstanbul nüfusuyla orantılandığında binde birin altına tekabül ediyor. Bununla birlikte yüzde 58 kadar vaka İstanbul'da. İstanbul salgının merkezi konumunda. Birçok ülkenin ve Çin'in de yaptığı gibi en temel üretimler belirlenmeli ve bunun dışındakilerde üretim durdurulmalı. Bu durumda işçilerin haklarının korunması gerekiyor. Evde kalmak herkes için bir hak olmalı. Ekonomik olarak zarar görmeyen insanların evde kalması sağlanmalı. İşten atılma yasaklanmalı. İşsiz kalanlara ekonomik destek sağlanmalı. Kronik hastalar, 65 yaş üstü gibi kritik grupların hiç dışarıya çıkmasına gerek kalmayacak şekilde ihtiyaçları karşılanmalı.

Bireyleri ruhsal açıdan da destekleyecek mekanizmalara ihtiyaç var. Önlemlere rağmen evden çıkanlara kolluk gücüyle müdahale etmek gerekiyor.

Kalabalıkta maske takılmalı

Dr. Melike Yavuz, hastalığa karşı insanların su ve sabunla korunmasının en etkin yol olduğunu söyledi. Yavuz, "Elleri sabunla yıkamak, maske, eldiven bunların hepsinin önünde. Bulaşıcı hastalıklarda en koruyucu yöntem" dedi.

Maske takmayla ilgili de Yavuz şöyle konuştu: "Çin örneğinden gördüğümüz kadarıyla hava yoluyla değil damlacık yoluyla ve daha çok kümelenme sonucu yakın temasla bulaşıyor. Hastanelerdeki kilerin çoğu akraba... Maske, gerçekten ihtiyaç değilse takılmamalı. Kalabalık ortamlarda sosyal mesafeyi koruyamayacak şekilde takılmalı. Açık havada maske takmak gereksiz. Market ve eczane gibi sürekli insanlarla temasın olduğu yerlerde çalışanların maske takmaları gerekiyor. Maske doğru kullanılmalı. Takmadan önce eller yıkanmalı. Çıkarırken maskenin ağızımıza yüzümüze gelen kısmı elimize değmemeli. Maske taktığı için korunduğunu düşenen kişi el yıkamaktan ve sosyal mesafeyi sınırlamaktan kaçınabilir. Maskeye karşı daha temkinli olmakta fayda var. Derneğimizin hazırladığı koronahasuder.org.tr internet sitesinde koruyucu önlemlerle ilgili daha ayrıntılı bilgi mevcut."

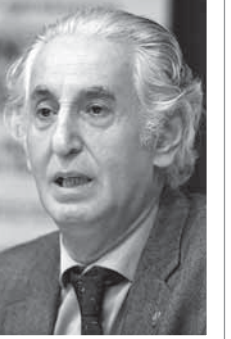
Halk sağlığı uzmanı kurula girdi

MEDENİYET Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Işıl Maral, İstanbul İl Pandemi Kurulunda görevlendirildi. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın 1 Nisan'da açıkladığı verilere göre İstanbul'da 9 bine yakın vaka var. Halk Sağlığı Uzmanları Derneği Başkanı Prof. Dr. Pınar Okyay, daha önce İstanbul Halk Sağlığı Müdür Yardımcılığı görevini de yürüten Işıl Maral'ın İstanbul'da salgın yönetiminde görevlendirilmesinin olumlu olduğunu söyledi. Okyay, "Işıl Maral, daha önceki görevi nedeniyle bölgeyi biliyor. İstanbul'un durumu, onların önünde var. Tek tek hane hane biliyorlar. Bundan sonra İstanbul özelinde alınması gereken önlemleri verilere dayalı olarak çıkaracaklardır" dedi.

Kalabalık mekanlar kapatılmalı

ÜSKÜDAR Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Haydar Sur:

Vaka sayıları tek başına fikir veremeye yetmez, iki orana daha ihtiyaç var. Nüfusa göre oranın yanı sıra İstanbul'da yapılan test sayısına da ihtiyaç var. Ne kadar çok test yaparsanız o kadar vaka bulursunuz. Yalnızca vaka sayısı üzerinden tartışmak yanlıştır. Sağlık Bakanlığı bir epidemiyoloji merkezi kurarak çıplak rakamları paylaşmak yerine bu ölçütleri vermeli. Ne kadar sosyal destek sağlarsak kurallara uyumu o kadar artırmız. Esnafa, işçiyi, dar gelirliye ayakta kalabileceği, hayatı ihtiyaçlarını karşılayabilecek geliri aktardıktan sonra kısıtlamalara gidilebilir. Pazar yerleri gibi sıkışık mekanlar kapatılmalı. Pazarlara destek sağlanmalı. Bu desteğin maliyeti, virüsün yayılmasının getireceği ekonomik yükten çok daha az olacaktır. Minibüslere ekonomik destek sosyal mesafenin korunması için toplu ulaşım getirilen kurallara uyumu kolaylaştırır. Koronavirüsün ölümünün içinde sigara içenlerin oranı, içmeyenlerden 14 kat daha fazla. Sigaraya karşı kampanyalar düzenlenmeli.

Eylüle kadar 2 bin 500 ölüm olabilir

PROF. Dr. Haydar Sur, hastaların yüzde 40'ının belirti göstermediğini, yüzde 40'ının hafif bulgularla atlatıldığını söyledi. Sur, "Yüzde 20 hastaneye yatıyor. Bunların da yüzde 5'i yoğun bakımda tedaviye ihtiyaç duyuyor. Yoğun bakıma yatanların yarısını kaybediyoruz" dedi. Türkiye'de salgının İtalya ya da İspanya'daki gibi kontrol dışına çıkmayacağını söyledi. Sur, "Salgın Eylül ayına kadar sürecektir. 10 binlerle ifade edeceğimiz vaka sayısı ile ölü sayısının 2 bin 500'ün altında olacağını düşünüyorum. Ne yaparsak yapalım, insanlık aşısı ya da ilaç geliştirmediği sürece bu kadar ölümlerle karşı karşıya kalacağız" diye konuştu. "Sağlık hizmetlerine erişemediği için ölen bir tek vatandaş bile olsa sorumluluğu hepimizin üzerinde olur" diyen Sur, "Yayılma hızının sağlık hizmetleri kapasitesinin üstüne çıkmamasına dikkat etmek durumunda" diye konuştu.

Kızılay Başkanı Dr. Kınık: Pasif aşılama başlatıyoruz

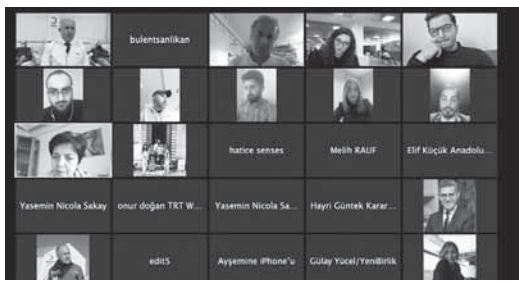
KIZILAY Genel Başkanı Dr. Kerem Kınık, dün sanal ortamda düzenlediği basın toplantısında önümüzdeki hafta, koronavirüs salgınında ağır durumdaki hastaların başkılık sistemini desteklemek için plazma alımına başlayacaklarını açıkladı. Bir tür "Pasif aşılama" olarak değerlendirilen yöntemle, Kızılay tarafından toplanan ve hastalara ulaştırılan kan plazmaları, ağır durumdaki vakaların tedavisine katkı sağlayacak. Yöntemin Hacettepe Üniversitesi ve Bilim Kurulu ile Kızılay işbirliğinde geliştirildiğini ifade eden Dr. Kınık şu bilgileri verdi:

14 SİHİRLİ SAYISI

"Önümüzdeki hafta plazma alımlarına başlıyoruz. Çünkü ilk hastalarımızın iyileşip taburcu olmasından sonra bunun üzerinden 14 gün geçmesi gerekiyordu. Vücudumuza yabancı bir antijen ya da mikroorganizma, virüs girdiğinde vücudumuzun buna karşı bir tepkisi oluşuyor. Bu antikor oluşturma dedğimiz bir tepki. Biz bu yolla iyileşiyoruz, bu sayede mikroorganizmalarla savaşıyoruz. Çok sayıda koronavirüs hastamız, yaklaşık yüzde 98-99 oranında iyileşiyor. İyileştikten sonra bu savaştan çıkmış bünyenin içinde çok sayıda savaşçı bulunuyor. İyileştikten sonraki 14. günde bu savaşçıları vücutta en üst seviyeye çıkıyor. Biz iyileşmiş vatandaşlarımızı 14 gün son-

fusun@aydinlik.com.tr
FUSUN
İKİKARDEŞ

Basın toplantısı video konferansla yapıldı.

ra, kan verme şartlarına sahiplerse Kızılay'ın kan merkezlerine bekliyoruz."

Bu hastalara telefonla da ulaşacaklarını ve gönüllü plazma vermelerini teklif edeceklerini duyuran Dr. Kınık, bunun için de uygunluk koşulları olduğunun altını çizdi ve koşulları özetledi.

ÖZEL HASTANELER DE DEVREDE

Kızılay Genel Başkanı, Sağlık Bakanlığı'nın aferez yapabilecek olan, ruhsata sahip bütün merkezleri ancak "Orkestrasyon Kızılay'da kalmak kaydıyla" izne açtığını kaydetti. Dr. Kınık özel hastanelere bakanlığın sübvansesi ettiği kısım üstünde bir maliyet çıkarmamaları uyarısında bulundu. Aydınlik'ın bu konuda bir yaptırım olup olmadığı şeklindeki sorusuna ise "Sağlık Bakanlığı gerekli önlemleri alacak" yanıtını verdi. Türkiye'de plazma tedavisi yapacak olan her bir merkez, kendi hastası şifa bulduğunda onu ikna ederek plazma alabilecek. Aldığı sırada Kızılay'a bunu bildirerek provizyon alacak. Böylece, kaç hastamızdan ne kadar plazma alındı, kaç kişiye aktarıldı bunların kayıtlarını da Sağlık Bakanlığı ile beraber tutulmuş olacak. Kızılay Başkanı, "Kızılay'ın diğer merkezlerden farklı olarak pencere dönemindeki hastaları tespit eden, sadece Kızılay'da bulunan nükleer antikor testini yapabildiği sistemi var. Dolayısıyla en yüksek güvenlikli plazma bu anlamda Kızılay'da olacak" bilgisini verdi.

300 sahra hastanesi daha

Dr. Kınık, pandemi döneminde Kızılay'ın verdiği hizmetleri özetledi:

■ Yaklaşık 1500 uzman ve 8 bin destek personelle 9 bin kişi, 20 bin insana destek veriyor

■ Sınır hatlarında Gürcistan ve İran sınırlarında 150 sahra hastanesi kurduk. Olası bir kötü senaryo için 300 sahra hastanesi imalatımız üç vardiya ile devam ediyor.

■ Pandemi ilan edildikten sonra Sağlık Bakanlığı'na korona laboratuvar testlerinin yapılabileceği 2 PCR tarama sistemini teslim ettik. Ankara ve İstanbul'a gönderilen bu sistemlerle günde 6000 test yapılıyor. Ulusal Kan Sistemi içinde PCR cihazlarımız mevcut. Güvenli kan programımız içinde rutin kapasitemiz devam ediyor.

■ Dr. Kınık, Aydınlik'ın sahra hastaneleriyle ilgili sorularına şu yanıtları verdi: "300 hastane, 1000 yatağa denk geliyor. Sağlık personeli, Bakanlığımız tarafından temin edilecektir."

Leyla Güven'le koronavirüs istişaresi

FÜSUN İKİKARDEŞ

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kaya ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Kovid-19 salgınına karşı HDP ve Demokratik Toplum Kongresi Eş Başkanları Leyla Güven ve Bedran Öztürk'ü ziyaret ederek, Kovid-19 salgınına karşı istişarede bulundu.

İstişareden sonra, aralarında Ticaret Borsası (DTB), Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (DESÖB), Diş Hekimleri Odası'nın da bulunduğu 12 kuruluş ile birlikte yardım kampanyası başlatan DTSO, 31 Mart günü de, "İş dünyası olarak yardımlaşma ve dayanışma kampanyası başlatıyoruz" açıklamasını yaptı. Açıklamada, Diyarbakır halkı kampanyaya destek vermeye çağrıldı, ancak Cumhurbaşkanlığı'nın başlatıldığı Milli Dayanışma Kampanyası'ndan hiç söz edilmediği gibi yardımlar için de herhangi bir hesap numarası duyurulmadı.

Aydınlik, kampanyanın Diyarbakır Valiliği bilgilisi ve izni dahilinde yürütülüp yürütülmediğini sordu, STK ilişkiler Müdürü, böyle bir başvurunun kendilerine gelmediğini bildirdi. DTSO Başkanı Mehmet Kaya ise, "Bu bir para yardımı çağrısı değil, dayanışma çağrısı" açıklamasını yaptı. Kaya, Aydınlik'a şunları söyledi:

"Yardım kampanyası başlatıyoruz dedik, ama para istemedik. Dayanışma ve yardımlaşma çağrısı yaptık. Para yardımıyla baş edemeyiz, zaten bizim işimiz değil. Biz üyelerimize evini, işyerini kiraya vermiş olanlara 3 ay kira alma dedik. Bu da yardım değil mi?"

DTSO, Mart 2020 bülteninde ayrıca bir de Kriz Merkezi kurulduğunu duyurdu. Kurulda, DTSO Başkanı Mehmet Kaya ile, Diyarbakır Tabipler Odası Başkanı M.Şerif Demir, DISK Bölge Temsilcisi M. Şirin Gürbüz, Diyarbakır Eczacılar Odası'ndan Halim Aşan ve Serataç Yalçın, Organize Sanayi Bölgesi ve Diyarbakır Ticaret Borsası temsilcisi yer aldı. Kriz masasında Koronavirüs salgınına karşı alınabilecek tedbirler ele alındığı duyuruldu, ancak Bilim Kurulu ya da Sağlık Bakanlığı veya Valilik ile işbirliğine ilişkin bir yönerge yer almadı.

TSO'nun koronavirüse karşı önlemler konusunda istişarede bulunduğu Leyla Güven, PKK elebaşı Apo'nun tecritine son verilmesi talebiyle uzun süre açık grevi yapmış bir isim. Leyla Güven'in partisi HDP Genel Merkezi ise, geçen hafta yaptığı açıklamada, aynı kriz masalarını ve bilim kurulları oluşturacaklarını ilan etmişti.

Meltem
AYVALI

Hatice Kurt

HATİCE Kurt'u tanıyor musunuz? Fotoğrafını gördünüz. Gördünüz çünkü herkes onun sokak ortasında, yere serilmiş, cansız bedenini paylaştı. Biz de o hataya düştük.

Hatice Kurt geçtiğimiz hafta bugün, Rize'de cadde üzerinde, boşandığı erkek tarafından, sosyal medya hesabı açtığı ve fotoğrafını paylaştığı bahanesiyle silahla vurularak öldürüldü. Hikâyesi böyle... Özü ise; Hatice Kurt kadın olduğu için öldürüldü!

ŞİDDET VE KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Adalet Bakanlığı'nın sitesinden alınan resmi tanımlamalara göre şiddet; bireyin fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik yönden zarar görmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik her türlü tutum ve davranıştır. Kadına yönelik şiddet ise; kadınlara yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen, cinsiyete dayalı bir ayrımcılık kadının insan hakları ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranıştır.

Şiddetin geri dönüşü olmayan son basamağı cinayettir. Kadın cinayeti de bir kadının öldürülmesi değil, kadınların kadın olduğu için öldürülmesidir. Peki, nedir kadın olmak?

TOPLUMSAL CİNSİYET

Ünlü Fransız feminist Simone de Beauvoir İkinci Cins adlı kitabına "Kadın doğulmaz, kadın olunur" sözleriyle başlıyor. Kadınlığın biyolojik değil toplumsal ve tarihsel yönüne dikkat çekiyor. Kadınlar aleyhine gelişen ve ataerkil kültürü yaratan süreci tanımlıyor.

Birinci dalga kadın hareketi pek çok ülkede kadınların eğitim hakkı, çalışma hakkı ve oy hakkını kazanması ile sonuçlanmıştır. Kadın hareketinin ikinci aşamasında ise toplumsal cinsiyet eşitsizliği kavramı kadın mücadelesinin gündemine girmiş ve hayatın her alanında var olma kavgası belirginleşmiştir. Toplumsal cinsiyet, toplum tarafından kadına ve erkeğe yüklenen cinsiyet rollerini ifade eder. Cinsiyet kimliği hakkındaki anlayışlar küçük yaşlarda şekillenmeye başlar. Toplumsal cinsiyet kalıplarına dair örnekleri elimize verilen oyuncaklardan itibaren görmeye ve bunları kabullenmeye başlarız. İlerleyen yıllarda ise bu kabullenişler; kadınların eğitim ve çalışma hayatına yeterince katılamaması, karar verici mekanizmalarda temsil edilmemesi, ev içi sorumluluklarla başa çıkamaması, bilimle/sporda/sanatta güçlükle yüklenmesi olarak karşımıza çıkar. En ağır sonuçlarından biri de şiddettir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği; erkeklerin baskın olduğu, kadınların ikincil konuma itildiği eşit olmayan güç ilişkilerini içermektedir. Eşit olmayan güç ve egemenlik ilişkileri beraberinde şiddeti getirmektedir. Toplumun cinslere yüklediği roller kadını değersizleştirmekte, toplumdaki soyutlamakta, erkeği saldırganlaştırmakta, kadına da erkeğe de zarar vermektedir.

Bunları şunun için vurguluyoruz: Toplumsal cinsiyet, zaman içerisinde ve kültürel olarak yapılanmıştır, doğuştan değildir ve değişebilir. Eşitsizliklerin toplum tarafından üretildiğini bilmek yıkılabileceğini de bilmektir.

KATİL KİM?

Hatice Kurt cinayetinin suçlusu yalnızca eline silahı alan Ali Rıza Havuz değildir. Bir kadının ahlakını sosyal medya hesabı açıp fotoğraf paylaştığı için sorgulatan, kadınlara sahip olabileceğini düşündüren, saygıyı ve sevgiyi tüketen, bireycileştiren, insan hayatını ve insan olmayı önemsizleştiren kültürel yapı suçunun ta kendisidir. Bu yapı; emperyalist-kapitalist ve feodal karaktere sahiptir. Kadına şiddetle mücadeleyi "yeni bir toplum ve yeni bir insan modeli" yaratma mücadelesi olarak görmenin, sistemi ıskalayan, sorumluluk almaktan kaçan, topu sürekli başkasına atan, kendi hayatında bile eşitliği içiştirilemeyen herkes suç ortağıdır.

FİLM ÖNERİSİ

Başarılı bir kadın avukatın "başarılı bir kadın avukat olma" mücadelesini anlatan "On The Basis Of Sex (Eşitlik Savaşçısı)" filmi izlemenizi öneririz. Karantina günlerine direnç ve umut katması dileğiyle.

**Vaka sayısı
20 bin 921**

AYDINLIK/ ANKARA

TÜRKİYE'de dün itibarıyla koronavirüs vaka sayısı 2 bin 786 artarak, 20 bin 921'e çıktı. 24 saatte 16 bin 160 test yapıldı, 69 kişi hayatını kaybetti. Yoğun bakımda yatan hastaların yüzde 64'ünün, hayatını kaybedenlerin yüzde 80'inin 60 yaş üstü olduğunu kaydedildi. 484 hasta iyileşerek taburcu oldu. 867'si solunum cihazına bağlı durumda.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Bilim Kurulu Toplantısı'nın ardından açıklamalarda bulundu. "Kendimizi izole edelim" çağrısında bulunan Koca, nüfusa göre en riskli illeri İstanbul, Ankara, İzmir, Konya olarak sıraladı. Türkiye'nin analizini açıklayan Koca, şu anda İstanbul'da bir kişinin 16 kişiye virüsü bulaştırdığını bildirdi.

İstanbul'da bir kişi 16 kişiye bulaştırıyor

Koca şöyle sürdürdü: "20 yaşından itibaren daha yoğun görüldüğünü, erkeklerin kadınlara göre görülme oranının daha yüksek olduğunu söylemek istiyorum. Gençlerim hastalığı ya hissetmemekte yada hafif geçirdiğini daha önce ifade etmişim. Şuan 25 ilde can kaybımız olmadı. En yüksek can kaybımız 210 ile İstanbul."

KOAH UYARISI

Koca, "Yoğun bakımdaki hastalarımızın yüzde 74,4'ünde en az bir alt hastalık olduğunu görüyoruz. Risk oluşturan hastalıkların başında astım hastaları geliyor. KOAH hastalarımızın 55-90 yaş arasında seyrettiğini görüyoruz. Hastaların özellikle yaş farkı göstermeden vefat edenlerin olduğunu görüyoruz" bilgisini verdi.

2'NCİ KURUL OLUŞTURULACAK

Koca, Bilim Kurulu üyelerinden birinin koronavirüs testinin pozitif olduğunu açıkladı. Koca, önümüzdeki günlerde psikolojik yönlerin ele alınacağı Bilim Kurulu gibi farklı bir ekibin oluşacağını belirtti, hazırlıkların yapıldığını söyledi.

Koca, Çin'den gelen 'Favipiravir' adlı ilacın etkisinin sorulması üzerine, "Bu ilacın yoğun bakım dönemi öncesi faydasının daha fazla olduğunu gördük. İlaç algoritması da buna göre değiştirilmiş oldu" bilgisini verdi. Hayatını kaybeden sağlık çalışanlarına şehitlik rütbesi verilmesi talebine ilişkin, "Benim de gönlümden şehit olarak geçmeleri yatar. Önümüzdeki günlerde gündeme gelebilecek bir" dedi.

Korona tedbirleri sıklaşıyor

31 ile giriş çıkış yasağı

Koronavirüs Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri üzerine alınan yeni kararları Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan açıkladı. 30 büyükşehir ve akciğer rahatsızlıklarının fazla olduğu Zonguldak, araç giriş çıkışına kapatıldı. 20 yaş altındakilere sokağa çıkma yasağı geldi. Market ve pazarlarda maske takmak zorunlu

HABER MERKEZİ

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan dün Bilim Kurulu toplantısının ardından tavsiyeler üzerine alınan kararları kamuoyuna açıkladı.

Basın toplantısında, Türkiye'deki Covid-19 hastalarının veya bunlara hastalığı bulaştıranların önemli bir bölümünde Avrupa ve ABD seyahati hikayesi olmasının düşündürücü olduğunu dile getiren Erdoğan, "Bati ülkelerinin sağlık sistemlerinin yeteri kadar kapsayıcı olmaması sebebiyle hastalığın teşhisinde

ve vaka sayısı arttıktan sonra da tedavisinde yetersiz kaldıkları çok açıktır" diye konuştu.

"Türkiye en başından itibaren elindeki veriler çerçevesinde tüm tedbirleri olarak hastalığın ülkemize girişini geciktirmiştir" diyen Erdoğan, Türkiye'nin nüfus ve salgın tehdidi bakımından mukayese edilebilecek ülkelerin tamamından iyi bir yerde olduğunu söyledi.

Bilim Kurulu'nun hastalığın dünyadaki ve ülkedeki gelişimini anbean takip ettiğine dikkat çeken Erdoğan, buna göre alınması gereken tedbirlerin Bilim Kurulu

tarafından belirlenerek hükümete tavsiye olarak iletildiğini dile getirdi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, şunları kaydetti: "Genel olarak halkımızın kurallara riayet hususunda hassasiyet gösterdiğini biliyor ve herkese şükranlarını sunuyorum. Ancak sayıca az da olsa sosyal izolasyon, sosyal mesafe, temizlik gibi temel kurallara uymayanların bulunduğunu da görüyoruz. Bunun için gönüllü olarak uygulanması gereken kuralları aşamalı bir şekilde zorunlu hale dönüştürmemiz gerekebilir."

HABER MERKEZİ

KORONAVİRÜS tehdidinin ekonomik etkenlerini azaltmaya yönelik "Biz Bize Yeteriz Türkiye" çağrısıyla başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından destek gelmeye devam ediyor. Çiftçisinden esnafına, 7'sinden 70'ine herkes az çok demeden kampanyaya bağlıyor.

İletişim Başkanı Fahrettin Altun, sosyal medya hesabından kampanyaya ilişkin bir video paylaşarak şunları kaydetti: "Bir aradayız, kardeşliğin, dayanışmanın ve yardımlaşmanın tarafındayız. Cumhurbaşkanımız tarafından başlatılan 'Biz Bize Yeteriz Türkiye' yardım kampanyası Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından destek gelmeye devam ediyor. Türk Milleti, kardeşlikte sınır tanımaz. Vefakar, cefakar, onurlu, gururlu bir milletiz. Birlikte ağırlar, beraber güleriz. Biz büyük Türkiye'yiz. Bugün birlik, dayanışma, yardımlaşma ve mücadele günüdür. Bu cephe sarsılmaz çünkü 'Biz Bize Yeteriz Türkiye'."

KEÇİSİNİ BAĞIŞLADI

Yeni doğum yapmış keçiyi sırt çantasına, yavrusunu ise köpeğinin sırtına bağladığı okul çantasına koyarak ahıra götürdüğü fotoğrafıyla tüm Türkiye'nin gönlünde taht kuran, 15 yaşındaki Hamdu Sena Bilgin, kampanyaya 3 buzağı bağışladı.

Rize'nin Yağcılar köyünde hayvancılıkla geçimini sağlayan Atilla ve Hava Bilgin çiftinin 3 çocuğundan en küçüğü olan Hamdu Sena'nın fikrini mutlulukla karşıladığını belirten baba Bilgin, "Bizler de bu vatanın evlatları olarak bu zor günlerden geçerken devletimiz için elimizden gelen her şeyi yapma gayretindeyiz. Birlikte bu işi başaracağımızı biliyoruz. Bu nedenle kızımın yaptığı davranış beni fazlasıyla duygulandırdı" dedi.

Bu cephe sarsılmaz!

Malatya'nın Darende ilçesinde yaşayan 12 yaşındaki Sefa Karagülle de kamp çadırı almak için kumbarasında biriktirdiği parayı bağışladığını duyurdu. 369 lirayı, bir yıl boyunca biriktirdiği belirlen Karagülle, "Kimse sevdiğini kaybetmesin. İnsanların sağlığı benim almayı düşündüğüm kamp çadırından çok daha kıymetli. Bu süreçte büyüğümüzün kendine dikkat etmesini istiyorum" diye konuştu. Çocuklarının bu kararı destekleyen Karagülle çifti, kumbaradan çıkan 369 lirayı kampanya için açıklanan banka hesap numarasına yatırdı.

BÜYÜKBAŞINI VERDİ

Van'ın Tuşba ilçesinde çiftçilik yapan Sezgin Esici, bir büyükbaş hayvanını kampanyaya bağışladı..

57 yaşındaki 6 çocuk babası Esici, özenle yetiştirdiği hayvanını mahalleye giden valilik ekiblerine teslim etti. Hayvanı teslim alan Vali Yardımcısı Ferhat Atar, "Bugün çiftçimiz hayvanını bağışlayarak bizleri gururlandırdı. En iyi danasını bağışladı. Çok teşekkür ediyoruz" dedi. Ülkenin zor günlerden geçtiğini belirten Sezgin

Esici ise "Kampanyaya en iyi hayvanımı başlamak istedim. Herkesin kampanyaya destek vermesini istiyorum. Zor bir sınavdan geçiyoruz" ifadelerini kullandı.

ŞEHİT ANNESİNDE DESTEK

Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde, 31 Temmuz 2018'de PKK'lı teröristlerin yola tuzakladığı patlayıcının infilak ettirilmesi sonucu annesi Nurcan Karakaya ile şehit düşen 11 aylık Bedirhan Mustafa'nın annesi Suudiye Demir, Vefa İletişim Hattı'nı arayarak 2 çeyrek altın bağışladı.

6 KUZUSUNDAN BİRİNİ BAĞIŞLADI

Balıkesir'in Kepsut ilçesinde yaşayan 85 yaşındaki Osman Yıldız, 6 kuzusundan birini bağışlayarak destekte bulundu. 750 lira değerindeki kuzusunu ilçedeki bir kasaba satan Yıldız

dız'ın eşi Fatma Yıldız da "Katımız olsun istedik, hastalarımıza şifa olsun istiyorum" dedi.

Öte yandan Eczacıbaşı Topluluğu kampanyaya 10 milyon lira kaynak ayırdığını duyurdu. Kampanyaya Savaş Grup da 2 milyon destek verdi.

'YEREL HÜKÜMET' TARTIŞMASI

ÖNCE Fox Tv spikeri Fatih Portakal'ın bir haber sunumu sırasında sonra da Halk Tv'nin altbantta "Yerel Hükümet" ifadesini kullanmasının yarattığı tartışma bitmedi. Her iki kanalın spikerleri de 'özerklik' çağrısını barındıran bu ifadelerden sonra büyük tepki aldı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, katıldığı bir toplantıda Fatih Portakal'ın sözlerini hatırlatarak, "Ben işkillenirim. Dün akşam Fox Tv'de bir değerlendime yapıldı. Bizim idari sistemimizde yerel hükümet yok. Acaba birileri, karşı karşıya kaldığımız bu süreçten bir anlam çıkarmaya mı çalışıyor? İçişleri bakanı olarak vazifem işkillenmek. Böyle mesajlara dikkat ederim" dedi.

Fatih Portakal, Bakan Soylu'nun bu konuşması sonrasında Bakan'a Twitter üzerinden cevap verdi. Portakal cevabında şu ifadeleri

kulandı:

"Yerel yönetim yerine dil sürçüp yerel hükümet ağzından çıkınca maden bulmuş gibi oldular. Hatta İçişleri Bakanı 'işkillenirim ben' dedi. Sayın bakan, kendimden şüphem hiç olmadı siz geçmişe bakıp başkalarından şüphe ediniz. Ben rüzgara göre biçim değiştirenlerden değilim" dedi.

Halk Tv'nin KJ'sinde bulunan ibareye de Halk Tv Editörü Serkut Bozkurt, gazetemin Genel Yayın Yönetmeni Mustafa İlker Yücel'e yolladığı bir mesajla cevap verdi. Bozkurt mesajında şu ifadeleri kullandı:

"Sayın Mustafa İlker Yücel, Aydınlatık Gazetesinin internet sitesinde yer alan linkteki bu haberle ilgili bilgi vermek isterim. Gazeteci Murat Yetkin'in katıldığı programda, o başlık öncesi konu, ABD'de ya-

şanan Merkez

Hükümet ile Yerel Hükümet arasında çatışma konusuydu. 15 sanjeye kadar süren bu sohbet sırasında 'MERKEZİ HÜKÜMET İLE YEREL HÜKÜMET ÇATIŞMASI' başlığını kullandım. Ancak hemen sonra Türkiye'ye geçti konu. Ben o sırada başlığı almakta geç kaldım. Orada verdiğim başlık 'MERKEZİ HÜKÜMET İLE YEREL YÖNETİM ÇATIŞMASI' olacaktı. Ancak bu maddi hataya dikkat etmedim ve böyle bir başlık kaldı. Orada tabii ki böyle bir niyet olmaz, olamaz.

'Pandemiden olumlu bir miras yaratabiliriz'

Washington Times için kaleme aldığı makalede 'İnsanlara, ekosisteme, ekonomiye ve vicdanlara çok ağır bedeller ödeten' çatışmalara son verme çağrısında bulunan Çavuşoğlu, 'Bugün ektiğimiz tohumlar çok yakında apaçık gerçekler olarak karşımıza çıkacaklardır' dedi

HABER MERKEZİ

DİŞİSLERİ Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, The Washington Times gazetesi için "Bugün Yaptıklarımız Yarını Belirleyecek" başlıklı bir makale kaleme aldı.

İnsanların, her "dehşet verici" olayın ardından, dünyanın bir daha eskisi gibi olmayacağına eğilimli olduklarını ifade eden Çavuşoğlu, "Bu sefer dünyanın bazı açılardan değişmesi gerektiği doğrudur. Küresel tarih, neredeyse her biri böylesine acılı dönüm noktalarıyla doludur" değerlendirmesinde bulundu.

Bir pandeminin bu ölçüde dehşet verici olabileceği konusunda yıllardır uyarları yapıldığını belirten Çavuşoğlu, şu değerlendirmede bulundu: "Şiddetli savaş, krizler, devletin çöküşü ve sefalet koşullarında yaşayanlar, bundan daha da kötüsünün olamayacağını düşündükleri için mazur görülebilirler. Huzurlu ve müreffeh bölgelerde yaşayanlar ise hiçbir şeyin onlara zarar veremeyeceğini ve mutlu yaşamlarını sürdürmelerinin kaderlerinde olduğunu düşünürler." Çavuşoğlu, "Ancak bir salgın işte budur; hiçbir toplum, hiçbir birey ölümcül bir virüsün erişiminin dışında kalmayı ümit

edemez. Kendimizi böylelikle diğerlerinden, sosyal etkileşimlerin nimetlerinden uzaklaştırıyoruz" görüşünü ifade etti.

Çavuşoğlu, küresel sistemin Covid-19 salgını öncesinde de zorluklar içinde olduğuna işaret ederek, "Özellikle Türkiye, sistemin reforma tabi tutulması gerektiğini savunageliyordu. Sadece onunla sınırlı kalmamak üzere, BM Güvenlik Konseyi'nin eskimiş oluşumuna atıfta bulunarak, bunu 'dünyaya beşten büyüktür' gündemi şeklinde adlandırmıştık. Yakın çevremizdeki bitmeyen çatışmalarla ve insan sefaletiyle baş etmek zorunda kalan ve dünyanın en büyük göçmen nüfusuna ev sahipliği yapan bir ülke olarak, sistemin çalışmadığını biliyoruz" ifadesini kullandı.

Çavuşoğlu, herkesi ilgilendiren ve küresel bir karşılık gerektiren bir konunun da "insanlara, ekosisteme, ekonomiye ve vicdanlara çok ağır bedeller ödeten" çatışmalara son verilmesi olduğuna işaret ederek, "Bu nedenle uluslararası toplumu, Ortadoğu da dahil olmak üzere, bütün ihtilafları geride bırakma, çatışmaları sonlandırma ve ciddi biçimde diyalog ve uzlaşma arayışına girmeye çağırıyoruz. Herkesin acı çektiğini bilirken ve dünya sağlığı için mücadele ederken, jeopolitik rekabet ve siyasi anlaşmazlıklar hiç-

bir anlam ifade etmemektedir. Buna dünya çapında destek vermek için hepimiz bir dakikamızı ayırırsak, bu çağrı cevapsız kalmaz" değerlendirmesinde bulundu.

Bugünün liderler kuşağının Covid-19 pandemisi konusunda bugün aldığı kararlarla esasen dünya düzeninin geleceğini tayin ettiğine dikkati çeken Çavuşoğlu, şunları kaydetti: "Bugün ektiğimiz tohumlar çok yakında apaçık gerçekler olarak karşımıza çıkacaklardır. Milliyetlerinden, inançlarından veya ırklarından bağımsız olarak insanların esenliğine odaklanan, amacına uygun şekilde ça-

lışabilen uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen, kurallara dayanan bir küresel sistem, dirençli, hesap verebilir ve işlevsel bir ulus devletler ağı, herkese faydası dokunan ve kimseyi açığa bırakmayan ekonomiler gerçeğine ulaşabilecek durumda olabiliriz. Zira, diğer alternatif arayışlar anlamlı olmadıkları gibi hepimize zarar verecek nitelik taşımaktadırlar. Üstelik, eğer bunu gerçekleştirme yoluna gidersek, sebep olduğu bütün ıstırapa rağmen, bu pandeminin bizlere bırakacağı olumlu bir miras yaratabiliriz. Evde, sağlıklı ve sağlıklı kalın."

10 PKK'lı komandodan kaçamadı

AYDINLIK / ANKARA

BARIŞ Pınarı Harekatı bölgesinin güneyinde, huzur ve güven ortamını bozmak için saldırı girişiminde bulunan 10 PKK/YPG'li terörist etkisiz hale getirildi. Suriye'nin kuzeyinde gerçekleştirilen Barış Pınarı Harekatıyla bölge terör örgütlerinden temizlen-

mişti. Terörden arındırılan yerlerde hayatın normale dönmesi için çalışmalara devam edilirken terör örgütü unsurlarının da bölgeye yönelik saldırı girişimleri olmaya devam ediyor. Son olarak, Barış Pınarı Harekatı bölgesinin güneyinde, huzur ve güven ortamını bozmak için saldırı girişiminde bulunan 10 PKK/YPG'li terörist etkisiz

hale getirildi. Konuyla ilgili olarak Milli Savunma Bakanlığının Twitter sayfasından yapılan paylaşımda, "Kahraman komandolarımız, Barış Pınarı bölgesi güneyinde başarılı bir operasyon daha gerçekleştirdi. Huzur ve güven ortamını bozmak için saldırı girişiminde bulunan 10 PKK/YPG'li terörist etkisiz hale getirildi" denildi.

YPG/PKK'ya martta ağır darbe

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı (MIT) Başkanlığının, terör örgütlerine yönelik amansız takibi, güvenlik korucularının da desteğiyle kararlılıkla devam ediyor. Gece gündüz ve kar kış demeden şehir merkezi ile kırsal alanların yanı sıra yurt dışında da teröristlerin peşini bırakmayan, soğuk hava ve karla kaplı zeminler başta olmak üzere olumsuz hava koşulları ve zorlu arazi şartlarına rağmen haftalarca arazide kalarak operasyonlarını sürdüren güvenlik güçleri, terör örgütü YPG/PKK'ya ilkbahar mevsiminin ilk ayında da ağır darbe vurdu.

1-31 Mart 2020 tarihleri arasında yurt içi ve dışındaki operasyonlarda aralarında sözde sorumluların da bulunduğu 111 terörist etkisiz hale getirildi. PKK'ya ve gençlik yapılanmasına yönelik bu süreçte birçok ilde düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 73 şüpheliden 60'ı tutuklandı.

KYRIZI BÜLTENLE ARANILYORMU TESLİM OLDU

Van'da biri 24, diğeri 21 yıldır terör örgütü PKK'nın dağ kadrosunda olan iki terörist, 9 Mart'ta Türkiye-Iran sınırından girdikten sonra jandarmanın takibi sonucu yakalandı. Terör örgütü PKK'nın

elebaşlarından Murat Karayılan ve Cemil Bayık'ın da yakın korumalığını yaptıkları tespit edilen teröristler, jandarmadaki ifadelerinde, güvenlik güçlerince yürütülen başarılı operasyonlarda ağır kayıp veren örgütün panik halinde olduğunu ve örgüt içi infazların başladığını anlattı.

PKK'nın kadın yapılanmasının sözde en üst karar organının yönetim konseyi üyesi "Ayten Amed" kod adlı Halide Tarrı'nın da, MIT ve TSK'nin ortak operasyonu, 9 Mart'ta Kandil'de düzenlenen hava harekatıyla etkisiz hale getirildi belirtildi.

Terör örgütü PKK'nın en üst karar alma organlarından sözde KCK önderlik komitesi/yürütme konseyi üyesi Nazife Bilen ise 30 Mart'ta MIT ve TSK'nin ortak operasyonu ile etkisiz hale getirildi.

KAÇIŞLAR DEVAM EDİYOR

Yurt içinde ve yurt dışında yürütülen başarılı operasyonlar ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda fiziki ve ideolojik kırılmalar yaşayan, moral ve motivasyon kaybı her geçen gün artan örgütte çözümler hızlandı. Terör örgütünden kaçışlar ve teslim olmalar son yılların en üst seviyesine ulaştı. Bu yıl ikna yoluyla teslim olan terörist sayısı mart ayının sonu itibarıyla 67'ye yükseldi.

'Barış Fırtınası' devam ediyor

LİBYA'da Birleşmiş Milletler (BM) nezdinde tanınan Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) tarafından başlatılan "Barış Fırtınası" operasyonu kapsamında, Hafter milislerine ait 3 savaş uçağı ile çok sayıda tank, top, zırhlı araç ve ağır silahın imha edildiği belirtildi.

Libya'nın doğusundaki gayrimişru silahlı güçlerin lideri Halife Hafter'e bağlı milislerin saldırıları sonucu ülkede sivil can kayıpları yaşanmaya devam ediyor. Son olarak başkent batısındaki Kırkariş bölgesi ile güneydeki bir mahalledeki yerleşim yerlerine yönelik roketli saldırıda 1 kişi ölmüş, biri çocuk 4 kişi yaralanmıştı. Sivil halk ile altyapı tesislerine yönelik artan saldırılar üzerine BM nezdinde tanınan UMH tarafından 25 Mart'ta operasyon başlatılmıştı.

Başkanlık Konseyi Başkanı ve UMH Başbakanı Fayiz es Serrac, "Barış Fırtınası" adı verilen operasyonla "saldırgan teröristlere gereken cevabın sert şekilde verileceğini" ifade etmişti. Söz konusu operasyon kapsamında Hafter milislerine ait 3 Su-22 savaş uçağı ile çok sayıda tank, top, zırhlı araç, ağır silahların yanı sıra mi-

lislere ait tesislerin imha edildiği öğrenildi.

Operasyon kapsamında Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne bağlı askeri birlikler, milislere mühimmat taşıyan 3 kamyonu da vurdu. Söz konusu kamyonlarda son iki aydır başkent Trablus'un güneyine düzenlenen saldırılarda kullanılan Grad füzelerinin yanı sıra otomatik silah ve mermilerin de bulunduğu, kamyonlardaki tüm mühimmatların kullanılamaz hale getirildiği belirtildi. "Barış Fırtınası" operasyonu sonrası Hafter milislerinin tamamına yakını Trablus'un güneyindeki mevzilerini terk etmek zorunda kaldı.

Öte yandan birkaç gün önce BAE'nin Suveyhan Askeri Hava Üssü'nden kalkan iki askeri kargo uçağı, ülkenin doğusundaki gayrimişru silahlı güçlerin lideri Hafter milislerince kontrol edilen El-Merc şehrinin güneyindeki BAE'ye ait El-Hadim Askeri Üssü'ne inmişti.

12 Ocak ile 25 Şubat tarihleri arasında BAE'den Libya'nın doğusundaki Hafter güçlerine 6 bin tondan fazla yük taşıyabilecek 100 kargo uçuşu düzenlendiği belirlenmişti.

Filistinli Bakan'ın evini İsrail polisi bastı

İSRAİL güçleri, Filistin yönetimine bağlı Kudüs İşleri Bakanı Fadi el-Hedmi'yi dün sabah evine düzenledikleri baskınla gözaltına aldı.

Bakan Hedmi'nin ofisinden yapılan yazılı açıklamada, İsrail polisi ve istihbarat elemanlarından oluşan çok sayıda kolluk kuvvetinin, Hedmi'nin işgal altındaki Doğu Kudüs'e bağlı Es-Savane beldesindeki evine baskın düzenlediği belirtildi. Açıklamada, baskın sırasında evin dış ve iç kapılarının kırıldığı, evin içinde köpeklerle

mi'nin sorgulama merkezine götürüldüğü, gözaltına alınma nedeninin ise bilinmediği ifade edildi. Bakan Hedmi, son 1 yılda dördüncü kez İsrail polisince evine düzenlenen baskınla gözaltına alınıyor.

arama yapıldığı, evdeki 10 bin İsrail şekeline (yaklaşık 2 bin 750 dolar) el konulduğu kaydedildi. Arama sırasında eve zarar verildiği aktarılan açıklamada, Bakan Hedmi'nin sorgulama merkezine götürüldüğü, gözaltına alınma nedeninin ise bilinmediği ifade edildi. Bakan Hedmi, son 1 yılda dördüncü kez İsrail polisince evine düzenlenen baskınla gözaltına alınıyor.

Bilim bize lazım mı?

BÜTÜN toplumlar bilime ihtiyaç duymazlar. Bilim, kendisini bir ihtiyaç olarak dayatır. Çeşitli bilgi türleri esas olarak dünyayı anlamamıza, anlamlandırmamıza ve maddi-manevi hayatı kolaylaştırmaya yararlar. Bilimsel bilgi olmaksızın da hayatı anlamlandırabiliriz. Mesela "deprem nedir, neden olur?" sorusunun cevabını, "çünkü günahlar çok artmıştı, Tanrı bizi uyardı" diye verdiğimizde, mesele bizim açımızdan aydınlanmış, konu kapanmış olur. Deprem sorunuyla karşılaşmış olan insanlar, sorunu bir bilgi türü olan dinin bilgisi üzerinden çözüme kavuşturabilirler.

Depremde Tanrı tarafından cezalandırılan insanlar cezayı hak ettiklerini düşündüğümüz "öteki"ler olduğu müddetçe, depremin maddi koşullarını bilmeye, onun hareket kanunlarını keşfetmeye ve depremi insanın denetimi altına almaya ihtiyacımız yoktur. Bilim henüz bize lazım değildir, inançlarımız, önyargılarımız ya da bilim dışındaki diğer açıklayıcı bilgi çerçevelerimiz işimizi görmektedir, dünyayı anlamlandırmamızı sağlamaktadır. Deprem günahsız olduğumuz, ağır bir cezayı hak etmediğimizi düşündüğümüz halde bizi vurursa, işler değişir. O anda din inanç ve kültürel önyargı veya felsefi kanaatlerimizin dünyayı açıklamakta işe yaramadığını görürüz. Maddi gerçeğin, bütün önyargılarımızı dışında bırakarak, nesnel biçimde anlaşılması ihtiyacı, yani bilim kendisini dayatır.

Sümer uygarlığı, Fırat ve Dicle nehirlerinin taşkınlarını hesaplamak zorundaydı. Çünkü taşkınlar, tarımsal üretimi zaafa uğrattıyor, toplumu kıtlıkla yüz yüze getiriyordu. Tanrılara dua etmekten, adaklar adamaktan vazgeçmediler. Ama bundan daha fazlasına ihtiyaçları vardı, çünkü sorun bu yollardan çözüleliyordu. İlk astronomik gözlemler ve takvimin bulunmasına giden hesaplamalar, bilim kendisini dayattığı için yapılabildi. Madenin nesnel hareket kanunlarının toplumsal alanda da bulunabileceğinin düşünülmesi için milattan sonra 19. yüzyılı beklemek gerekecekti. Elbette sosyal bilimler, önce doğa bilimlerini taklit ederek, bir tür sosyal fizik yapma iddiasıyla başlayacak, ardından toplumsal hareketin kendine özgü nitelikleri anlaşılacağı daha girift tekniklere evrilerek olgunlaşmaya başlayacaktı.

Bütün bunları bilim tarihi özeti olsun diye anlatmıyorum. Koronavirüs afetine karşı herkesin gözü kulağı bulunması beklenen aşıda, ilaçlarda, solunum cihazları kapasitesinin artışı, maske imalatında vb. Televizyonlardan Bourdieu'nun "fast thinker" dediği her konuda her gece konuşabilen medya "herbo..loglan" ve bilim camiasının içindeki başarısızlıklarını medya görünürlüğü üzerinden dengelemeye çalışan heteronom insanlar biraz olsun çekildi. Yerlerini tıbbın çeşitli alanlarında uzman olan bilim insanları, psikologlar vs. almaya başladı. Çünkü hayatın aciliyetleri bilime kulak vermemizi dayattı. Ama bu durum bazılarında farklı türden rahatsızlıklar yaratmış görüntüyü.

Bir bilim insanının, koronavirüs olayı insanlığı, bilimin kurtaracağını gösterdi mealinde konuşunca rahatsız olan Yusuf Kaplan, batı literatüründen devşirdiği kavramlarla bu argümanı eleştirdi. İnsanlığı kurtaracak olan şeyin maneviyat olduğu düşüncesiyle, bilime yönelik bu bakışın bilime tapmak olduğuna söylemiş. Oysa insanlığın başına bela olan hiçbir zaman bilim olmadı. Hatta pozitivizm gibi bilimi kutlayan felsefeler de bütün yanlış konumlanışlarına rağmen belanın esası olmadılar. Bela olan bilimi insanlık düşmanı amaçları için araç olarak kullanan emperyalizm veya faşizm gibi ideolojik örgütlenmeler oldular. Bıçak, ekmek kesmeye de insan kesmeye de yarar. Suç bıkakta değildir ve bıçağın faydasına işaret eden kişiler, bıçağa tapmakla eleştirilemezler.

Bilime ihtiyaç duyduğumuz anda yardımı koşup sizi kurtarması, ardından gözünüzün önünden defolup gitmesi ve sizi eski önyargılarımızla baş başa bırakması gereken bir tüketim nesnesi olarak baktığınızda, çok önemli bir noktayı atlamış oluyorsunuz. Bilim, ancak bilimsel şüphe, eleştiri ve yaratıcılığa izin veren sosyo-kültürel ortamlarda üretilebiliyor ve insanlığın beklentilerine cevap verebiliyor. Maneviyatı harcamamak adına, bilimi felsefesinden koparıp ve bilimsellik ilişkisini teknolojinin ürünlerine yönelik bir tüketicilik arzusuna indirgerseniz, tıpkı "analitik" terimlerini ithal etmek zorunda kaldığınız gibi, bilimin ürünlerini de sonsuza dek ithal etmek zorunda kalırsınız.

Dört kültürel değerimiz daha UNESCO yolunda

Kültür ve Turizm Bakanlığı, biri ulusal, üçü çok uluslu olmak üzere dört unsurun 'UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne kaydedilmesi için başvuruda bulundu. Türkiye, 178 ülke arasında listede en çok unsuru bulunan beşinci ülke

KÜLTÜR ve Turizm Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, Türkiye, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında UNESCO nezdinde yaptığı çalışmalara devam ediyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları neticesinde, biri ulusal, üçü çok uluslu olmak üzere toplam dört unsurun UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne kaydedilmesi için başvuruda bulunuldu.

Ulusal aday dosyası olarak "Hüsn-i Hat: İslami Güzel Yazı Sanatı", ortak olarak da Türkiye'nin moderatörlüğünde Azerbaycan ile "Çay Kültürü: Kimlik, Misafirperverlik ve Sosyal Etkileşim Semboli" ve "Mey/Balaban Zanaatkarlığı ve İcra Sanatı", Azerbaycan, Kazakistan, Kırgız Cumhuriyeti, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan ile "Nasreddin Hoca Fıkraları Anlatma Gelenegi" dosyalarını UNESCO'ya sundu.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü Okan Ibiş, UNESCO nezdinde etkin olarak yapılan somut olmayan kültürel mirasın korunması çalışması ile kültürel değerlerin ulusal ve uluslararası düzeyde görünürlüğünün artırılması çalışmalarına hız kesmeden devam edileceğini kaydetti.

JAMAİKA'DA TOPLANILACAK

Türkiye, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'ne taraf 178 ülke içerisinde 18 unsur ile listeye en çok unsur kaydedtiren ilk 5 ülke arasında yer alıyor.

Jamaika'nın başkenti Kingston'da bu yıl 30 Kasım - 5 Aralık'ta yapılması planlanan UNESCO Somut Olma-

y a n Kültürel Mirasın Korunması Hükümetlerarası Komitesi 15. Toplantısı'nda daha önce sunulan iki unsurun daha listeye eklenmesi ile sayının 20'ye ulaşması bekleniyor.

Bu dosyaların, Türkiye'nin moderatörlüğünde İran, Azerbaycan ve Özbekistan ile birlikte ortak dosya olarak sunulan "Minyatür Sanatı" ile Kazakistan ve Kırgızistan ile sunulan "Geleneksel Zeka ve Strateji Oyunu: Mangala/Köçürme" olması planlanıyor.

Usta ressam son yolculuğuna uğurlandı

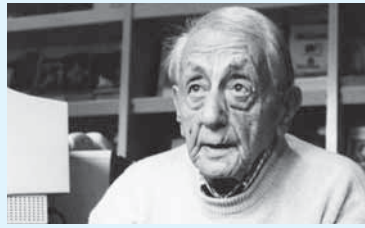
ÖNCEKİ gün 66 yaşında hayatını kaybeden ressam Ali Koçak, dün Ankara Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verildi. Koçak Sanat Atölyesi'nin yöneticiliği yapan usta ressam, 8 yıldır akciğer kanseriyle mücadele ediyordu. Birçok ünlü ressamın yetişmesine öncülük eden Koçak, bugüne kadar 25 kişisel sergi açtı ve 15 karma sergiye katıldı. Koçak'ın eserleri Almanya, İngiltere, Fransa, Avusturya, Finlandiya gibi ülkelerdeki özel koleksiyonlarda da yer alıyor. Usta ressam, resme olduğu gibi Türkiye'de de tutkun örgütlü bir aydıdı. Ülkesinin bağımsızlığı ve milletin refahı için Vatan Partisi saflarında mücadele ediyordu. Koçak'ın ressam kızı Elif Koçak 2016 yılında yaşamını yitirmişti. Usta ressamın, resam ve heykeltıraş oğlu 49 yaşındaki Rifat Koçak ise geçen ocak ayında atölyede av tüfeği ile intihar ederek yaşamına son vermişti.

Figüratif anlatım yolunu seçti

1954 yılı Tokat doğumlu olan Ali Koçak, ilk ve orta öğrenimini Sivas'ta tamamladı. 1973 yılında girdiği Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'na 3 yıl devam ettikten sonra ayrılan sanatçı, resim çalışmalarına bir süre ara verdi. Ancak resme olan tutkusuna bir an bile azalmadı. Ağabeyi ressam Kasım Koçak'ın atölyesinde 4 yıl çalıştıktan sonra 1988 yılından itibaren resim yapmaya devam etti. Geçmişteki tecrübelerinin de yardımı ile iç dünyasındaki fan tezilerini, düşlerini duygusal bir bağlamda, figüratif bir anlatım yolu ile ifade etmeye çalıştı.

'ÇOK ÖZGÜN, SICAK VE YALIN'

İlhan Berk, Ali Koçak için şu yorumları yapmıştı: "Ali Koçak'ın resmini ilk gördüğümde, kimseye benzeme-

diğini kendine özgü resimler yaptığını farkettim. İlk anda bu kişiliği vuruyor insana. Çok özgün, o denli sıcak ve yalın. Hemen de sizi kendine çekiyor. Başka bir şey düşünemez oluyorsunuz. Böylece de yalnız onun dünyasında olduğunuzu anlıyorsunuz. Nereye, kime bakarsa baksın; resimleri içten, çocuksu bir tavır koyuyor ve bu çocuksu tavrında her yere taşıyor. Bu yalnız figürlerde değil, dokunduğu her şeyde görülüyor. Kişiliğini de böyle kurduğunu anlatıyor-sunuz."

Kocaeli'nde perdeler internete açılıyor

KOCAELİ Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, dünyayı etkisi altına alan yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tedbirleri kapsamında vatandaşların evde kalması gerektiği bu dönemde sosyal hayattan uzaklaşmamaları amacıyla oyunlarını internete taşıyor.

Belediyeden yapılan açıklamada, Kovid-19 ile mücadele tedbirleri kapsamında sezonu kapatan şehir tiyatrosunun, "Perdelerimizi Kapatmıyoruz" sloganıyla internet sitesi üzerinden tiyatroseverlerle buluşmaya devam ettiği kaydedildi.

OYUNLARIN TEKRARI OLMAYACAK

Geçen hafta Shakespeare'in yazdığı ve Yunus Emre Bozdoğan tarafından yönetilen "Macbeth" oyununu "http://tiyatro.kocaeli.bel.tr" adresinden binlerce tiyatroseverin izlediği hatırlatılan açıklamada, şunlar kaydedildi: "Şehir tiyatroları, vatandaşların evde kalması gerektiği bu dönemde sosyal hayattan uzaklaşmaması adına oyunlarını web sitesi üzerinden yayınlamaya devam edecek. Koronavirüsün yayılmaması için alınan önlemlerin yanı sıra 'Evde Kal Kocaeli' sloganıyla insanların evden çıkmamasını isteyen Büyükşehir Belediyesi, vatandaşları kültürel ve sosyal hayattan da uzaklaşmaması istemiyor. Bu nedenle 'http://tiyatro.kocaeli.bel.tr' adresi üzerinden şehir tiyatrosunun en sevilen oyunlarını evlere konuk ediyor. Bu akşam saatler 20.00'yi gösterdiğinde internet sitesi üzerinden Jules Verne'nin eseri '80 Günde Devr-i Alem' tiyatroseverlerin evine konuk olacak. Yarın ise 'Otobüs Durağında Üç Bencil' oyunu saat 14.00'te çocuklarla evlerinde buluşacak. Oyunlar, internet adresi üzerinden yayınlanacak ve tekrarı olmayacak."

Açıklamada, birçok kere sinema ve tiyatro sahnasına taşınmış Jules Verne'in 1872 yılında yazdığı ünlü romanı "80 Günde Devr-i Alem" in seyirciden tam not aldığı, oyunda 5 oyuncunun düzenlerce farklı role hayat verdiği aktarıldı. "Otobüs Durağında Üç Bencil" oyununun ise yurt içi ve yurt dışında birçok festivalde adını duyuran Özer Tunca'nın yazıp yönettiği belirtilen açıklamada, oyunun, mülkiyetçilik, bencillik, yalnızlık ve iletişimsizlik gibi evrensel temalarla dikkati çektiği kaydedildi.

Sa'im Emegü

Hüseyin
HAYDAR

hhaydar@hotmail.com

BÜYÜK VATAN ŞİİRLERİ

Li'yi gördüm düşümde*

Li'yi gördüm düşümde, bizim Doktor'u. Çin'e gitmişim, iniyorum Wuhan treninden, Yürüyorum yara yara kardeş kalabalığı, Kucaklaşıp ilerliyorum yolda dostlarla. Caddeler cıvı cıvı insan kaynıyor, gök mutlu, Kanatlanmış uçuyorum Li'ye doğru: Wuhan şehri, hayalet şehir olmuştu hani.

Yoldaşı görmeye gidiyorum, bizim Doktor'u. İçim sevinçli, güneşli gibi aydınlık yürek. Yürüyorum gövürmüş ekinler boyunca, Li'yi düşünüyorum dört ay sonra baba olacak: Yiğide mal mülk gerekmez, namı gerek. Üzüm bağlan baygın, balı taneler uykulu, Kuşlar cıvıltılı, ağaçlar duvaklanmış: Hani çıkmıştı Hubei'ye hastalıklı bir kış.

Doktor Li Venliang'ı gördüm düşümde. Han nehrini yüzerek geçiyorum, Gece gündüz akan derin bilgisinde yılanarak: Su öyle ılık, ışık okşayıcı, hava öyle rahat. Oysa aylardan kara Şubat değil mi? Anlar seferber, insanlık peteğine bal yapıyor: Dayan Wuhan'ım dayan, ben de varım, Benim de o peteğe adanmış bir kalbim var.

Pencerelerden taşıyor sokaklara aşk şarkıları, Yıldız öbekleri halkın yeni yılını kutluyor. Cırcır böcekleri de işbaşında istekle, Çimen çiçek açmış Wuhan'ın taşları bile. Oysa aylardan kara Şubat değil mi kardeş? Ben de rahatna düşkünün biri değilim elbet, Görmek istiyorum sadece Li'yi, son defa. Başım biraz dalgın belki, ruhum biraz melalli, Çekmişim Asya göklerinin nurundan azıcık.

Dün gece Doktor Li'yi gördüm düşümde: Sohbet ediyorum meşhur Pazar Yeri'nde. Elim yüzüm taze tarçın, misk amber kokulu, Sonra yürüyorum Li'nin evine doğru... Haber salmış, beni çağırıyor hem de acele. Savaşıyor Li, azılı küresel bir teröristle: Yetiştim kardeş, dayan yoldaş, dayan aşk ile.

Doktor Li'yi gördüm dün gece düşümde. Eski mahallede, Qing Caddesinde yürüyorum, Çin çeşmesinden aklı hayat içiyorum. Badem gözlü kuz çocuğuna sordum onu, Serçe parmağıyla parkı gösterdi bana: Ağaç Li, kuş Li, masada ekme Li, su Li... Manolya ağacına yaslanıp zorla durdum, Dönüyor başım Cennetin bahar kokusundan.

Dedim: Evim içinde uyuyan biri mi var? Dediler: Çok şükür ayağa kalktı, çıktı yürüdü. "Bağlad kollarını canavarın halatlarla,"** Kattı önüne götürdü, döktü San Denize. Birden Li'yi gördüm yüzü apaktı, vakit şafaktı: Tanıdım onu alındaki yıldız nişanından, Dayamıştı başını şeftali kokusuna, baktı gitti, "Kızıl bir ateş parlıyordu" gittiği yerden.

Güre, Şubat 2020

Hüseyin Haydar

*Halkın sağlığı savaşında yitirdiğimiz Prof. Dr. Cemil Taşçoğlu'na, Prof. Dr. Feriha Öz'e ve ön cephede görev yapan dünyanın bütün sağlık fedailerine saygıyla. **Tınnak içindeki dizeler Mao Zedung'un bir şiirinden.

Taşa sanat katacaklar

AYDINLIK / ANKARA

DÜNYA doğaltas rezervlerinin yüzde 40'ına sahip olan Türkiye, taş sanat katacak, ihracatı daha katma değerli hale getirecek "Doğaltas Proje ve Tasarım Yarışması" düzenliyor. Ege Maden İhracatçıları Birliği tarafından bu yıl ilk kez düzenlenen "Doğaltas Proje ve Tasarım Yarışması" öğrenci ve profesyonellere yönelik 2 kategoride yapılıyor. Türkiye'nin doğal taş sektöründe 650 farklı renk ve dokuda mermer çeşitliliği ile dünya birincisi olduğu bilgisini veren Ege Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mevlüt Kaya, dünya doğal taş rezervlerinin yüzde 40'ına sahip olan Türkiye'nin dünya doğal taş ihracatından aldığı payın ise yüzde 10 civarında kaldığını amaçlarının bu orantısız durumu ortadan kaldırmak olduğunu, Türkiye'nin dünya doğal taş ihracatından hak ettiği payı alması için tasarımı ve işlenmiş katma değerli ürüne ağırlık verceklerini dile getirdi.

İŞLENMİŞ ÜRÜN İHRACATIMIZ YÜZDE 64

Türk doğal taş sektörünün 2019 yılında 1 milyar 908 milyon dolarlık ihracata imza attığını kaydeden ve Kaya, "Bu ihracatta blok doğal taş ihracatı 955 milyon dolar iken, işlenmiş ürün ihracatı 952 milyon dolar oldu ve işlenmiş ürün ihracatı yaklaşık yüzde 50 oldu. Ege Maden İhracatçıları Birliğimizin; 597 milyon dolarlık doğal taş ihracatında işlenmiş ürün ihracatının payı ise; 381 milyon

dolar ile yüzde 64'e ulaştı. Hedefimiz bu oranı daha da yukarı taşımak. Çevreye duyarlı ve sürdürülebilir ihracatı arttırmak. Doğaltas Tasarım ve Proje Yarışması bizi bu hedefe götüren yollardan biri olacak" şeklinde konuştu. Yarışmaya Mimarlık, Mühendislik, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakülteleri lisans veya yüksek lisans bölümlerinde okuyan tüm öğrenciler ile üniversitelerin Mimarlık, Mühendislik, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakülteleri lisans, yüksek lisans programlarından mezun olanlar tasarımlarıyla katılabilecek. Doğal taş Proje ve Tasarım Yarışmasında; Mermer artıklarının değerlendirilmesi ve ekonomiye kazandırılmasına ilişkin tasarım projeleri, Dış mekan projeleri, İç Mekan mobilya, aksesuar ve uygulamaları projeleri olmak üzere üç konu başlığında tasarımlar kabul edilecek.

10 PROJE SEÇİLECEK

Yarışmada profesyonel ve öğrenci kategorilerinin toplamda 10 proje seçilecek, seçilen her bir proje için 10 bin TL tutarında ödül verilecek. Ticaret Bakanlığı'nın "2008/2 Sayılı Tasarım Desteği Tebliği"ne göre Ege İhracatçı Birlikleri'nin yapacağı proje-

nin onaylanması halinde final kalan öğrenci kategorisindeki yarışmacılara yine Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen kişi sayısı doğrultusunda yurt dışında eğitim hakkı verilebilecek. Destekçi firma ve jürinin uygun görmesi durumunda finale kalan projeler arasından seçilen bir ürün üretilip tasarımcının ticari hakları korunarak satışa sunulacak. Jürinin uygun görmesi durumunda finale kalan projeler arasından seçilen bir projeye 1 yıllık ürün ve iş geliştirme mentörlüğü sağlanacak.

Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin "Doğaltas Proje ve Tasarım Yarışması"na başvurular 15 Haziran 2020 tarihine kadar yapılabilecek. Ödül töreninin ise, her yıl Ekim ayının ilk haftası kutlanan Dünya Mimarlık Günü ile eş zamanlı ödül töreni, sergi, mimarlarla network etkinliği şeklinde düzenlenmesi planlanıyor.

İtalya ve İspanya'nın maskelerine el koydu

İSVEÇ merkezli sağlık şirketi Mölnlycke, Çin'den İtalya ve İspanya için ithal ettikleri milyonlarca yüz maskesi ve eldivene Fransa tarafından el konulduğunu açıkladı.

Şirketin Genel Müdürü Richard Twomey, söz konusu malzemenin Fransa üzerinden İtalya ve İspanya'ya gönderileceğini belirterek, "Fransa, sağlık ürünleri ihracatını yasakladı. Kendi mali olmadığı halde maske ve eldivenlere el koydu. Bu son derece rahatsız edici, yakışsızsız bir hareket" ifadelerini kullandı.

Twomey, Fransa'nın beklenmedik hareketinden sonra şirketin Çin'den ithal edeceği yeni sağlık malzemelerini, Belçika üzerinden İtalya ve İspanya'ya göndereceklerini kaydetti.

Öte yandan Huffington Post'un geçen hafta yayımlanan haberinde, Çin'den ithal edilen ve Almanya üzerinden İtalya'ya gönderilecek maskelere Almanya'nın el koyduğu belirtilmişti.

Yeni Zelandalı Bakan yasağı deldi

KORONAVİRÜS nedeniyle karantina ilan edilen Yeni Zelanda'da, evinden iki kilometre uzaklıktaki dağlık bir alanda bisiklet sürerken yakalanan Sağlık Bakanı David Clark mensubu olduğu hükümet tarafından hayata geçirilen yasakları deldiği için özür diledi.

Clark, dağ bisikleti yapmak için Dunedin kentindeki evinden iki kilometre uzaklıkta bulunan bir parka gittiği sırada bölgeden geçen bir vatandaş tarafından fark edildi. Üzerinde, Clark'ın fotoğrafının yer aldığı minibüsün fotoğrafını çeken vatandaş, dün bunu yerel medyaya servis etti.

Karantinadan çıktı mesaiye başladı

ALMANYA Başbakanı Angela Merkel'in, yeni tip koronavirüse (Kovid-19) karşı önlem amacıyla girdiği karantina sürecinin sona erdiği bildirildi.

Hükümet Sözcüsü Steffen Seibert, yaptığı açıklamada, Başbakan Merkel'in karantina sürecinin sona erdiğini ve mesaisine başladığını ifade etti.

Seibert ayrıca Merkel'e yapılan 3 koronavirüs testinin de negatif çıktığını hatırlattı.

Başbakan Merkel'e 19 Mart'ta koruyucu amaçla zatürre aşısı yapan doktorun koronavirüs testinin pozitif çıkması üzerine Merkel, 22 Mart akşamı kendisini karantinaya aldığını duyurmuştu.

Can kaybı yok!

VIETNAM koronavirüsle karşı mücadelede en başarılı ülkelerden biri olarak gösteriliyor. Ülkede 218 vaka var, 85 kişi iyileşti ve can kaybı yok.

Başarının sırrı olarak erken tedbir ve büyük toplumsal seferberlik vurgulanıyor. Kamusal alanda maske kullanımı zorunlu ve düzenli ateş ölçümü yapılıyor. Telefon uygulaması ile vatandaşlar güncel olarak sağlık durumlarını bildiriyorlar. Hem devlet hem de vatandaşlar vakaları uygulamaya üzerinden takip edebiliyor. Yalan haber ise cezaya tabi.

Ayrıca Vietnam, İtalya gibi virüsten fazla etkilenen ülkelere test kiti yardımı da gönderdi.

'Maske bulamıyorsanız şal takın'

ABD Başkanı Trump, 'İnsanlar maske takmak istiyorsa takabilirler. Ancak çoğu zaman şal ile yüzünüzü kapatmak daha iyi' dedi. Trump malzeme bekleyen eyaletlere de 'sipariş memuru değiliz' diyerek tepki gösterdi. New York Belediye Başkanı ise ellerinde yeterli malzeme olmadığını belirterek halka 'yüzünüzü bir şekilde kapatın' çağrısı yaptı

KOVİD-19 ile Mücadele Görev Gücü'nün Beyaz Saray'da düzenlediği günlük basın toplantısında konuşan Trump çok kritik bir dönemde olduklarını vurgulayarak, "Önümüzdeki 4 hafta yayımladığımız önlemlere uyulması çok önemli. Kaderimiz kendi ellerimizde" ifadelerini kullandı.

ABD Başkanı Donald Trump, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle maske takılması tartışmasına ilişkin, "Maske takılması konusunda karar vereceğiz. İnsanlar maske takmak istiyorsa takabilirler. Ancak çoğu zaman şal ile yüzünüzü kapatmak daha iyi" dedi. ABD'lilerin maske takıp takmamasına yönelik de önlemleri yakında açıklayacaklarını kaydeden Trump, şunları söyledi:

"Maske takılması konusunda karar vereceğiz. İnsanlar maske takmak istiyorsa takabilirler. Ancak çoğu zaman şal ile yüzünüzü kapatmak daha iyi. Şal daha kalın. Maske takmayı zorunlu hale getirmeyeceğiz. İstemezlerse takmayabilirler."

'SİPARİŞ MEMURU DEĞİLİZ'

Ülkede yeterli maske stoğu olmadığı, sağlık çalışanlarının malzeme eksikliği sebebiyle zor durumda kaldığı, New York gibi salgından en çok etkilenen eyaletlerin maske ve ventilatör beklediği biliniyor.

Bu konuda da konuşan Trump, bazı eyaletlerin kendileri önceden hazırlık yapmalarına rağmen her şeyi federal hükümetten beklediğine vurgu yaptı: "Eya-

letler, kendi stoğunu kendisi yapmalıydı. Federal hükümet olarak biz sadece bir desteğiz. Biz sipariş memuru değiliz" değerlendirmesinde bulundu.

BAKIM EVLERİNDEN PERSONEL ÇEKİYORLAR

Trump, özellikle virüse karşı en savunmasız kesim olan yaşlıların kaldığı huzurevlerine yönelik de yeni kısıtlamalara gittiklerini belirterek, şunları söyledi:

"Şu ana, bakım evleri tıbbi açıdan gerekli olmayan tüm personelin buralara girişini askıya aldı. Ayrıca, bugün tüm bakımevinde, virüsün yayılmasının önlenmesi için bir grup kişiye hep aynı çalışanın bakmasını tavsiye ettik. Ayrıca, sağlıklı ve hasta kişilerin de alanlarının ayrılması gerekiyor."

SAĞLIK ÇALIŞANI ARANIYOR

Trump, federal hükümetin elinden geleni hızlı ve profesyonelce yaptığını savunarak, "Şu anda New York'un sağlık çalışanlarına ihtiyacı var. Virüsten çok etkilenmeyen bir yerdeyken ve sağlık çalışanıysanız, New York Valiliğinin sitesini ziyaret ederek kayıt olun. Size gerçekten ihtiyacımız var. Aynı şekilde Louisiana ve Michigan'ın da ihtiyacı var" çağrısında bulundu.

SOLUNUM CİHAZI ÜRETECEKLER

ABD'de şu anda günde 100 binin üzerinde virüs testi yapıldığını kaydeden Trump, "ABD Gıda ve İlaç İdaresi (FDA), antikor tes-

Korona hastalarına bürokrasi engeli

NEW York Times gazetesi, Kovid-19 salgını ile mücadele için gönderilen askeri hastane gemisi USNS Comfort'ta sadece 20 hastanın tedavi edildiği ve bunun New York halkında hayal kırıklığına yol açtığını yazdı. Gazetede yayımlanan makalede, koronavirüs salgını ile mücadele için New York'a gönderilen ABD donanmasına ait askeri hastane gemisi USNS Comfort'taki uygulamalar eleştirildi.

ABD Başkanı Donald Trump'ın, askeri geminin koronavirüs ile mücadelede kritik rol oynayacağı yorumu hatırlatılan makalede, birçok hastanın gemiye kabulünün bürokratik gerekçelerle engellendiği aktarıldı.

'KABUL EDİLEMEZ'

New Yorkluların büyük umutla beklediği hastane gemisinde şu ana kadar sadece 20 hastanın tedavi altına alındığı belirtilen makalede, geminin beklentileri yerine getirmede ıddia edildi.

Makalede, "Yetkililer, binlerce kişiye yer bulmak için mücadele ederken, bu gemiye sadece 20 hasta transfer edildi. New York'taki hastaneler kapasitesinden fazla

hastayı barındırırken, Comfort'a Kovid-19'luların alınmaması kabul edilemez" ifadesi yer aldı.

Makalede, pazartesi günü büyük umutlarla Manhattan'ın batı limanına demirleyen 1000 yataklı kapasiteli geminin neredeyse boş olduğu ve gemide bulunan 1200 sağlık personelinin ise iş yapmadığı belirtildi.

Ambulansla gemiye gelen acil bir hastanın kabul edilmediğine dikkat çekilen makalede, hastanın virüs testi için şehir hastanesine yönlendirilmesi eleştirildi.

Makalede, New York'taki hastaların acilen tedavi edilmesi zorunluluğu varken, USNS Comfort'a virüs taşıyan hastaların alınmamasının anlamsız olduğu değerlendirildi.

Sırbistan'a 11 uçakla yardım

RUSYA Savunma Bakanlığı, Sırbistan'a yeni tip koronavirüsle (Kovid-19) mücadele kapsamında 11 uçakla tıbbi yardım, 87 askeri uzman ve 16 teknik cihaz gönderileceğini açıkladı.

Bakanlık, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in emriyle Savunma Bakanı Sergey Şoygu'nun koronavirüsle mücadele kapsamında Sırbistan'a bugünden itibaren hızlı şekilde yardım gönderilmesi için bir hava grubu oluşturma talimatı verdiğini belirtti.

Yardım sevkیاتının Moskova yakınlarındaki Çkalovskiy üssünden 11 uçakla yapılacağını kaydeden bakanlık, Radyoaktif, Kimyasal ve Nükleer Korumaya birliklerinden askeri doktorlar, vi-

rüs bilimciler de dahil 87 askerin, özel tıbbi ekipmanın, koruyucu donanımın ve 16 askeri teknik aracın Sırbistan'a gönderileceğini ifade etti.

'Hastanelere lazım!'

NEW York Belediye Başkanı Bill de Blasio, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) önlemleri kapsamında New Yorklulara dışarı çıkarken yüzlerini kapatmaları çağrısında bulundu.

Bill de Blasio, salgınla ilgili düzenlediği günlük basın toplantısında, "New Yorklulara dışarı çıkarken yüzlerini ev yapımı yüz maskesi, atkı, eşarp, bandana gibi şeylerle kapatmalarını tavsiye ediyoruz" diye konuştu.

Bill de Blasio, öte yandan vatandaşları tıbbi maske kullanmaktan kaçınmaları için uyararak, bunun hastanelerdeki sağlık çalışanları için maske yetersizliğine yol açabileceği endişesinden kaynaklandığını dile getirdi.

Dükkü basın toplantısında Bill de Blasio, gelecek hafta bekledikleri salgın dalgasına şehirde bulunan hastaneleri hazır hale getirmek için acilen 3,3 milyon N95 türü yüz maskesi, 2,1 milyon cerrahi maske, 100 bin izolasyon elbisesi

ve 400 ventilatöre ihtiyaçlarının olduğunu söylemişti.

Daha önceki açıklamalarında yetkililer, sağlık çalışanları, Kovid-19 testi pozitif çıkan hastalar ve hasta bakıcıları dışında insanların yüz maskesi kullanmasına gerek olmadığı tavsiyesinde bulunmuştu.

John Hopkins Üniversitesinin derlediği güncel verilere göre, New York, 92 bin 381 vaka ve 2 bin 373 can kaybı ile ABD'de Kovid-19 salgınından en fazla etkilenen eyaletlerin başında geliyor.

tine de onay verdi. Bu sayede Kovid-19'u atlatan kişilerin bağışıklık sistemini anlayabilecekleri" diye konuştu.

Trump, Kovid-19 ile mücadelede ihtiyaç duyulan solunum cihazlarının üretimi için bugün 6 firmaya yetki verildiğini anımsatarak, bunlara ek olarak 3M isimli firmanın da N95 maskeleri üretmesi için harekete geçtiğini duyurdu.

ABD Federal Acil Durum Yönetim Ajansının (FEMA), virüs salgınından etkilenen bölgelere yardımları hızla götürdüğüne işaret eden Trump, New York'ta Javits Center isimli fuar alanının hastaneye çevrildiğini kaydetti. Buraya

çalışan desteği ise ordu ve federal yönetim tarafından verilecek dedi.

'YARDIMLAR PROPAGANDA DEĞİL'

Rusya'dan satın alınan ve dün New York'a gelen tıbbi malzemeler hakkında ise Trump, "Rusya güzel bir teklif yaptı, biz de kabul ettik. Bunun Rusya propagandası olduğunu zerre düşünmüyorum" diye konuştu.

Trump, İran'ın ekonomisinin de büyük zorluklar içinde olduğunu ancak, yaptırımların gevşetilmesi konusunda kendilerine bir talep gelmediğini ileri sürdü.

Yardım isteyen kaptan görevden alındı

ABD Deniz Kuvvetleri Genel Sekreter Vekili Thomas Modly, "Theodore Roosevelt uçak gemisinin kaptanı Brett Crozier, Uçak Gemişi Taarruz Grubu Komutanı Oramiral Stuart Baker tarafından görevinden alındı" dedi.

USS Theodore Roosevelt uçak gemisinin kaptanının, Kovid-19 virüsü tespit edilen personelinin tamamının karaya çıkarılmasına ilişkin Amerikan Donanması'na gönderdiği mektubu, aynı zamanda basına ve komuta zincirinin dışındaki kişilere de gönderdiği gerekçeyle görevinden alındığı bildirildi.

Modly, ayrıca kaptanın gönderdiği mektubun içeriğindeki bilgilerin ellerindeki bilgilerle örtüşmediğini iddia etti. Modly gemide şu anda 114 askerin koronavirüs salgınına yakalandığını ancak hiçbirinin hayatı tehlikesinin bulunmadığını da kaydetti.

KARANTİNAYA ALINMIŞTI

Theodore Roosevelt uçak gemisi, Pasifik'teki Guam Adası'nda liman ziyaretindeyken personelin bir kısmında koronavirüs tespit edilmesi üzerine karantinaya alınmıştı.

Gemideki vakaların artması üzerine kaptan Crozier, ABD Donanmasına mektup yollayarak, tüm personelin karaya çıkarılıp karantinaya alınması için yardım istediğini bildirdi. Crozier'in, "Savaşta değiliz, ölmemiz gerekmiyor" ifadeleri olay yaratmıştı.

Tartışma yaratan 4 sayfalık mektubunda Kaptan Crozier, gemide bulunan 5 bin civarındaki askerin 14 günlük karantina ve sosyal mesafe kurallarını uygulamasının mümkün olmadığını belirtmişti. Crozier, tüm askerlerin karada karantinaya alınmasını istemişti.

ABD savaş gemilerinin görevdeyken personelinin karaya çıkarılmasının askeri kurallara aykırı olduğu ve daha önce böyle bir talebin Amerikan ordusunda söz konusu olmadığını belirtiyor.

ABD Donanması Genel Sekreter Vekili, konuyla ilgili CNN televizyonuna yaptığı açıklamada, mektuptan yeni haberdar olduklarını ve Donanmanın gemideki tüm personelin karaya çıkarılmasına izin verileceğini ancak Guam Adası'nda yeterince yatak bulunmadığını dile getirdi.

100'Ü AŞKIN ÜLKEDEN 230 PARTİ

Salgın haline gelerek tüm ülkelere yayılan koronavirüsle mücadele için yayımlanan ortak açıklamada uluslararası toplumun eşsiz bir durumla karşıya karşıya olduğu belirtildi. Kararlı, güçlü ve işbirliği halinde önlemler alınması gerektiği vurgulandı. Ülkelere ekonomi, ticaret, bilim ve teknoloji alanında öneriler yapıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

VATAN Partisi'nin de içinde olduğu, 100'den fazla ülkede iktidar veya iktidar ortağı olan 230 siyasal parti, 2 Nisan'da ortak bir açık mektup yayımlayarak Covid-19'u yenmek için daha yakın uluslararası işbirliği yapılmasını istedi.

Çin Komünist Partisi'nin sekreterliğinde sanal konferans yoluyla hazırlanan ortak açıklamada, dünyanın dört bir yanına hızla yayılan Covid-19'un insan sağlığına, barışa ve kalkınmaya karşı en acil ve ciddi tehdidi oluşturduğu söylendi.

Salgının yayılmasını önlemek için tüm ülkelerin kararlı ve güçlü önlemler almaya çağırılan ortak açıklamayı aşağıda bilginize sunuyoruz.

BENZERSİZ BİR DURUMLA KARŞI KARŞIYAYIZ

Daha önce eşi görülmemiş bu durum karşısında, çeşitli ülkelerin önde gelen partileri olarak, insanların esenliğini iyileştirme, ulusal kalkınmayı ilerletme ve dünya barış ve istikrarını koruma görevlerimizin bizlere yüklediği sorumluluk doğrultusunda aşağıdaki ortak çağrıyla yayımlıyoruz:

1. Kendisini hayat kurtarma ve insanların sağlığını korumaya adanmış olan herkese, özellikle de sağlık çalışanlarına en derin şükranlarımızı sunarız. Covid-19'a yakalanıp acı çeken ve yaşamları tehlike altında olan hastaların kaygılarını ve yakınlarını yitirmiş olan ailelerin acılarını yürekten paylaşıyoruz. Salgında maalesef yaşamını yitirmiş olanlar için derin bir üzüntü duy-

duğumuzu da belirtmek isteriz.

2. Covid-19 salgını ivedilikle ve etkili bir biçimde kontrol altına alınmazsa, çok daha fazla sayıda insanın yaşamına, güvenliğine ve sağlığına daha da büyük zararlar verecek ve çoğu ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını yanı sıra uluslararası değişim ve işbirliği üstünde de ciddi ve olumsuz bir etkiye yol açacaktır. Bütün ülkeleri insanların yaşamını, güvenliğini ve sağlığını her şeyin üstünde tutmaya ve Covid-19'un yayılmasına son vermek için kararlı ve güçlü önlemler almaya çağırıyoruz.

TOPLUMUN GÜCÜNÜ SEFERBER EDELİM

3. Ülkelerin Covid-19'a karşı mücadelede kendilerine özgü ulusal koşullara uyarlanmış plan ve stratejilerini uygulamaya koymalarını ve salgının yayılmasının önüne geçilmesi ile hastaların tedavisine eşit ağırlık veren bir yaklaşımla işbirliğini güçlendirmelerini destekliyoruz. Ayrıca mümkün olan en iyi sonuçlara en hızlı biçimde ulaşılmasını sağlamak için, mutlaka çağdaş bilim ve teknoloji sonuna kadar kullanılmalıdır.

4. Bütün ülkelerin kamuoylarını salgını önleme ve hafifletme önlemlerine toplumsal sorumluluk göstererek uymaya çağırıyoruz. Covid-19'la mücadelede ülkeleri, bütün toplum kesimlerinin gücünü seferber etme amacını gözeterek, sivil toplum kuruluşlarının ve gönüllülerin gücünden eksiksiz biçimde yararlanmaya davet ediyoruz.

GÜMRÜK VERGİLERİ KALDIRILSIN

5. Bütün ülkeleri, bir yandan salgının kontrolüne yönelik çabalarını sürdürürken, aynı zamanda ekonomik ve toplumsal kalkınmayı sağlayacak bütünleşik bir yaklaşım benimsemeleri, kırılan grupları ve KO-Bİ'leri korumayı hedefleyen önlemler almasını ve insanların yaşam standartları ve toplumsal ilerleme konularında üstlenmiş oldukları yükümlülüklere bağlı kalmaları doğrultu-

sunda teşvik ediyoruz. Bütün ülkeleri, küresel finans piyasası ile endüstriyel tedarik zincirlerinin istikrarını korumak için makroekonomik politikaların uluslararası eşgüdümünün sağlanmasına katılmaya ve dünyada ekonomik durgunluğu önlemek amacıyla ticaretin kolaylaştırılması için gümrük vergilerini azaltmaya ya da kaldırmaya çağırıyoruz. Özellikle Covid-19'la mücadelede acil olarak ihtiyaç duyulan tıbbi ekipman ve konuyu malzemelerin nakliyesinde sınırların geçilmesini kolaylaştırmak için, ülkelerin buna elverecek uygun bir uluslararası ticaret düzeyini korumalarını teşvik ediyoruz.

6. Virüsün sınır tanımadığının ve hiçbir ülkenin salgına ilişkin zorlukları tek başına göğüslemeyeceğinin farkındayız. Ülkelerin insanlığı ortak geleceğe sahip bir toplum olarak görme bilincini pekiştirmeleri ve koşullar zorlaştıkça ön alıcı bir biçimde birbirlerine karşılıklı yardım ve destekte bulunmaları zorunludur. Daha yakın uluslararası işbirliği, eşgüdümlü siyasetler, birlikte planlanmış eylemler ve kaynakların ve güçlerin küresel çapta seferber edilmesi, tüm insanlığın ortak düşmanı olan bu virüsü yenmemizi sağlayacaktır.

İŞBİRLİĞİNİN GÜNEŞİ KARANLIĞI DAĞITSIN

7. Uluslararası topluluğun geri kalanına zaman kazandırıp deneyim sağlamasından ötürü, Çin'de ve diğer bazı ülkelerde Covid-19'a karşı mücadelede elde edilmiş olan önemli başarıları kayda geçirmeyi gerekli görüyoruz. İlgili bilgileri zamanında açıklama, hastaların tedavi ve

tepkilerine ilişkin deneyimleri paylaşmada açık, saydam ve sorumlu bir tutum benimsemiş olan ve özellikle de salgından etkilenen diğer ülkelere gerekli tıbbi malzeme ve diğer gereçleri sağlamada ellerinden geleni esirgemeyen ülkeleri, Çin de dahil olmak üzere takdirle karşılıyoruz. Covid-19'a karşı yürütülen küresel mücadeleye önemli katkılarda bulunan bu çabalar, ülkelerin bu savaşta kazanacaklarına olan umut ve güveni güçlendirmektedir.

8. Olağanüstü G20 Liderler Zirvesi'nin Covid-19 Bildirisi'ni memnuniyetle karşılıyor ve ülkelerin salgına ilişkin özel ilaç, aşı ve testler geliştirmek için ortak araştırmalar yapmaları da dahil olmak üzere, salgını kontrol altına almada deneyim paylaşımı ve tıbbi işbirliğinin güçlendirilmesini destekliyoruz. Gelişmekte olan ve kamu sağlık sistemleri kırılan olan ülkelere madde, teknik ve benzeri desteklerin sağlanması çağırısında bulunuyoruz. İşbirliğinin güneşi salgının karanlığını dağıtsın.

AYRIMCILIKLA MÜCADELE

9. Alınacak önlemler ve virüsün kökeni gibi konularda bilim temelinde mesleki tartışmaların yapılması çağırısında bulunuyoruz. Halk sağlığı sorunlarının siyasallaştırılmasına ve Covid-19 bahanesiyle başka ülkelerin damgalanmasına şiddetle karşıyız. Herhangi bir ülke, bölge veya etnik gruba karşı yapılacak her türlü ayrımcı yorum ve uygulamaya kesinlikle karşı çıkıyor ve bütün ülkelerin hükümetlerini, ülkelerindeki yabancı uyrukluların ve konuk öğrencilerin sağlık, güvenlik ve meşru çıkarlarını koru-

mak için önceden önlem almaya çağırıyoruz.

10. Covid-19 salgını, bütün ülkelerin tartışma ve işbirliği aracılığıyla ortak bir büyüme gerçekleştirme şeklindeki küresel yönetim bakış açısını daha da geliştirmeleri ve küresel halk sağlığı yönetişimi konusunda Birleşmiş Milletler ile Dünya Sağlık Örgütü'nün öncü rolünün desteklenmesi gerektiğini gözler önüne sermiştir. Halk sağlığı açısından ortak bir geleceğe sahip küresel bir toplum oluşturmaya çalıştığımız için, bütün tarafları, uluslararası düzlemde salgını engelleme ve kontrol altına almada etkili olmak amacıyla, G20 ve diğer uluslararası mekanizmalar çerçevesinde eşgüdümü ve işbirliğini güçlendirmeye çağırıyoruz.

GÜÇLENEREK ÇIKACAĞIZ

Dünyanın önde gelen siyasi partileri olarak, yaşamakta olduğumuz olağandışı koşullar altında yakın iletişimi sürdürme ve Covid-19'a karşı küresel mücadeleyi siyasal enerjiyle donatmada siyasal önderliğe düşen rolü daha iyi bir biçimde yerine getirme sorumluluğunu üstlendiğimizi ilan ediyoruz. Tıpkı güneşin her fırtınadan sonra parıldaması gibi, mevcut zorluklarımızın da geçici olduğunu inanıyoruz. Covid-19'a karşı yürüttüğümüz küresel mücadelede kesinlikle nihai zafere ulaşacaktır. Salgının üstesinden gelinmesiyle, insanlık için ortak bir gelecek öngören topluluğun bu süreçten güçlenerek çıkacağına ve insanlığın daha aydınlık bir yarını kucaklayacağına inanıyoruz.

TARTIŞILAN KARARLAR

TÜLİN UYGUR / İSVEÇ

KORONAVİRÜSLE mücadele sürecinde İsveç'in aldığı aykırı tutum tüm dünyada hayretle izleniyor. "İsveç deneyi" adı verilen tutum yoğun eleştiri altında. Kuzeyde komşuları tarafından da yalnız bırakılan İsveç'in azınlık hükümeti, kamuoyu, gazeteciler ve akademisyenlerden yükselen eleştiriler karşısında zor durumda.

İsveç kişisel sorumlulukları vurgulayarak asgari önlem alan tek kuzey ülkesi. Kişisel sorumluluğu vurgulamakla beraber bir dizi zorlayıcı tedbirler alarak olağanüstü durum uygulamasına geçen Danimarka, Norveç ve Finlandiya, gevşek bir tavırla ve sürü bağışıklığı teorisine uygun tutum alan İsveç'in ısrarcı tutumunu eleştiriyor. Danimarka "İsveç'in tavrını bir korku filmi izler gibi izliyoruz" derken, virüs korkusuyla batı sınırını tamamen kapatarak İsveç'e giriş çıkışları engellemekten bahseden Finlandiya, İsveç'in virüsle mücadelesine şüpheyle baktıklarını belirtiyor. Norveç ise il/eyalet kararları yerine merkezi kararların önemi vurgulayarak dolaylı olarak İsveç'in idari yönetim sistemini de eleştiriyor.

İsveç GPS ile hastalığın takibi konusunda da komşularından farklı tavır alıyor ve GPS ile hastalık takibi yapmayacağını belirtiyor.

Kuzey ülkeleri dışında virüse karşı etkili mücadelesiyle bir model olarak ortaya çıkan Çin de İsveç'in virüse teslim olduğunu belirterek AB tarafından mahkum edilmesini istedi ancak İsveç bir süredir diplomatik soğukluk yaşadığı Çin'i duymamakta ısrarcı.

MALZEME AÇIĞINA TEKİ

İsveç'te en yoğun eleştiri sağlık personelinin maske ve koruyucu üst giysi eksikliği ve gerektiği gibi korunamaması. Virüs nedeniyle 3 doktor ve 2 hemşirenin yoğun bakımda tedaviye alınması da eleştirileri doğrular nitelikte. Maske takarak ve koruyucu önlükler giyerek çalışan Çinli sağlıkçılar arasında virüsün yayılmasının önlenildiği, İtalya ve İspanya'da ise buna hazırlıklı olunmadığı için sağlıkçılar arasında can kaybının yüksek olduğu karşılaştırmaları yapılmakta. Çinli ve Koreli yetkililer herkesin maske takmasının önemini vurgulamakta.

İsveçli yetkililer tüm halka maske zorunlu-

luğu getirmek bir yana, maske ve koruyucu kullanma genelgesinde değişiklikler yaparak sağlık personelinin maskesiz, koruyucu önlüksüz çalışmasını istemekte. Yetkililer artık virüsü daha iyi tanıdıkları için böyle bir karar aldıklarını açıklarken, sendikalar ve doktorlar tepkili. 2 binden fazla doktor, profesör ve araştırmacının imzaladığı bir kampanya ile "virüsü serbest bıraktık ve bu bizi felakete sürükliyor" denilerek önlemlerin artırılması istendi.

Sendika temsilcileri de çalışanların sağlık güvenliği tam olarak sağlanamaz ise bazı hastanelerdeki enfeksiyon bölümlerini kapatmakla tehdit ediyor. Basına sızan bir rapora göre maske ve el dezenfektanı açığı giderek büyüyor. Bir yandan virüsle mücadele edilirken diğer yandan yaşanan malzeme eksikliği bu şartlarda çalışmayı göze almayan ya da virüs belirtileri gösteren sağlık personelinin işe gitmemesine yol açıyor. Bu durumda da eleman açığı yükseliyor. Tüm sağlık sektöründe her seviyede eleman aranmakta. Dezenfeksiyon losyonu açığını kapatmak üzere ünlü vodka üreticisi Absolut sağlık sektörü için saf alkol üretimine başladı. Bir başka firma da jel haline getirecek.

KAYAKSEVERLERDEN YAYILDI

Mart başında İtalya ve Avusturya'dan dönen kayakseverlerin karantinaya alınmadan ülkeye girmesi ve hastalık belirtisi gösterinceye kadar normal hayatlarını sürdürmesi virüsün yayılmasına yol açtı. Özellikle Stockholm'de hasta sayısı artınca 18 Mart'ta lise, yüksek okul ve üniversiteler, meslek okulları ve yetişkin eğitimleri kapatıldı. Anaokulları ve ilköğretim okulları ise halen açık. Birçok ülkede 2-10 kişinin bir arada olmasına izin verilirken bu sınır İsveç'te 500 idi, 30 Mart'tan başlamak üzere 50'ye indirildi. Spor salonları, yüzme havuzları, lokantalar ve hatta lokantaların salata büfeleri de açık. Stockholm'de toplu taşıma otobüs seferlerinin azaltıldığı otobüslerle seyahat etmesine neden oldu. Yaklaşan paskalya tatili nedeniyle kayakseverlerin büyük şehirlerden dağlık bölgelere seyahat etmesi yasaklanmadı ama kayak merkezlerine gidilmesi tavsiye edildi. Yaşlı bakım evlerinde kalan yaşlıların ziyaret edilmemesi tavsiyesine

ise yeterince uyulmadığı için 1 Nisan'dan itibaren tüm ziyaretler yasaklandı ancak neredeyse tüm yaşlı bakım evlerinde virüs salgını baş göstermiş durumda. Salgının başından beri en çok korunması gerektiği söylenen yaşlı kesimin hayatı riske sokulmuş durumda. Buna rağmen İsveç hükümeti zorlayıcı tedbirlere başvurmamakta kararlı. Tavsiyeler ve yasaklar arasında yolunu bulmaya çalışan İsveç halkı ise ufak tedbirlerle günlük yaşamına ve alışkanlıklarına devam etmekte. Hükümetin "Covid-19 grip gibi herkese bulaşacak" söylemini kabullenmiş olan halk, hastalanırsa iyi bakılacağına dair güvenini de henüz yitirmemiş durumda.

GÖÇMENLER ZOR DURUMDA

Virüs salgının Stockholm'de göçmen yoğun bölgelerde etkili olması ve can alması bir diğer önemli konu. Bireysel sorumluluk beklentisi göçmen gruplarına bilgi akışının yetersiz olması, dil zorlukları, teknolojik eksiklikler nedeniyle herkese açık bilgilere ulaşamayan göçmenler arasında karşılık bulamıyor. Yoksulluk, büyük ailelerin sıkışık bir biçimde küçük evlerde yaşaması, ailelerin birbirini ziyaret etme alışkanlıklarını sürdürmeleri riski artırmakta. Ayrıca daha önceki araştırmalara göre göçmen yoğun bölgeler halk sağlığı sorunu. Hastanelerde solunum cihazı yetersizliğinden hastalar arasında tercih yapılmak zorunda kalınırsa sağlık sorunları olanların şansının az olmasından korkuluyor.

Virüsün tetikleyeceği bir hastalık geçmişi olmayanların bu savaşta kazanacağına ise kesin gözüyle bakılıyor. Bu tür bir analize göre antibiyotik kullanımının çok az olduğu ve neredeyse tüm hastalıkların ağız kesici ateş düşürücü ilaçlarla tedaviye çalışan İsveç'te halkın vücut direncinin yüksek olduğu belirtilmekte. Özellikle spor yapmayı yaşam biçimi haline getiren, sağlıklı beslenen İsveç halkı için bu tez doğrulanırsa "İsveç deneyi" yeni bir sağlık modelinin doğmasına yol açabilir.

Sosyal demokrasinin kesintisiz 36 yıl hükmettiği İsveç'te sosyal refah sisteminde 1980 ve 1990'ların liberal rüzgarların etkisiyle büyük değişiklikler yapıldı, kurumsal erozyon yaşandı. 2000'li yıllarda iktidara gelen muhafazakar koalisyon hükümeti sosyal refah sistemini adım adım yıktı. Devlet temel sektörlerden çekildi,

küçüldü. Üstelik merkezi sistem yerine bölgeselleşmeye geçildi. Kararlar merkezi hükümet yerine 25 il/eyalet bölgesinde birbirinden farklı biçimlerde alınıp oldu. Yeni sosyal demokratlar da muhafazakarların başlattığı moda ayak uydurunca neo-liberalizm ve globalizm İsveç'i kolayca teslim aldı.

Özelleştirmeyle birlikte paraya odaklı yeni aktörler türedi ve bunlar çarpık özelleştirmeyle zenginleşti. İsveç kaynakları yurtdışına aktarıldı. Hastaneler yurtdışında taşınan şirketlerce yönetilir hale geldi. 1993 yılında 4 bin 300 olan yoğun bakım yatağının sayısı 2018 yılında 574'e düştü. Kriz zamanlarına hazırlık yapmakla, ordu ve halkın ihtiyacı olan ilaç ve malzemeleri depolamakla yükümlü devlet monopolü "Eczane Kurumu" özelleştirilince depolar günlük ihtiyaçları yön verir hale geldi. Sonuçta kriz geldiğinde tüm depolar bomboş kaldı. Aynı şekilde merkezi olarak tespit edilen ve depolanan sağlık ihtiyaç malzemeleriyle ilgili kararlar bölgelere verilince depolar ortadan kalktı. Avrupa Birliği (AB) rekabet yasalarıyla da yerli üretim gücünü kaybetti.

ALIBABA'YA TEŞEKKÜR

Şimdi hükümet meclisten karar çıkartarak bölgelere verilmiş sorumluluğunu, tıbbi malzeme tedariki sorumluluğunu, merkezileştirdi. Ama bu defa da bu tür ürünlerin satın alındığı Almanya, İspanya, Fransa gibi ülkeler kapıları kapatıp birbirlerine mal göndermemeye başlayınca İsveç'te işler düğümlendi. Anlı şanlı AB'nin dayanışma ve kardeşlik ruhunun sadece bir blöf olduğu da ortaya çıkmış oldu. İy ki Çinli Ali Baba var, basın toplantısında İsveç'e bağış yapan firmalar arasında ilk teşekkürü Ali Baba aldı.

Yoğun bakım ünitesi ihtiyacının artacağı öngörüsüyle ordu dahil birçok aktör bir araya gel-

di ve Stockholm'deki fuar alanı yoğun bakım hastanesine çevriliyor. 140 yatak hazır bu sayı hızla artınlacak. Sağlık personelinin ihtiyaç yoğun bölgelere kaydırılabilmesine olanak veren düzenlemeler yapıldı. Ayrıca ücretleri ve çalışma saatleri artırılabilecek.

YENİ PAKETLER AÇIKLANDI

İsveç hükümeti yaşanan ekonomik krizi aşmak için de kesenin ağzını açtı ve büyüklü küçüklü firmaları destekliyor. Belediyeler ve bölge yönetimlerine yönelik ek ekonomik paketler birbiri ardına geliyor. Tüm desteklere rağmen iflaslar, işsizlik ve işçi sigortalılarına başvurular çığ gibi artmakta. İşsizlik tarihin en yüksek seviyesine ulaştı. Hükümetin bazı büyük ve önemli şirketleri kurtarmak için ortak olabileceği ve bu şekilde vergi ödeyen halkın bir anlamda ödüllendirileceği bizzat Maliye Bakanı tarafından duyuruldu. Kısacası kriz sonrası yeni bir dönemin sinyalleri verildi. Kamuoyundaki sert eleştirilere rağmen İsveç Televizyonu (SVT)'na göre Sosyal Demokrat (S) Başbakan Löfven'in kamuoyu desteği yüzde 2,4 artarken virüs krizi başlamadan önce birinci parti olarak gösterilen ırkçı İsveç Demokratlarının(SD) oyu yüzde 1,04 düştü. Diğer yandan İsveç meclisinde önceki gün yapılan bir soru-cevap oturumunda tüm partiler kadına yönelik şiddetin önlenmesi gerektiğinde hemfikir olduklarını belirterek kadın kuruluşlarını da açıklanan ekonomik tedbirlerde unutulmamasını istediler. Evde kalma döneminde kadına yönelik şiddetin artabileceği öngörüldü.

Artıları ile eksileriyle İsveç bir deney mi yapıyor bunu önümüzdeki günler gösterecek ama 2 Nisan rakamlarına göre 10 milyon nüfuslu İsveç'teki ölü sayısı 282, vaka sayısı 5 bin 466, yoğun bakımdaki hasta sayısı ise 429.

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU, LİGLERİN BAŞLANGIÇ TARİHİNİ AÇIKLADI:

En erken HAZİRAN

Koronavirüs salgını nedeniyle ülkemizde askıya alınan futbol ligleri, takımların form durumları ve hazırlık aşaması da göz önüne alındığında en erken haziran ayında başlayabilecek

TÜRKİYE Futbol Federasyonu (TFF), yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle ertelenen liglerin en iyi ihtimalle haziran ayında başlayabileceğini duyurdu. TFF'den yapılan ve liglerin Kovid-19 salgınına karşı alınan tedbirler kapsamında 19 Mart'ta ertelendiği hatırlatılan açıklamada, şöyle denildi:

"Liglerle ilgili süreç, devletimizin kararları, Bilim Kurulu'nun tavsiye raporları, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın koordinasyonu ile UEFA'nın da görüşleri doğrultusunda, Mayıs ayının ilk haftasında TFF Yönetim Kurulu tarafından yeniden değerlendirilecektir. Bu durumda takımlarımızın hazırlık süreci de göz önünde bulundurulduğunda liglerimiz en erken haziran ayı başında oynanabilecektir. Federasyonumuzun gelişmelere göre yukarıda belirtilen tüm şartlara uygun olarak 10 alternatifli senaryosu, planı ve programı da hazır." "

'BAKANLIKLARLA KOORDİNELİ HAREKET EDİYORUZ'

Liglerin ertelendiği tarihten bu yana koronavirüsle ilgili şartların gözlemlendiği, gelişmelerin Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kuru-

lu ve UEFA ile koordineli bir şekilde değerlendirildiği belirtilerek şunlar kaydedildi: "Önceliğimiz daima sporcularımız, futbola hizmet eden tüm bireylerimiz ve taraftarlarımızın sağlığıdır. Bu nedenle tüm çabamız, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın koordinasyonunda, Bilim Kurulumuzun tavsiyeleri doğrultusunda insan hayatı önceliğinden taviz vermeden, UEFA ile de ortak hareket ederek liglerimizde 2019-2020 sezonunun sağlıklı bir şekilde tamamlanmasını sağlamak içindir.

"UEFA'nın 55 üye ülke federasyonu ile 1 Nisan Çarşamba günü video konferans yöntemiyle yaptığı toplantıdaki tavsiyesi ve beklentisi de bu yöndedir. UEFA Başkanı Aleksander Ceferin, Avrupa Kulüpler Birliği Başkanı Andrea Agnelli ve Avrupa Ligler Birliği Başkanı Lars-Christer Olsson imzalı, tüm paydaşlar ile paylaşılan ortak mektupta da ne kadar gecikme olursa olsun sezonun tamamlanmasının önemi ve önceliğinin altı çizilmiştir."

Açıklamada ayrıca, kulüplerin oyuncular ve diğer sözleşmelerle ilgili UEFA'ya temasta olunduğu, konu hakkında UEFA'nın oluşturduğu çalışma gruplarının tavsiyelerinin de dikkate alınacağı belirtildi.

Sahalara dönüş süresi üç hafta

UZMAN spor fizyoterapisti Sena De Los Angeles, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle ertelenen liglerde mücadele eden sporcuların fiziksel adaptasyon sürecinin üç haftayı bulabileceğini açıkladı. Daha önce milli takımlarda da görev alan Sena De Los Angeles, yaptığı açıklamada, profesyonel sporcuların evde kaldığı dönemdeki çalışmalar ve salgın sonrasında geri dönüş süresi ilgili değerlendirilmedi bulundu.

Profesyonel sporcuların evlerindeki çalışma şartlarına değişen Sena De Los Angeles, şöyle konuştu: "Özellikle üst seviye lig sporcularının fiziksel düşüş yaşamaması için bazı spor aletleri evlerine veriliyor. Sporcular, aynı zamanda kondisyonerler tarafından sürekli kontrol ediliyor. Sakatlığı olan sporcular, haftanın belirli günlerinde uzaktan tedavileri ni oluyor. Sporcular en az zarar görmüş şekilde sahaya döndürmeye çalışıyoruz. Bu süreçte saha egzersizleri ve takım antrenmanı yapıyorlar. Evde zaman geçirmeye alışık olmayan sporcular için bu süreç zorlu olacak."

"YAZ TATİLİNDEN FARKLI"

Sena De Los Angeles, yaşanan sürecin sporcuların yaz tatilinden farklı olduğunu söyledi. Bazı takımların 15 gün sonra kontrollü olarak çalışmalara başlayacağı yönünde bilgileri olduğunu aktaran De Los Angeles, şunları kaydetti: "Yaz tatilinden çok farklı. Evde durmak zorundalar. Sporcular, yapabildikleri kadar kardiyovasküler, kuvvet ve denge egzersizlerini ev ortamına adapte etmeye çalışıyor. Bazı takımların iki hafta sonrasında koşu ve saha egzersizlerinin başlayacağını duyudum. Örneğin, koşu antrenmanında 2-3 metre aralıklarla koşacaklar. Devamlı olarak tesisler dezenfekte edilecek. Formaların bireysel olarak evde yıkanması, en az temasla sporcuların sahadan uzak kalmaması sağlanacak. Federasyonlar da karar verdiğinde 2-3 haftalık adaptasyon süreci olacak."

Antalyaspor, altyapısının üstüne titriyor

SÜPER Lig ekiplerinden Antalyaspor, futbol A takımında olduğu gibi altyapılarda yer alan sporcuları için de uzaktan antrenman programı hazırladı. Kulüpten yapılan açıklamaya göre, futbol direktörü Sedat Karabük önderliğinde altyapılarda yer alan sporcular; diyetisyen, mentor, psikolojik danışman ve rehberlik uzmanlarının verdiği bilgiler doğrultusunda çalışmalarını sürdürüyor.

Altyapıda yer alan sporcular ve ailelerine görüntülü mesajlar gönderen Sedat Karabük, sporcuların her şeyden önce sağlıklı, dürüst ve çalışkan bireyler olarak yetişmesine önem verdiklerini anımsattı. Yeni tip koronavirüs (Kovid-

19) salgını nedeniyle alınan tedbirlerle uyulmasını isteyen ve sporculara "evde kal" mesajı veren Karabük, kulüpten verilen antrenman programına da uyulmasını istedi.

Bu süreçte altyapıdaki futbolcuların da formunu korumasına önem verdiklerini vurgulayan Karabük, "Antrenmanlarımızı yapın. Bu süreçte performans olarak kayıp yaşamayın. Beslenmenizi diyetisyenimizin sizlere verdiği bilgiler dahilinde gerçekleştirin. Uzaktan eğitim ile yapılan derslerinize katılın, okulunuzdan geri kalmayın. Herhangi bir sorunuzda kulübümüzün mentor ve rehberlik uzmanlarına danışmaktan çekinmeyin" ifadelerini kullandı.

5. yıl... Fenerbahçe otobüsünü kim kurşunlattı?

YİNE bir 4 Nisan, yine günlerden Cumartesi... Aşğıdaki yazıyı, geçen yıl 4 Nisan'da yazmıştım. Ne eklenecek bir kelime var ne çıkarılacak, sadece yazıdaki "4." yılları "5." yıl yaptım. "Dünya can derdindeyken, yazdığım şeye bak. Salgınla mı uğraşacaklar, bununla mı?" diyecek olanlara, otobüs kurşunlanmasının tam 5 yıllık bir konu olduğunu ve 'küllendirme uzmanları'na sistematik olarak unutturulmaya çalışıldığını hatırlatırım. O 'uzmanlar' ki, Kovid-19 karantinasından kaçınmak için polis marifetiyle otobüsün indirilen Kıbrıslı kadına bu torpili yapan yetkiliyi de, 20 gündür bulup açıklayamadılar bir türlü... Dedik ya, onların işi 'küllendirmek'.

Meydan, 4 Nisan 2019 tarihli Aydınlık'ta yayımlanmış olan, "Kurşunlamanın 4. yıldönümünü... Nice yıllara(!)" başlıklı yazının...

2015, 'aydınlatılmamış' provokatif eylemlerin altın yıllarından biriydi. Bu cümleden olmak üzere, Fenerbahçe'yi hedef alan bir dizi saldırı da peş peşe yaşandı. Nisan ayında Trabzon'da otobüse yapılan silahlı eylemden sonra, kulübün Ankara Şubesi'ne taşlı saldırı yapıldı. Mayıs'ta, Mersin'e gidecek futbol takımını, Sabiha Gökçen Havaalanı'na bırakan kulüp otobüsü dönerken yolda saldırıya uğradı. Ağustos'ta Fenerbahçe futbolcusu Mehmet Topal'ın aracı hareket halindeyken kurşunlandı.

Kuşkusuz en vahimi, Trabzon'da takım otobüsüne yapılan saldırıydı. 4 Nisan 2015 Cumartesi akşamı Rize'de oynadığı lig maçının ardından otobüsle Trabzon'a gitmekte olan Fenerbahçe kfilesine, saat 22.15 sularında Sürmene ilçesi girişinde, tüfekli saldırı yapıldı. Şakak kemiğinin altına kurşun isabet eden şoför Ufuk Kıran, otobüsü durdurmayı başararak olası faciayı önledi.

Eylemin akabinde Emniyet güçleri, kafil başkan Mahmut Uslu'ya, "Olayı abartmayın" dediler. Vali Abdil Celil Öz, apar topar açıklama yapıp, "Otobüse taş atıldı" dedi. Bir gün sonra bölgede yapılan arama-tarama çalışmaları sonrasında silahın ateşlendiği yer tespit edilip, olay yerine 200 metre uzaklıkta dağ tarafında saldırıda kullanıldığı tahmin edilen bir otomatik av tüfeği bulundu.

Sürmene Cumhuriyet Savcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında 2 kişi gözaltına alındı. Gözaltı olayını 7 Nisan sabahı Trabzon Valisi Abdil Celil Öz, düzenlediği bir basın toplantısı ile duyurarak, 2 kişinin gözaltına alındığını, birinin otobüsü takip ettiğini, diğerinin ise silahı ateşlediğini açıkladı. Olayla ilgili N.S. ve E.A isimli şahıslar 2 gün süren sorgulamaların ardından adliyeye sevk edildi. Sürmene Sulh Ceza Mahkemesi tarafından "Somut delillere dayalı, kuvvetli suç şüphesi bulunmadığı" gerekçesi ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar. O gün bugündür de, resmi makamlardan çıkı çıkmadı. CHP, TBMM'de konuyla ilgili soru önergesi verdi. Fenerbahçe, olayın yıldönümlerinde açıklamaya yaptı. Medyada birkaç kişi olayı gündemde tutmaya çalıştı. Ben, sayısını hatırlamadığım kez yazdım ve bugün, ucuz atlatılan Sürmene saldırısının 5. yılı doldu.

SİYASİ OTORİTENİN ÇİZDİĞİ ROTA BU YÖNDE

İlin bürokratları, derin bir sessizlik içindeler. Bilgi almak için aradığım, eski vali Öz'ün maiyetindekiler, sayın valilerinin bu konuda görüşmek istemediğini belirtmişlerdi. Adeta unutulması isteniyor olayın. Tabii bu, bürokrasinin kendi başına verebileceği bir karar olamaz. Anlaşıyor ki, siyasi otoritenin çizdiği rota bu yönde. Yine de, sorumluluk alanlarında yaşanan böyle büyük ve vahim bir olayın aydınlanmasında, yıllardır bir adım mesafe kaydedememiş olan Trabzon Valileri Abdil Celil Öz, Yücel Yavuz, İsmail Ustaoglu ile Sürmene Kaymakamları Oktay Erdoğan, Mehmet Alper Çığ ve Ahmet Gazi Kaya'ya tarihe ve kariyerlerine not düşmek adına soralım: 5 yılda ne yaptınız?

Tabii ki, siyasi sorumluluk taşıyanlara da... O gün de, bugün de yürütme erkinin başındaki kişi, 'Dicle'nin kenarında kaybolan koyunun hesabını vicdanında taşıyan' Recep Tayyip Erdoğan... İşçileri Bakanlar Sebhattin Öztürk, Selami Altınok, Elkan Ala ve 3.5 yıldır da Süleyman Soylu... Ya siz neler yaptınız Fenerbahçe'ye sulkaştın aydınlatılmasına dair? Özellikle de, emrindeki polisler, şüphelilerin bacaklarını karmasını emredebilen 'hukuk devletinin' işçileri Bakan'ı soralım: Avuç içi kadar yörede, suç aleti de ele geçirilmişken, devletin onca teknolojik, istihbari ve insan gücü imkânına rağmen kuş olup uçan ve bir türlü yakalanamayan tetikçi(ler) kimlerdi? Bireysel fanatikler mi, organize hooliganlar mı? Hangi saikle kalkışmışlardı bu büyük eyleme? Arka planda kim vardı, Fetullahçı Terör Örgütü mü, Irak-Şam İslam Devleti mi, PKK mı, CIA mı, MOSSAD mı kim?

Eylem, ardında çok sayıda ölü bırakarak amacına ulaşaydı, yine faili meğhul kalır mıydı dersiniz? Hiç sanmam!

AYDINLATILMAK ZORUNDADIR

Bu işi, vicdanen değil resmen aydınlatmak ve açıklamak zorundadır İçişleri Bakanı. Zira Kanun, görevlerini sıralarken, "Bakanlığa bağlı iç güvenlik kuruluşlarını idare etmek suretiyle ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini ve genel ahlakı, Anayasada yazılı hak ve hürriyetleri korumak" ve "Suç işlenmesini önlemek, suçluları takip etmek ve yakalamak" diye emretmiştir kendisine, hukuk devleti olduğunu varsayarak. Onca yetki, personel, tesis, ekipman, para bunun için sağlanmaktadır herhalde... "Makamından aldığı güçle; meşrebince davranır, istediğini hakaret, dilediğini tehdit eder, siyasi rakiplerine gözdağı verir, önelirine yasadışı engeller çıkarır, gözüne kestirdiğinin bacağı kırar, uygun gördüğü cinsel tacizcileri, yandaş olan kütüfubazları korur ve kolları, işine gelmeyen yargı kararına da teröristlikle yaftalar, kan güder, kin güder, parmak sallar, sıkışınca karşıındakilere 'nonoş', 'uzay yaratığı', 'pa-coz' gibi kaba fiziksel benzetmelerle saldırır, bütçeyle usulsüz kullanır, yakınlarına torpil yapar, faşizan uygulamalarla demokratik hakların kullanılmasını engeller..." gibi görev ve yetkileri olduğu yazmıyor Kanun'da. Şahsen, Soylu'nun, siyasi tarz itibarıyla eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'a benzediğini hatta ona öykündüğünü düşünürüm. Neticede aynı siyasi gelenekten gelmekte. Bu da, Ağar'ın Uğur Mumcu cinayetine ilişkin, Güldal Mumcu'ya söylediği iddia olunan "Bu tuğlayı çekersek, duvar yıkılır" sözünü anımsatır. Fenerbahçe otobüsüne yapılan silahlı saldırı da o tuğlalardan biri mi acaba, diye düşünmeden edemiyor insan 5 yıldan sonra...

Ertelemeye karşın hedef altın

AVRUPA şampiyonu ve dünya ikincisi milli boksör Buse Naz Çakıroğlu, altın madalya hedeflediği 2020 Tokyo Olimpiyatları'nın yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle ertelenmesinin moralini bozmadığını belirtti. Son birkaç aydır Kovid-19 salgınının büyük bir hızla yayılması nedeniyle olimpiyatların ertelenmesi fikrine çok önceden alıştıklarını anlatan milli boksör, "Erteleme ihtimali bizim hayatımıza yerleşmeye başlamıştı aslında. Biz bu durumun olabileceğini düşünmüştük. Şu anda bizi olumsuz yönde etkilememesi için elimizden gelen her şeyi yapıyoruz" dedi.

'MADALYA İÇİN İKİ YIL DA ÇALIŞIRIM'

Önündeki 15 aylık zaman dilimini en iyi şekilde değerlendirmeye çalışacağını belirten başarılı sporcu, şu değerlendirmede bulundu: "Bu süreci eksiklerimizin üzerine daha iyi çalışarak geçirmeyi düşünüyoruz. Sonuçta bir hayalim var. Hedeflediğim ve yıllardır uğraştığım bir hayal. Bunun için bir sene değil iki sene bile çalışmaya devam edebilirim. Aynı kararlılık ve istekle. Bu yüzden olimpiyatın ertelenmesinden çok fazla etkilenmedim. Tabii ki böyle bir süreç yaşamasaydık daha iyiydi ama çok daha büyük problemler ortaya çıkabileceği için ertelenmesi çok doğru ve yerinde bir karar oldu."

LONDRA'DA YARIM KALAN TURNUVA

Buse Naz Çakıroğlu, 2020 Tokyo Olimpiyatları'na katılmak için geçen ay

İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenen kota müsabakalarının Kovid-19 salgını nedeniyle üçüncü gününde ertelenildiğini ve zor bir durumla karşılaştıklarını anımsattı.

Londra'da ringe çıkıp ilk maçını kazandığını ancak ikinci müsabakaya çıkmadan erteleme kararının alındığını belirten Buse Naz, şöyle konuştu:

"Londra'da elemeler başlamadan iki hafta önce Sheffield'da kampa girdik. Daha sonra Londra'ya geçtik. Turnuva başladıktan üç gün sonra kota müsabakalarının ertelendiğini öğrendik. Performans olarak bütün takımın zirvede olduğu bir dönemdi. Bunun karşılığını alamadan döndük. Bizi aslında en çok üzen durum da bu. Londra'da kota müsabakalarının ertelendiği gün Türkiye, İngiltere'ye uçuşları durdurdu. Biraz sıkıntılı bir süreç geçirdik. Çünkü hem uçuşlar kapandı hem müsabakalar ertelendi. Aylardır verdiğimiz emeğin karşılığını o gün alamadık."

Buse Naz, performans kaybı yaşamamak için milli takım ve Fenerbahçe Kulübü yetkililerinin verdiği programlarla antrenmanlara evde devam ettiklerini dile getirdi. İngiltere'den döndükten sonra evden hiç çıkmadıklarını aktaran başarılı boksör, "Salgının bitmesini ve yaşamın bir an önce normale dönmelerini diliyoruz. Bir an önce bu sürecin geçmesini istiyoruz. Şu an sağlığımız açısından her şey yolunda. Türkiye'nin ve tüm dünyanın bu küresel salgından kurtulmasını diliyorum. Bütün hastalara geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum" diye konuştu.